

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ВОСЬМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина шоста

Стенограма пленарного засідання

7 жовтня 2022 року

Київ 2022

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 7 жовтня 2022 року)

Частина шоста

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...5
Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:	
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 21 вересня 2022 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України» (№ 3663 від 15.06.2020)»	...5
«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України» (№ 3663 від 15.06.2020)»	...5
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 21 вересня 2022 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України»	...5
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 21.09.2022 року про прийняття у другому читанні та в цілому як Закону України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці»	...11

Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...15
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За деколонізацію і демонтаж російської імперії»	...16
Оголошення запитів народних депутатів України до Президента України	...16
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства щодо Північних територій Японії»	...17
«Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів її держав-членів, Європейського Союзу, Ради Європи стосовно створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України»	...25
Внесення змін до статті 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»	...26
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про призначення Пишного А.Г. на посаду Голови Національного банку України»	...27
«Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»	...40
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень»	...114
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 7 жовтня 2022 року законів України та негайного направлення їх на підпис Президентів України	...114

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
7 жовтня 2022 року, 10 година 4 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати! Шановні колеги! Перед продовженням пленарного засідання я наголошую на необхідності неухильного дотримання безпекових правил у стінах Верховної Ради України щодо поширення інформації про початок пленарного засідання, його перебіг та прийняття парламентом рішень не раніше ніж через 30 хвилин після завершення нашої роботи. Прошу всіх народних депутатів України, представників уряду відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні народні депутати! Верховна Рада України працює в режимі одного пленарного засідання. Тому відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення восьмої сесії в умовах дії воєнного стану» та пропозиції Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

За доброю парламентською традицією давайте розпочнемо його з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава! *(Оплески).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати України! Триває восьмий місяць широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Держава-агресор щодня грубо порушує міжнародний правопорядок, тероризує цивілізований світ погрозами використання ядерної зброї, що ще раз підтверджує нагальну необхідність виключення її з Ради Безпеки ООН, максимального посилення санкційного тиску на неї та її глобальної ізоляції.

Український народ не піддається на шантаж терористів. Сили оборони України успішно просуваються вперед, очищуючи рідну землю від російських окупантів. На жаль, у кровопролитній війні гинуть наші воїни, наші співвітчизники. Тому я прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять захисників

і захисниць, полеглих у боях за Україну, та всіх мирних громадян, загиблих внаслідок агресії держави-терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги! Хочу коротко поінформувати про те, що 6 та 7 жовтня у столиці Республіки Індонезія Джакарті проходить Парламентський саміт країн «Великої двадцятки», і шановна віцеспікерка Олена Костянтинівна Кондратюк очолила делегацію Верховної Ради України на цьому поважному заході. На саміті Олена Костівна гідно представляє український парламент, потужно відстоюючи позицію України та її інтереси на міжнародній арені. Учора ми були свідками сильного державницького виступу пані Олени, яка вчергове відкрила очі світу на злочинні дії росії в Україні. Давайте подякуємо їй оплесками та підтримаємо її на цьому саміті *(Оплески)*.

Шановні народні депутати! Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосувань питань порядку денного. Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні, натиснувши зелену кнопку «За». Я нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» і утримувати в подальшому ці дві кнопки до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, запрошую вас до сигнального голосування. Колеги, сигнальне голосування. Будь ласка, приготуйтеся. Шановні колеги, починаємо сигнальне голосування.

«За» – 178.

Сьогодні свій день народження відзначає наш колега народний депутат України Олександр Іванович Ковальов, група «Довіра». Давайте привітаємо його і побажаємо міцного здоров'я, натхнення, нових звершень задля перемоги *(Оплески)*.

Перед тим як розпочати розгляд питань порядку денного, я ще раз звертаюся до народних депутатів, представників уряду із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих парламентом рішень не раніше, ніж через 30 хвилин після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань порядку денного на сьогодні вам розданий, тому переходимо до їхнього розгляду. Починаємо з першого.

На ваш розгляд виносяться три, так звані блокуючі, проекти постанов: [№ 3663-П](#), [№ 3663-П1](#), [№ 3663-П2](#). Повідомляю, що вони розглядаються за скороченою процедурою без голосування. Тому переходимо до їх розгляду, ми розглядаємо їх, як завжди, разом.

Я запрошуюю... Чи є народні депутати, які представлятимуть ці проекти постанов?

Народний депутате Івченко, будь ласка, представляйте свій проект постанови № 3663-П.

Розглядаємо як завжди: спочатку представляють проекти постанов, потім ми разом їх обговорюємо і приймаємо рішення.

Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми у 2014 році однозначно прийняли рішення про рух України до Європейського Союзу. І фонди соціального страхування, створені ще в минулому столітті на теренах Європейського Союзу, – це модель Німеччини. Незалежні фонди соціального страхування з таким самим керівництвом існують в Данії, Швеції та багатьох інших європейських країнах, крім Німеччини. Натомість модель, запропонована безпосередньо в цьому залі, була затверджена в оркостані путіним, який скасував фонди соціального страхування, приєднав відповідні фонди до Пенсійного фонду, не зміг зробити у своїй країні їх незалежними.

Я розумію, коли ми це робимо для людей. Але люди, які сьогодні користуватимуться відповідними соціальними виплатами Фонду соціального страхування, не отримають належної уваги у великому кошику під назвою Пенсійний фонд.

Такий закон не був підтриманий ані Федерацією роботодавців України, ані Федерацією профспілок України, тому фракція «Батьківщина» не голосувала.

Колеги, я все-таки пропоную переглянути той напрям, який вам запропонували Папієв з ОПЗЖ і безпосередньо голова комітету. Це не рух в Європу, наразі це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується авторка ще одного проекту блокуючої постанови Юлія Володимирівна Тимошенко.

Юліє Володимирівно... Немає? Ну, йде, ми ж не будемо чекати.

Тоді автор ще одного проекту постанови народна депутатка Вікторія Олександрівна Гриб. Будь ласка, Вікторіє Олександрівно.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Добрий день, шановні колеги! Знаєте, сьогодні я виступатиму не як депутатка Вікторія Гриб. Я просто прочитаю звернення від імені інвалідів праці, потерпілих та сімей загиблих на виробництві.

Якщо ви не хочете слухати народних депутатів, не слухайте, але, будь ласка, послухайте людей, які вас обрали. Шановні колеги, прошу вашої уваги.

«Ми, що проробили на підприємствах з важкими умовами праці по 20, 30, 40 років, віддали своє здоров'я, заробили професійні захворювання чи отримали каліцтво на виробництві, проти цього законопроекту, оскільки він суперечить ряду законодавчих актів та руйнує існуючу систему соціального страхування.

Ліквідація Фонду соціального страхування України шляхом приєднання його до Пенсійного фонду України – це скасування принципів самоврядності, соціального партнерства щодо управління соціальним страхуванням.

Звертаємо вашу увагу, що деякі положення нової редакції закону викликають сумніви щодо відповідності конституційним приписам, згідно з якими при прийнятті нових законів або внесення змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод».

Шановні колеги, я все-таки прошу вас від імені тих працівників, які, дійсно, на сьогодні є інвалідами, від імені сімей, які втратили своїх рідних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Ми заслухали доповіді авторів проектів постанов, до слова запрошується Кальченко. Сергію Віталійовичу, будь ласка, з місця.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проекти постанов №3663-П, №3663-П1 та №3663-П2 і за результатами розгляду рекомендує Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо їх прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти щодо обговорення цих трьох проектів постанов.

А поки ви записуєтеся, інформую, що в залі засідань Верховної Ради України перебуває делегація Бундестагу на чолі з головою Комітету Бундестагу з питань оборони Марі-Агнес Штрак-Ціммерман. Давайте оплесками привітаємо шановних колег з Німеччини (*Оплески*).

Дякую.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Прошу передати слово Сергію Кальченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Віталійович Кальченко. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Прошу визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення цих проектів постанов. Я, зокрема, закликаю колег по фракції як мінімум утриматися під час голосування за ці проекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Віталійович Саврасов, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Саврасов. Ні?

Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Але спочатку дозвольте сказати кілька слів.

Dear Mrs. Maria-Agnes Strack-Zimmermann. First of all, thank you very much for the visit. We are glad to see you today in Ukraine, in Kyiv, but...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *Dear speaker, if you understand me, i would like to talk in Ukrainian, please.*

Пане Олексію, будь ласка, продовжіть українською мовою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Звичайно, я роблю це. Однак, думаю, дуже важливо було звернутися до наших німецьких колег і сказати, що сьогодні для нас головніше. Танки *Leopard* – це і є дружба України та Німеччини, яку ми дуже чекаємо. Думаю, що якраз це підтримують всі.

Колеги, звичайно, наша фракція не голосувала за ці закони, і ми підтримуємо те, що нам потрібно далі розвивати питання соціального захисту. Це не той шлях, на який ми зараз стали, який нам запропонували наші колеги, нам треба рухатися іншим шляхом. Тому, звичайно, ми будемо підтримувати голосування щодо цих проектів постанов стосовно перегляду тих рішень, які були прийняті.

Тож, друзі, ми і вас закликаємо, тому що сьогодні питання соціального захисту стоїть дуже нагально. Ви розумієте, у якому стані сьогодні перебувають громадяни України, враховуючи ту надскладну війну, яку ми проходимо. Так, нам дуже складно, зокрема економічно і бюджетно, це витягувати. Але, друзі, я можу точно сказати, що сьогодні такі наші партнери як Німеччина, допомагають нам рухати країну навіть в таких складних умовах, і, отримуючи відповідну фінансову підтримку, ми зможемо надати соціальний захист нашим громадянам. Тому закликаю вас посилювати соціальні гарантії українцям, а не послаблювати їх, навіть в надважких умовах війни.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шуфрич Нестор Іванович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Наша депутатська група, провівши консультацію, прийняла рішення підтримати відповідний проект постанови. Сьогодні дуже напружений порядок денний, бажано якомога швидше перейти до розгляду інших питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Із задоволенням голосував за такий законопроект. Вважаю, що цей соціалізм треба прибирати якомога швидше. І із задоволенням проголосую щодо всіх проектів постанов – проти. Прошу перейти до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще народний депутат Волинець, 1 хвилина. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, прошу бути уважними! Ліквідувати Фонд соціального страхування – це авантюра віку. Фракція «Батьківщина» подаватиме до Конституційного Суду подання. Ми виграємо це рішення. Не можна ліквідувати самоврядний Фонд соціального страхування. Роботодавці, профспілки, застраховані особи, Пенсійний фонд, Фонд соціального страхування не були згодні. У даному разі ліквідують Фонд соціального страхування і приєднують до Пенсійного фонду, а на другому етапі буде ліквідовано солідарну пенсійну систему, і люди залишаться без пенсії, навіть ті, яким сьогодні 35 років.

Прошу заблокувати закон і підтримати наш проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Тому зараз я ставлю почергово ці проекти постанов. Ви почули позицію колег. Тому я ставлю на голосування пропозицію прийняти... (*Шум у залі*).

Шахов, 1 хвилина. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Я зустрічався з головами профспілок, з робочими колективами і повністю підтримую сьогодні Михайла Волинця, Вікторію Гриб щодо цих проектів постанов. Треба негайно заблокувати той безлад, який коїться під час війни. Мільйонні трагедії, сотні тисяч людей вбито, 13 мільйонів людей сьогодні бідкаються по всьому світу. Про що ми сьогодні говоримо? Соціальне страхування ліквідувати?! Знову комусь до кишень полізуть мільярди людських грошей?

Прошу кожного парламентаря підтримати ці проекти постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, вже точно завершили обговорення цих проектів постанов. Переходимо до прийняття рішення. Я почергово ставитиму їх на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 21 вересня 2022 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України (№ 3663 від 15.06.2020)» (3663-П) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України ([№ 3663](#)) від 15.06.2020)» ([№ 3663-П1](#)) в цілому. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 21 вересня 2022 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (нова редакція) та інших законодавчих актів України» (№ 3663-П2) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, всі проекти постанов відхилені. Отже, ми можемо розблокувати закони.

Ще один блокуючий проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 21.09.2022 року про прийняття у другому читанні та в цілому як Закону України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці» (№ 6067-П).

Шановні колеги, відповідно до частини дев'ятої статті 48 Регламенту цей проект постанови розглядається за скороченою процедурою, тому одразу переходимо до обговорення.

Для презентації цього блокуючого проекту постанови я запрошую автора – народного депутата Михайла Яковича Волинця.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Шановні колеги! Державна служба статистики показує, що в Україні зареєстровано 300 тисяч безробітних, ви знаєте, наскільки складно зареєструватися. Але ми знаємо, що в Україні 5 мільйонів безробітних. Причиною такої великої кількості безробіття і втрати робочих місць насамперед є війна.

Але хочу сказати, що автори законопроекту передбачили суттєво порізати пільги для людей, які потребують сьогодні допомоги з боку держави, від кожного з нас. І в даному випадку парламент не має ніякого морального права відібрати в людини останню надію, останню допомогу.

Дивіться, що тут пропонується. Громадяни, які не зможуть надати повний пакет документів, йдеться про біженців, не матимуть права на допомогу. Це безробітні люди, які втратили житло, документи, рідних, їм нема де жити і вони не можуть стати на облік. Ви ж знаєте, як сьогодні складно ці документи підготувати. Навіщо писати таку норму?

Або наступне. Збільшується страховий стаж із шести до семи місяців. Тобто людині, якщо вона безробітна, збільшують страховий стаж.

Або таке. Пропонують збільшити стаж працівника, який має право на відповідну допомогу, що сьогодні передбачена, із семи років до 18 років, і тут вводиться спеціальна шкала – передбачили диференціювати це питання. І так по кожній позиції.

Шановні колеги, дуже прошу проявити співчуття, не натискати бездумно кнопки, не берімо на себе такий гріх. Фракція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

Сергію Віталійовичу, будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект постанови № 6067-П і за

наслідками його розгляду рекомендує парламенту визначитися шляхом голосування щодо його прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, оскільки ми розглядаємо це питання за скороченою процедурою, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти для того, щоб ми могли обговорити цей проект постанови.

Слово надається Вадиму Євгеновичу Івченку, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Прошу передати слово колезі Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Насправді систему зайнятості в Україні потрібно реформувати, але чи в такий спосіб, це однозначно велике питання.

На жаль, в Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ми не знайшли спільної думки, і той варіант законопроекту, який пройшов друге читання, однозначно не є досконалим. Він не слугуватиме захисту тих громадян, які тимчасово втратили роботу. Саме в цьому законопроекті є звуження прав щодо підтримки тих людей, які втратили свою роботу, особливо молодих фахівців, бо все-таки підвищується стаж у випадку, коли людина може отримати допомогу.

Те саме стосується тих працівників, які мають достатній стаж, але з різних причин втратили роботу: немає тієї соціальної підтримки, і в них зменшаться суми допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Думаємо, що уряд, коли ініціював такий законопроект, мав би все-таки піти іншим шляхом.

Слід затвердити нарешті програму створення нових робочих місць, потрібно все-таки гарантувати перше робоче місце молодим фахівцям, які отримали фах робітника, які здобули вищу освіту.

Зважаючи на це фракція «Батьківщина» все-таки ініціювала блокуючий проект постанови, бо під час розгляду у другому читанні був порушений Регламент.

Просимо підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). За європеїзацію, як вчора казав шановний Голова, і проти залишків соціалізму. Тому проти цього проекту постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олексійович Гончаренко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Безумовно, ми маємо завжди і в усьому дотримуватися Регламенту. Питання соціальних гарантій, повторюся, дуже важливе. Тому ми підтримуємо розгляд цього проекту постанови.

Але зараз хочу сказати дуже важливе. Ви знаєте, що останніми днями відбуваються постійні атаки Запоріжжя, Миколаїв, Одеси, Київської області. Іранські дрони «Shahed» атакують нашу державу і наших людей. Я хочу звернути вашу увагу, що не лише вільний а й невільний світ об'єднується. І ось сьогодні цим негідникам, агресору, тирану путіну допомагає Іран.

А ми мовчимо, не підтримуємо демократичні протести в Ірані. А маємо підтримати, коли нас вбивають іранськими дронами, й інші країни невільного світу. А Україна не голосує за резолюцію щодо розгляду ситуації з уйгурами, і я не можу цього зрозуміти. Ми – вільний світ, ми – демократичний світ, ми – авангард вільного світу, а отже, маємо завжди бути на цих позиціях. Це є принципи. Не можна іншим казати, що подивіться на геноцид українців і захистіть нас від росіян, а з іншого боку закривати очі на геноцид народів в інших країнах і робити вигляд, що це не про нас, у нас багатовекторність.

Так не можна. Вільний світ – це наше майбутнє, це наше життя. Невільний світ нас сьогодні вбиває – російські ракети, іранські дрони, північнокорейське якесь, вибачте, лайно, яке вони надсилають, щоб нас вбивати. І ми маємо... З території Білорусі Лукашенко... Ми досі не розірвали дипломатичні відносини з режимом Лукашенка. Чого ми чекаємо? Чому ми не співпрацюємо з білоруською опозицією?

Друзі, ми – вільний світ, маємо діяти відповідно, і тоді до нас буде повага в усьому світі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальне слово – Олександр Сергійович Колтунович, і після цього переходимо до прийняття рішення. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, вельмишановний Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Безумовно,

питання щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття і сприяння продуктивності праці й продуктивності зайнятого населення, в тому числі молоді, впровадження нових активних програм на ринку праці, є актуальним, хоча б зважаючи на той факт, що, за оцінками Національного банку України, рівень офіційного безробіття в Україні зріс із 10,6 відсотка на кінець 2021 року до 35 відсотків уже в цьому році. Тобто, це третина населення України. Це перший момент.

Другий момент – цифра, яка також є страшною. На сьогодні зменшується кількість платників єдиного соціального внеску і відношення до кількості пенсіонерів. Цей коефіцієнт на сьогодні зменшився з 1 до 0,8 відсотка, тобто кількість платників єдиного соціального внеску менша тих, кому необхідно сплачувати в подальшому пенсії. Тому в урядовому законопроекті, дійсно, необхідно було ці всі речі врахувати для того, щоб вирішити і запровадити комплексну програму стимулювання зайнятості в Україні на фоні цього безробіття – 35 відсотків, яке на сьогодні є найвищим показником в Європі і одним з найвищих у світі.

Третій момент, який тут не врахований, і що необхідно якимось чином врахувати в системі зайнятості, – це нинішня трудова міграція, переміщення внутрішньо переміщених осіб, а також ті виклики, які на сьогодні є, і ми маємо ці цифри врахувати, коли робимо відповідні бюджетні показники. Це що стосується виїзду працездатного населення.

І останній момент – це, безумовно, ті економічні наслідки, які ми маємо: падіння ВВП на 35 відсотків, спад у промисловому виробництві, в металургії чи, точніше, в гірничо-металургійному комплексі, де була найвища концентрація зайнятості населення. На сьогодні в бюджетній політиці необхідно насамперед передбачати підтримку саме цих секторів економіки для того, щоб такі програми зайнятості не залишалися на папері, а впроваджувалися в реальний сектор життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили розгляд цього питання, тому переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 21.09.2022 року про прийняття у другому читанні та в цілому як Закону України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці» ([№ 6067-П](#)). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Проект постанови відхилено, тому можемо підписувати закон.

Шановні колеги! Від двох фракцій надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ – 3 хвилини.

Пушкаренко Арсеній Михайлович. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Від швейцарського Лугано до українського селища Лугини. Днями відбувся Перший регіональний форум, присвячений відбудові Житомирщини. Дякую Збройним Силам України, що завдяки їм сьогодні ми можемо працювати над питанням її відбудови.

Ви знаєте, що Естонська Республіка – перша держава, яка визначилася з регіоном і відповіла на заклик Президента України Володимира Зеленського щодо Житомирщини, взяла під свій патронат і працює над її відновленням. Уже на сьогодні ми маємо два об'єкти – це дитячий садок в прикордонному Овручі, який жорстоко обстрілювався цієї весною, де було багато руйнувань, а влітку міністр закордонних справ Естонії Урмас Рейнсалу спільно з Оленою Шуляк, Кирилом Тимошенком заклали капсулу, і вже сьогодні відбулися відповідні процедури, садок будується.

А також в день форуму ми разом з Олександром Корнієнком і міністром інфраструктури та економіки Естонії заявили в Малині про відбудову першого спільного об'єкта – малинського мосту, який був зруйнований російською ракетою, і Україна та Естонія спільно відновлять його.

Сьогодні ми разом з Естонією працюємо над тим, щоб всі ті об'єкти, які були зруйновані на Житомирщині, відновити. У форумі, що днями відбувся в Лугинській громаді, брали участь не лише урядовці та бізнес-делегатія з Естонії, ми також вчора (хочу наголосити) прийняли в першому читанні законопроект про державно-приватне партнерство. Важливо говорити не лише про відбудову та інвестиції інших держав, а й про приватний бізнес і державно-приватне партнерство.

Понад 20 країн брали участь у цьому форумі. І сьогодні ми вже бачимо, що спільно з Естонією до відбудови Житомирщини готові долучитися Португалія, Фінляндія. І саме таким шляхом, саме таким прикладом сьогодні мають слідувати всі наші друзі-партнери: визначатися з регіонами і допомагати конкретними проектами відбудовувати Україну.

Найближчим часом ми очікуємо від Президента внесення законопроекту про Фонд відновлення України. Думаю, саме цей законопроект і ляже в основу відбудови України, адже він розроблений і підготовлений в консультації спільно з нашими ключовими міжнародними партнерами.

Найближчим часом, на початку грудня, ми очікуємо дзеркальний форум, який відбудеться у Таллінні за участю понад 10 країн, щоб не лише продовжити

відбудову Житомирщини, а й поширювати ці практики і закликати країни до реального відновлення України вже зараз.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Ми домовлялися, що будемо відновлювати питання депутатських звернень. Зараз ми проголосуємо два депутатські звернення до Президента України, а після завершення нашої основної робочої програми прочитаємо інші депутатські звернення.

Я передаю слово Олександрю Сергійовичу... *(Шум у залі)*.

Запити. Перепрошую, запити.

Олександрю Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України

КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Я спочатку оголошу про створення нового міжфракційного депутатського об'єднання «За деколонізацію і демонтаж російської імперії» *(Оплески)*. Співголови – Дунда Олег Андрійович та Клименко Юлія Леонідівна. Побажаємо колегам вдалого демонтажу цієї російської імперії.

Отже, колеги, в нас є два запити до Президента України, які я зараз оголошу. Вони майже ідентичні за змістом, але різних авторів. Думаю, їх обидва можна підтримати, тому що вони в принципі на одну і ту саму тему.

Депутатський запит Батенка Тараса Івановича до Президента України щодо присвоєння звання Героя України легендарному сотенному УПА Мирославу Симчичу за героїчну збройну боротьбу з окупантами, багаторічну підтримку і захист політв'язнів-побратимів у сталінсько-брежнєвських таборах, активну роботу з національно-патріотичного виховання та за видатні заслуги перед державою.

Наскільки я розумію, це останній живий сотенний УПА, який зараз ще з нами, і він може цю нагороду отримати.

Колеги, згідно з вимогами Регламенту, нам треба здійснити два голосування: за попередню підтримку – 150 голосів та за направлення до Президента України – 226 голосів.

Отже, відповідно до статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Необхідно 226 голосів, давайте сконцентруємося. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Запит направляється до Президента України.

Другий депутатський запит групи народних депутатів (Фріз І.В, Климпуш-Цинцадзе І.О. та інші, усього чотири народні депутати) до Президента України щодо присвоєння звання Героя України сотенному Українській повстанській армії Мирославу Васильовичу Симчичу («Кривоносу»).

Відповідно до статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Необхідно 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. І слава героям УПА! *(Оплески)*.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, за підтримку цих запитів.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Далі у нас проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства щодо Північних територій Японії» ([№ 8108](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України
КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для представлення проекту постанови до слова запрошується Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги! Як ми вчора й говорили, що вчора тільки все почалося. І я дуже дякую за ту підтримку, яку ви надали вчорашній постанові. Сьогодні ми виходимо з новим проектом постанови, який спрямований на активну участь Верховної Ради в питаннях, пов'язаних з міжнародною діяльністю. Тому вашій увазі пропонується проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства щодо Північних територій Японії» (№ 8108).

Шановні колеги! Як відомо, у період із серпня до вересня 1945 року СРСР незаконно окупував Північні території Японії, а згодом провів депортацію японського населення. Разом з тим, у спільній декларації Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Японії зазначено, що Радянський Союз після нормалізації двосторонніх відносин з Японією погодився передати острови Хабомай та Шикотан Японії. Натомість і дотепер російська федерація як «правонаступник» СРСР не виконала своїх зобов'язань. Проект звернення спрямовано на недопущення толерування пов'язаних з окупацією питань привернення уваги на міжнародному рівні до необхідності підтримки суверенних територій Японії та прискорення фактичної реалізації домовленостей 1956 року.

Тому проектом звернення пропонується визначити, що Верховна Рада України заявляє про підтримку позицій Японії щодо її Північних територій. Визнає, що зазначені території продовжують перебувати під окупацією російської федерації. Закликає міжнародне співтовариство продовжити вживати всіх можливих заходів для договірно-правового оформлення статусу Північних територій Японії. Звертається до міжнародних організацій та національних парламентів іноземних держав світу про послідовну підтримку та відповідні дії щодо врегулювання статусу Північних територій Японії.

Шановні колеги, з огляду на це прошу підтримати та проголосувати таке звернення.

Слава Україні і слава Японії!

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва до співдоповіді запрошується Богдан Васильович Яременко. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Фракція політичної партії «Слуга народу». Шановні колеги! На своєму засіданні 6 жовтня 2022 року Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу і в цілому проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства щодо Північних територій Японії» з урахуванням техніко-юридичних правок.

Шановні колеги, ми продовжуємо робити історію. Це черговий крок стати кращими, сильнішими, ліпше зрозуміти свою долю, свою місію. Ми повинні пам'ятати не лише про свої проблеми, а й про те, що наші проблеми не розв'язуються без того, щоб не були вирішені проблеми наших друзів, союзників і партнерів. Японія – партнерська дружня держава, яка упродовж 77 років після закінчення Другої світової війни намагається винятково юридичними методами досягти справедливості.

Колеги, цей проект постанови є історичним і тому (як український міжнародник я пишаюся, що його представляю), що це перша міжнародна ініціатива українського парламенту.

Закликаю вас проголосувати за це, підтримати його, це зробить сильнішим і законодавчий орган України.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Васильовичу.

Шановні колеги, ми домовлялися, що щодо цього питання кожна фракція отримає по 2 хвилини на виступ. Тому прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на обговорення.

Павло Андрійович Бакунець, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Історія кремлівської імперії – це історія постійної агресії щодо народів, які проживають суміжно з цими московськими землями. Якщо вдатися в історичний екскурс, то ці амбіції кремлівських керівників упродовж останніх кількох століть абсолютно не змінюються, більше того вони, можливо, навіть зростають.

Коли весь цивілізований світ, кожна нормальна держава дбає про те, щоб її громадянам було комфортно, зручно проживати в ній, щоб життя громадян тієї

чи іншої нормальної держави ставало краще, то московське керівництво протягом останніх кількох століть лише має амбіції для того, аби захоплювати сусідні землі, знищувати народи, які є сусідами їхньої держави. Наприклад, це Молдова, Грузія, Крим, Донбас, а тепер ще й широкомасштабна війна на території нашої країни.

Можна перераховувати і перераховувати ці недолугі амбіції кремлівської влади, однак, цивілізованому світу слід об'єднатися. І ми сьогодні закликаємо, наприклад, об'єднатися щодо Японії. Адже Північні території є віковичними землями Японії, і вони є окуповані кремлівською імперією. Тому ми закликаємо весь цивілізований світ об'єднатися, вжити всіх можливих заходів для оформлення статусу Північних територій як земель Японії. Прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Синютці Олегу Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Учора Верховна Рада одноставно, конституційною більшістю прийняла дуже важливу постанову щодо самовизначення поневолених росією народів, що є надзвичайно важливим, бо це передумова нашої перемоги у цій війні і це перемога стійкої повоєнної архітектури безпеки. росія з імперії має бути переформатована в національну демократичну державу, а поневолені нею народи мають отримати свободу.

Звернення, яке ми розглядаємо сьогодні, стосується не менш важливої проблеми і не менш важливої передумови для стійкого і справедливого миру. Повністю, без жодних торгів і компромісів має бути відновлена територіальна цілісність всіх держав, які свого часу окупувала росія. Безкарна окупація Радянським Союзом, а відтак російською федерацією Північних територій Японії, депортація з окупованих островів всіх японців, нездатність світової спільноти відновити територіальну цілісність Японії переконали Кремль у всездозволеності. І слідом за Японією росія окупувала значну частину територій Молдови, Грузії, тепер України.

Усі загарбані росією території мають бути деокуповані. Має бути відновлена територіальна цілісність України до останнього метра. Так само має бути відновлена територіальна цілісність Молдови, Грузії, Японії. росія і всі інші потенційні майбутні агресори мають зятати, що кордони суверенних держав є непорушними, а терміну давності для окупації і анексії не існує. Маємо пам'ятати, що росія – це наш Карфаген.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павленку Юрію Олексійовичу, депутатська група «Платформа за життя і мир». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Ми підтримуємо звернення Верховної Ради до міжнародних інституцій і вважаємо, що справедливість має бути відновлена.

Коли у 2014 році почалася війна росії проти України, Японія була єдиною азійською країною, яка запровадила санкції проти росії. У відповідь на повномасштабне вторгнення росії у 2022 році Японія теж підтримала Україну, запровадивши санкції. Крім того, Японія сьогодні нас підтримує і гуманітарною, і фінансовою, і військовою допомогою. Така антиросійська позиція через те, що Японія і багато інших країн переживають анексію й окупацію своїх територій росією. Японія офіційно заявила, що ці території були незаконно окуповані росією, в свою чергу росія відмовилася продовжувати тривалі переговори з цього питання.

Саме тому сьогодні Японія бореться за свою свободу і відновлення територіальної цілісності. Сьогодні Україна бореться за свою свободу і відновлення територіальної цілісності. І я переконаний, що спільно з іншими країнами, які сьогодні потерпають від безчинства московської імперії, ми переможемо, відновимо справедливість, Україна стане єдиною і Японія відновить свою територіальну цілісність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію, від «Слуги народу» виступить Федір Володимирович Веніславський? Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Сьогоднішнє звернення Верховної Ради України до міжнародної спільноти є одним з яскравих проявів послідовної позиції України щодо недоторканності державних територій на будь-яких

територіях сучасної російської федерації, які є тимчасово окупованими. Окрім того, Північні території Японії, які окупувала радянська влада, «гідним» нащадком якої є російська влада, мають бути повернені під юрисдикцію Японії. Це територіальна цілісність наших партнерів в Азійському регіоні.

Російська федерація на сьогодні продовжує жити у системі координат, яка була сформована в Середньовіччі, коли існувала колоніальна, загарбницька позиція різних держав світу. Сьогоднішня позиція російської федерації, в тому числі щодо Північних територій Японії, є грубим і цинічним порушенням норм міжнародного права. Тому що та спільна декларація між Радянським Союзом і Японією, яка була укладена ще у 1956 році, відповідно до Віденської конвенції про право міжнародних договорів є однією з видів міжнародного договору. Більше того, у грудні 1956 року було здійснено обмін ратифікаційними грамотами. Але для всього цивілізованого світу абсолютно не дивною є поведінка російської федерації, яка цинічно, грубо, системно нехтує нормами міжнародного права.

Тому ми повинні всіма можливими зусиллями домагатися повернення росії до тих кордонів, які існували колись, коли Київська Русь заснувала Московію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Історія створення російської імперії – це історія страждань поневолених народів, це історія руйнувань, а не створення чогось нового, це історія ГУЛАГів, концентраційних таборів, голодоморів, репресій, знищення мільйонів людей. На цьому базисі створена російська імперія.

Верховна Рада України вчорашнім рішенням стосовно права поневолених народів на самовизначення і сьогоднішнім рішенням про підтримку позиції Японії стосовно їхніх Північних територій, так званих Курильських островів, – це ознака відновлення справедливості. І наша національно-визвольна війна, яка триває, а агресія росії – це є продовження національно-визвольної війни України за свою державу, за своє право мати свою країну і називатися вільним народом, – це є свідчення того, що російська федерація мусить перестати бути імперією, яка створюється виключно на крові, стражданнях, смертях, голодоморах і репресіях.

Фракція «Батьківщина» в повному складі буде підтримувати питання, яке сьогодні представлено на розгляд парламенту. І ми вважаємо, що наша перемога у війні над росією, яка обов'язково буде, відкриє можливості для того, щоб реалізувати і право поневолених народів на своє самовизначення, і право тих країн,

території яких окуповані російським кремлівським режимом, повернути у законний спосіб свої території до своєї землі.

Подивіться на Японію – найсучаснішу країну, країну «Великої сімки», і на Курильські острови, окуповані росією, де росія спромоглася лише три дерев'яні будки збудувати. Ось вам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Дмитруку Артему Геннадійовичу, депутатська група «Відродження України».

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Протягом багатьох століть наш північно-східний сусід проводить імперіалістичну політику загарбання чужих земель. Україна найбільше постраждала від такої політики, і ми прямо зараз відбиваємо наші землі.

Радянський Союз, правонаступницею якого є росія, окупував Північні території Японії наприкінці Другої світової війни, скориставшись її слабкістю. Нинішня російська федерація – насправді імперія – навіть не думає повертати вказані острови мирній Японії, яка постійно порушує це питання.

На думку росіян, це «исконно русские земли». Ми знаємо, що це не так. Схоже, що саме нам, українцям, випало стати руйнівниками цієї імперії. Дуже ймовірно, що після нашої перемоги росія посиплеться, як картковий будинок. Ми маємо усвідомлювати це і діяти відповідно до нашої великої місії. Тому у нашій боротьбі проти імперії ми об'єктивно є ще й адвокатами, захисниками інших народів, які постраждали від дій росії.

Приймаючи дане звернення, ми закликаємо міжнародну спільноту проявити активну позицію щодо окупованих росією територій Японії та розпочати юридичну процедуру їхнього звільнення, адже у боротьбі проти росії ми маємо бути єдині, так ми зможемо здолати цього монстра. Закликаю колег голосувати за цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Шановні колеги! Дуже показово, що ми приймаємо настільки важливий проект постанови після кількох ще важливих підготовчих рішень. Перше – це звернення України до міжнародної спільноти про право народів росії (язик не повертається називати їх малими) на самовизначення, що наклало основу нашої подальшої геополітичної активності. А друге – про звернення до Президента щодо визнання Героєм України, хоча героєм він вже є давно, останнього сотенного УПА пана Симчича.

Чому? Власне, Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія свого часу оголосили гасло: «Свобода народам! Свобода людині!». І насправді наша історична місія як демократичного фронтиру західного світу – довести до розпаду останню в'язницю народів, яка є на європейському континенті, – росію. Тому це перший і дуже важливий крок. Я надзвичайно вдячний профільному комітету, який задає темп в цьому напрямі. Дуже хотілося б більше активності й від Міністерства закордонних справ в цьому напрямі, роботи надзвичайно багато.

Я як син військового народився в окупованій росією Карелії, бо українці не могли тоді служити в Україні, їх відсиляли служити на окуповані росією території. Я маю дуже багато друзів в окупованій Ічкерії, Чечні, багато друзів живуть у Дагестані і зараз воюють за незалежність України. Роботи багато, голосуємо всі «за» і активно працюємо над тим, щоб показати, скільки народів окупувала росія, яка скоро буде зруйнована. Голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Колеги, сьогодні важливий день (путін любить символізм) – ми приймаємо символічне історичне рішення, нагадуючи, що головна проблема росії це те, що вона не здатна змінювати президентів шляхом виборів. За 30 років в Україні змінилися шість президентів, а за той самий період в росії – лише два. У цьому їхня глобальна проблема. Чим довше в тому кріслі, тим більший монстр в ньому виростає. Обнулення президентських виборів у росії у 2020 році стало прямим і кінцевим шляхом до встановлення там диктатури.

Путін, очевидно, любить життя і владу, які для нього стали єдиним цілим, любить більше ніж життя російського пенсіонера, освітянина, робітника, мобілізованого студента чи навіть власного оточення, чи навіть власної дружини, бо ж він одружений на росії. Бути одруженим на росії... Як глибоко тут, очевидно, перегукуються грані із гітлерівським неонацизмом. Найбрехливіша людина у світі, з якою світ, сподіваємося, більше не захоче мати жодної справи.

Тому ми приймаємо історичну постанову. З початку 50-х років минулого століття США та інші країни світу не визнавали і підтримували територіальні претензії Японії до росії щодо чотирьох островів Курил. росія та Японія досі не підписали мирного договору за підсумками Другої світової війни і не підпишуть, коли це питання не буде вирішено. Тому тут, у нашому випадку, повинна працювати симетрія, яка полягає в тому, що Курили – це Японія, так само як і Крим – це Україна.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, прошу зайняти місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні друзі, будь ласка... Зараз ми будемо приймати ще одне історичне рішення у Верховній Раді України, тому прошу долучитися до волевиявлення щодо цього питання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства щодо Північних територій Японії» ([№ 8108](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги! (*Оплески*).

Шановні колеги, далі на розгляді проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів її держав-членів, Європейського Союзу, Ради Європи стосовно створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України» ([№ 8094](#)). Ми домовлялися прийняти його без обговорення, але надамо слово автору, щоб зрозуміти, про що йдеться, і тоді голосуємо.

До слова запрошується автор проекту постанови Качура Олександр Анатолійович. Після його виступу одразу голосуємо.

Будь ласка.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні українці! Нам 75 років поспіль промовляли мантру «Ніколи знову». І це ніколи відбулося знову в 2014 році, а потім в 2022 у вигляді збройної агресії проти України. російські солдати прийшли вбивати, грабувати, катувати, знищувати українців. Але це вже наслідок. Першопричиною був злочинний наказ путіна по вчиненню акту агресії і геноциду українського народу.

На жаль, чинні міжнародні правові механізми не дають можливості притягнути путіна та його поплічників швидко до відповідальності. Банально, в росії не працюють норми міжнародного права. Тому ми звертаємося до ООН, Європейського Парламенту, Парламентської асамблеї ОБСЄ і НАТО, парламентів світу та всього вільного світу з тим, щоб вони ухвалили рішення та долучилися до ініціативи, яку озвучив Президент Зеленський, щодо створення міжнародного трибуналу для путіна.

Це питання не лише України – це питання всього світу, тому що таких питань може бути ще багато. Якщо ми хочемо, щоб такого більше не повторилося, ми повинні раз і назавжди поставити крапку. Тільки тоді ми зможемо сказати: «Ніколи знову».

С днем рождження, Володя!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення щодо цього питання. Спочатку давайте все-таки включимо проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів її держав-членів, Європейського Союзу, Ради Європи стосовно створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України» (№ 8094) до порядку денного сесії. Ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів її держав-членів, Європейського Союзу, Ради Європи стосовно створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України» ([№ 8094](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного, ми також домовилися розглянути його без обговорення, ніхто не наполягатиме на поправках, це друге читання – проект Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» ([№ 6482](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» ([№ 6482](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Постанови «Про призначення Пишного А.Г. на посаду Голови Національного банку України» ([№ 8107](#)).

Відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посаду Голови Національного банку України за поданням Президента України.

Президент України вніс до Верховної Ради України подання про призначення Пишного Андрія Григоровича на посаду Голови Національного банку України. Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги, пропонується наступна процедура розгляду цього питання: виступ представника Президента України у Верховній Раді України – до 3 хвилин; виступ кандидат на посаду Голови Національного банку України – до 5 хвилин; запитання народних депутатів – до 15 хвилин (одна хвилина на запитання і 2 хвилини на відповідь); співдоповідь від комітету – 3 хвилини; виступи від депутатських фракцій та груп – до 16 хвилин (по 2 хвилини на виступ); прийняття рішення. Всього – до 50 хвилин. Погоджувальна рада погодила такий порядок розгляду питання.

Переходимо до розгляду питання в цілому.

До слова запрошується народний депутат України, представник Президента України у Верховній Раді України Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

Я попрошу 1 секунду, технічно ще налаштовують апаратуру.

Так, все технічно налаштували. Тепер я запрошую до слова Федора Володимировича Веніславського – представника Президента України у Верховній Раді України.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Учора Верховна Рада України прийняла Постанову «Про звільнення Шевченка К. Є. з посади Голови Національного банку України».

Відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України Президент України вніс пропозицію про призначення Верховною Радою України на вакантну посаду нового потенційного очільника Національного банку України пана Андрія Пишного.

Андрій Пишний відповідає критеріям, які виписані в Законі України «Про Національний банк України» (стаття 18), а також вимогам до кандидатів на посаду Голови Національного банку.

Тому від імені Президента прошу підтримати цю кандидатуру і проголосувати за затвердження пана Пишного на посаду Голови Національного банку України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Шановні колеги, до слова запрошується кандидат на посаду Голови Національного банку України Андрій Григорович Пишний. Будь ласка.

Шановні колеги, давайте, будь ласка, пропустимо кандидата... І взагалі, знаєте, мені дуже багато пишуть у фейсбуці, в інших соціальних мережах, що все-таки депутати повинні знаходитися на своїх робочих місцях, як це відбувається в усіх європейських парламентах (*Шум у залі*). Я ж не до вас звертаюся, оберніться, подивіться далі.

Андрій Григорович. Будь ласка.

ПИШНИЙ А.Г. Добрий день, шановний пане Голово! Добрий день, шановні народні депутати! Свій виступ я хотів би розпочати зі слів подяки. Насамперед хочу подякувати Президентові України за цю високу і дуже відповідальну номінацію. Також я хотів би подякувати Збройним Силам України за можливість сьогодні виступати у стінах українського парламенту, в українській столиці, перед українськими депутатами.

Викликів, які стоять перед нашою державою у зв'язку з війною, сьогодні безліч, вони безпрецедентні. Власне, увесь контекст діяльності і Верховної Ради України, і Президента України, і Кабінету Міністрів України, власне, Національного банку України визначається сьогодні в першу чергу війною і її наслідками. Але вже вісім місяців українська банківська система не просто протистоїть повномасштабній агресії, вона працює, – працює безперервно і безперервно. Я хотів би віддати належне команді Національного банку за адекватні і своєчасно вжиті антикризові заходи, а також командам комерційних банків, які забезпечили роботу, належне банківське обслуговування своїх установ саме там, де це можливо.

Я буду працювати над збереженням цього успіху. Я буду працювати над тим, щоб українська банківська система поступово поверталася до нормальних умов функціонування, там, де це можливо і так швидко, як це можливо.

З точки зору пріоритетів. Перед виступом, дякую вам, я отримав запитання від фракцій, і в своєму виступі спробую розкрити деякі з аспектів.

Умовно пріоритети можна розділити на дві складові: міжнародний рівень і національний рівень.

Міжнародний рівень, у моєму розумінні, на сьогодні є основним пріоритетом для команди Національного банку і його Голови. Збереження макрофінансової стабільності та ефективна співпраця з міжнародними партнерами є одним із пріоритетів функціонування усієї країни в умовах війни та, найголовніше, її відбудови після нашої перемоги.

Ми високо цінуємо і віддаємо належне нашим партнерам – ЄС, G7 та, власне, усьому демократичному суспільству у підтримці нас у боротьбі з російським агресором. Допомога партнерів є критично важливою, адже бюджетний дефіцит і бюджетні потреби щомісяця – понад 5 мільярдів гривень.

У цьому контексті співпраця з міжнародними фінансовими організаціями, в першу чергу з Міжнародним валютним фондом, видається основним базовим пріоритетом. Наші потреби у фінансуванні на наступний рік складають щонайменше 38 мільярдів. З того, що я знаю і розумію, ці гроші нам готові надати. Але для цього Україна повинна ефективно відпрацювати взаємодію і перемовний процес з Міжнародним валютним фондом. Це зелене світло, яке відкриє Україні доступ до необхідних ресурсів, які так потрібні нам на наступний рік. Для мене як для Голови Національного банку України, у разі ухвалення вами відповідного рішення, це буде одним із основних пріоритетів.

Національний рівень. Важливим завданням є розбудова і захист стійкості банківської системи і мінімізація тих ризиків, які принесла із собою війна. Сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, час завершився.

Шановні народні депутати, відповідно до затвердженого нами порядку денного прошу записатися на запитання до кандидата.

Слово надається Миколі Івановичу Кучеру, депутатська група «Довіра».

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний Андрію Григоровичу, одним з головних питань, яке турбує сьогодні людей, є, звісно, інфляція. За оцінками Національного банку, вона й надалі пришвидшується, і зростання в щорічному вимірі планується – 24 відсотки. Звичайно, причиною цього НБУ називає й підвищення курсу долара, і обмеження постачання нових товарів, і логістичні витрати бізнесу, які значно зросли. Усі ці фактори через війну навряд чи зможуть зникнути найближчим часом, тож питання таке. Як ви бачите для себе виконання завдання щодо боротьби з інфляцією?

ПИШНИЙ А.Г. Дякую за запитання.

Базовим завданням Центрального банку є забезпечення ефективної макроекономічної політики, яка у своїй основі і своїм завданням матиме забезпечення макроекономічної стабільності.

Завдяки тим заходам, які було вжито, інфляцію вдалося взяти під контроль. На сьогодні вдалося стабілізувати ситуацію практично щодо всіх основних параметрів монетарної політики. І я вважаю, що ці ефективні заходи станом на

тепер, з огляду на короткострокові і середньострокові прогнози, повинні бути збережені.

Я є прихильником і адептом інституційно сильного і незалежного Національного банку. Це і буде запорукою дотримання балансу між макроекономічною стабільністю і необхідністю підтримки економічної активності. Але я розумію, наскільки важливо забезпечити точне калібрування усіх рішень, які сьогодні будуть ухвалюватися фінансовою владою, аби забезпечити необхідну підтримку економіки, підприємництва і взаємодії з урядом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі... Білозір, ви ще будете ставити запитання? (*Шум у залі*). Далі, добре. Народна депутатка Плачкова, «Відновлення України». Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Шановний пане кандидате, у мене до вас запитання, які сьогодні турбують насправді багатьох українців. Як ви особисто як кандидат на посаду Голови Нацбанку прогнозуєте валютний курс гривні, хоча б на наступний рік? Це перше.

І друге. Яким чином ви плануєте впливати на валютний курс гривні? Ми знаємо, що останніми тижнями Нацбанк насправді змушений був збільшити валютні інтервенції в рази, щоб хоч якось стримувати ситуацію. За вашим керівництвом нас чекає такий самий курс чи, можливо, якісь більші адміністративні тиски, адміністративні обмеження?

Дякую.

ПИШНИЙ А.Г. Дякую за запитання.

Рішення, які були ухвалені Національним банком щодо корегування курсової політики, насамперед, щодо встановлення фіксованого курсу, я оцінюю як достатньо ефективним антикризовим заходом. За рахунок цього вдалося стабілізувати ситуацію.

На сьогодні в стінах Національного банку функціонують достатньо ефективні механізми аналізу, контролю і відповідного реагування на курсову політику, в тому числі на ті обмеження, які визначаються. З тією публічною інформацією, яка мені доступна, я можу оцінити ухвалені рішення як цілком адекватні. Однак я розумію, наскільки важливо, щоб Національний банк чітко відслідковував зміну тенденцій і формував очікування і якісне прогнозування ситуації.

Я вважаю, що настав час, і це питання я обговорюватиму, у разі ухвалення вами відповідного рішення, з колективом Національного банку, щодо такого

високоточного калібрування тих рішень, які ухвалюватимуться центральним банком України. Курс буде відповідний до стану наших макроекономічних показників. Наразі він такий, який дозволяє нам забезпечити на необхідному рівні золотовалютні резерви і утримувати в прогнозованих параметрах макроекономічну ситуацію. Пошук балансу – це одне із завдань, яке стоятиме перед керівництвом Національного банку і його правлінням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Синютка Олег Михайлович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

СИНЮТКА О.М. Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Андрію, мене і майже всіх, учора я вам казала, бентежить питання щодо можливості запозичень. Я вважаю, що ми не в повній мірі робимо все необхідне, щоб наші внутрішні запозичення все-таки мали достойний рівень. Я читала, що 2 чи 3 серпня Рада Національного банку видала рекомендації щодо ОВДП – це запровадити індексовані ОВДП, придбання і погашення яких здійснюється в гривнях, але в прив'язці до долара, говорили, щоб розглянути можливість відмінити назву військових ОВДП для того, щоб вони могли придбаватися іноземними банками, і встановити максимальний обсяг емісії цінних паперів, про що ми вчора з вами говорили.

Чи підтримуєте ви такі рекомендації і чи продовжуватимете роботу з Мінфіном, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ПИШНИЙ А.Г. Дякую за запитання.

Я глибоко переконаний, що питання внутрішньої боргової політики вже найближчим часом повинно стати предметом дуже відвертої дискусії за участю Міністерства фінансів, Національного банку, у тому числі й наших міжнародних партнерів, я вважаю, – МВФ.

Дизайн внутрішньої боргової політики – це один з елементів, за допомогою якого Національний банк може ефективно здійснювати свою монетарну політику. З відомої мені інформації, яку за результатами монетарного комітету публікує Національний банк, вони вбачають очевидну проблему у недостатній дієвості так званої монетарної трансмісії, а саме вона лежить в основі взаємин між урядом і Національним банком.

Наскільки я розумію, в Національному банку станом на тепер, виходячи із тих рекомендацій, які дав монетарний комітет, розроблені певні внутрішні нормативні регуляторні акти, які можуть створити вторинний ринок облігацій державної внутрішньої позики з портфелю Національного банку. Буду розбиратися, сядемо з правлінням поговоримо з персоналом, подивимося аналітику, по-дискутуємо і обов'язково організуємо дуже предметну і, сподіваюся, конструктивну роботу з урядом і Міністерством фінансів. Це питання на часі, нам необхідні ефективні механізми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановний доповідачу, у мене дещо конкретні запитання. Ви давали досить обширні відповіді, але я хотів би почути від вас відповіді на запитання щодо інструментів монетарної політики саме в цифрах. Зокрема, я хотів би почути, якою планується, наприклад, облікова ставка, тому що 25 відсотків, ми знаємо, що вона прив'язується поставками на кредити, – це серйозні показники. Тому якою вона буде в наступному році і в короткостроковій перспективі?

Далі, нас цікавить обмінний курс національної грошової одиниці, тому що бюджет на наступний рік зверстаний з показником 50 гривень за долар. Яким він буде і який ви плануєте?

Далі, чи плануєте ви використовувати інструмент інфляційного таргетування, точніше, запроваджувати режим щодо подолання інфляції?

Можливо, у вас буде політика плаваючого курсу, як ви будете працювати, який ви плануєте показник інфляції?

Дякую.

ПИШНИЙ А.Г. Дякую за запитання.

Думаю, що Національному банку слід використовувати всі наявні і доступні для нього інструменти впливу на монетарну, курсову, цінову ситуації. Національний банк станом на сьогодні досить активно використовує практично весь арсенал.

Я не готовий сьогодні прогнозувати курс. Ви будете розглядати наступним питанням державний бюджет. Можу сказати, що в державному бюджеті я вітаю заяву Міністерства фінансів про необхідність відмови від емісійних джерел фінансування дефіциту державного бюджету у 2023 році. Але одночасно це означає необхідність активізації нашого перемовного процесу з нашими міжнародними партнерами, і не просто активізація, а досягнення бажаного для нас результату. Але сама заява правильна. Я її можу лише вітати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народна депутатка Шпак Любов Олександрівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). У мене до вас запитання щодо монетарної політики. Все-таки офіційний курс гривні до долара зафіксований на рівні 42,2 гривні. Як ми будемо втримувати його на такому рівні, адже це зафіксовано бюджетом на 2023 рік? І відповідно які інструменти монетарної політики ви будете застосовувати?

Також питання щодо Мегабанку. Є кинуті вкладники Мегабанку, а це на сьогодні великі підприємства, які заблоковані в роботі у Харкові. Чому ніхто не покараний? І як ви будете діяти в такій ситуації в майбутньому?

Дякую.

ПИШНИЙ А.Г. З відомої мені з публічних джерел інформації, я вважаю, що курс, який визначений Національним банком і зафіксований сьогодні, цілком відображає реальну ситуацію. Ті коливання, які ми бачимо на готівковому ринку, я переконаний, ви можете це спостерігати також, мають в першу чергу психологічний елемент. Люди реагують, починаючи від мобілізації в так званій росії, закінчуючи питаннями, пов'язаними з можливою активізацією бойових дій. Але загалом зафіксований на сьогодні курс відповідає поточним макроекономічним реаліям. Ще раз можу наголосити, ми будемо дуже уважно слідкувати за ситуацією і використовуватимемо всі наявні механізми і інструменти, аби своєчасно і адекватно реагувати на зміну ситуації.

Думаю, парламентові буде цікаво дізнатися про те, що, наприклад, постановою Національного банку, якою було встановлено відповідні валютні обмеження, протягом терміну своєї дії змінювалася понад 30 разів. Це означає, що відбувається чітке відстежування всіх елементів, які впливають на курсову та цінову стабільність, і відповідна реакція. Звісно, не всім вони подобаються. Але з огляду на результат, в якому ми сьогодні після восьми місяців активної повномасштабної війни знаходимося, я вважаю, все-таки антикризове управління діє.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Думаю, завершальне питання. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановний доповідачу, я хотів би продовжити своє попереднє запитання щодо ряду параметрів, які цікавлять нас, і прогнозних параметрів, наприклад, – золотовалютні резерви. Учора Національний банк опублікував дані, що обсяг золотовалютних резервів зменшився до 23,9 мільярда доларів. Ми знаємо, що важливість цього показника полягає в тому, що Національний банк України має

можливість з інтервенціями на валютному ринку стабілізувати офіційний курс національної валюти.

У продовження того, яким буде валютний курс, нас цікавить також і обсяг золотовалютних резервів, тому що це надзвичайно важлива тема з урахуванням того, що я озвучив. Це перше питання.

Друге питання, ви його частково вже торкнулись десь у відповідях на запитання моїх колег, – стосовно запозичень. Ви знаєте, що в наступному році майже 1,7 трильйона гривень – запозичення. Це на 32 відсотки більше ніж всі доходи бюджету. Яким чином Нацбанк буде працювати в цьому руслі?

Дякую.

ПИШНИЙ А.Г. З відомої мені оперативної інформації, у тому числі публічної, стан золотовалютних резервів на сьогодні – понад 24 мільярди доларів. Вони покращилися, навіть порівнюючи з початком вересня. Це пов'язано з тим, що Україна отримала частину того фінансування, яке надійшло від Європейського Союзу і наших міжнародних партнерів. Станом на зараз золотовалютних резервів, в принципі, достатньо, аби ефективно проводити курсову політику. Я маю намір підтримувати і всіляко забезпечувати поглиблений аналіз і своєчасне реагування на будь-які зміни.

Ми повинні розуміти, що золотовалютні резерви – це базова, необхідна величина, умова, для того, щоб Україна мала можливість забезпечити макроекономічну стабільність, ефективне регулювання інфляційних процесів і, що головне, дійшла до нашої перемоги максимально готовою для швидкого економічного відновлення. І це важливий елемент. Адже Національний банк, окрім макроекономічної стабільності, повинен обов'язково брати участь у стимулюванні економічної активності (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Ми завершили обговорення цього питання. Я дякую кандидату.

До співдоповіді запрошую голову Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Олександровича Гетманцева.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики вчора на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про призначення Пишного А.Г. на посаду Голови Національного банку України» і рекомендує Верховній Раді його прийняти. Власне, крім того, що кандидат відповідає формальним ознакам, ми, поспілкувавшись з ним на комітеті, обговоривши фактично всі актуальні питання порядку денного щодо фінансової системи, з'ясували, що в нього є своє вірне бачення і розуміння того, що треба робити.

Разом з тим хочу підкреслити, що перед новим, якщо ми його підтримаємо, керівником Національного банку стоїть досить важливе і складне завдання. Бо насправді протягом війни команда Національного банку, яка очолювалася попереднім головою, проявила себе блискуче. Національному банку вдалося забезпечити стабільність банківської системи, Національному банку вдалося забезпечити прибутковість банківської системи, помірну інфляцію навіть у порівнянні з нашими сусідами, які не перебувають у стані війни, контрольований курс гривні. Кредити та депозити протягом військового часу зросли. Банківська система є сьогодні надліквідною, її ліквідність перевищує мирні часи, золотовалютний резерв зростає. І все це попри війну, яка є найкривавішою за своїми наслідками, руйнівними втратами, військовим конфліктом в Європі з 1945 року, війну, яка знищила на сьогодні третину нашої економіки, вбиває тисячі людей і несе величезні загрози як для фінансової системи, її стабільності, так і для економіки в цілому.

Перед новим Головою Національного банку стоять завдання збереження макрофінансової стабільності і збереження тих здобутків першої половини 2022 року, які забезпечив Нацбанк, завершення реформи небанківської фінансової системи та найголовніше – адаптування банківської системи до нових реалій, до нових військових і поствійськових реалій. Колектив Національного банку є дуже професійним. Вони знають, що роблять, і вони на своїх місцях. Я переконаний в тому, що вони допоможуть новому Голові Нацбанку, і він разом з ними впорається з цими завданнями.

Прошу підтримати проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, як ми й домовлялися, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп, по 2 хвилини на виступ.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України
КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Задорожній, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАДОРЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Василевській-Смаглюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василевська-Смаглюк. Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Увесь цивілізований світ уже усвідомив, що монетарна

політика повинна бути звільнена від тиску поточного порядку денного політиків і делегована незалежним Центральним банком. Останні вісім років Україна поспідовно працювала над тим, аби зробити НБУ справді інституційно незалежним, щоб більше не дозволити забезпечувати короткостроковий економічний підйом ціною довгострокових інфляційних ризиків і монетизацію боргів уряду, убезпечити банківський нагляд від втручання владних кабінетів. І ці рішення працюють.

Попри архіскладну ситуацію інфляційні процеси в країні контрольовані. Об'єктивно зумовлене послаблення гривні стримується виважено. Наше головне завдання – не змінювати цю внутрішню політику і залишатися не лише ідейно, але й практично прихильниками самостійності Нацбанку. Тому для виконання завдань із забезпечення цінової та фінансової стабільності керівник НБУ повинен бути вільним від політичного тиску. Саме цього ми прагнемо, сподіваюся, пан Пишний забезпечить слідування цим ідеалам (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Цабаль, фракція «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! У зв'язку з військовою агресією російської федерації перед нашою країною стоять дуже великі виклики. Одним з ключових викликів в економічній та фінансовій сферах є діяльність Національного банку України.

У цей непростий час перед Національним банком стоять завдання щодо збереження цінової стабільності, втримання курсу гривні, а також один з важливих викликів – це стабільність фінансового сектору. Оскільки всі ми розуміємо, що без стабільного фінансового сектору, а я нагадаю, що НБУ відповідає не лише за курс і за ставку, а також є регулятором фінансового сектору, стабільність якого буде гарантією того, що економіка працює. Тому для мене як для народного депутата, а також для всіх нас має бути важливо, щоб людина, яка прийде на посаду Голови Національного банку України, мала достатню кваліфікацію, достатньо досвіду, бажань і вмінь, щоб впоратися з цими викликами.

Насправді, я, як і більшість в цьому залі, добре знаю біографію і, скажімо, кар'єру Андрія Григоровича Пишного. Ми розуміємо, що він має банківську кваліфікацію, дуже великий досвід в банківському секторі, досвід міжнародних переговорів, що дуже важливо для МВФ та інших міжнародних фінансових організацій. І, мені здається, ми всі – і влада, і опозиція – маємо зараз взяти на себе відповідальність і підтримати кандидатуру Андрія Григоровича Пишного для того, щоб потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тетяна Михайлівна Плачкова, депутатська група «Відновлення України».

Олександр Сергійовичу, ви далі будете, ви в різних групах.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Добрий день, шановні колеги, шановний пане головуючий, шановний кандидате! Передусім хочу відмітити, дійсно, професійну роботу Національного банку разом з парламентом і урядом під час війни, який показав справжні результати. Сьогодні ми очікуємо від нового очільника як мінімум кращих результатів.

Національний банк України – це ключова установа, від якої залежить стабільність нашої валюти, боротьба з інфляційними процесами та здорова робота банківської сфери і ринку фінансових послуг. Війна вимагає сьогодні нестандартних і оперативних рішень. І ми очікуємо, що значний досвід нового керівника обов'язково слугуватиме саме цій місії.

Національний банк України нині – це один із тих стовпів, на якому тримається бюджетна стійкість. Ми сьогодні приймаємо бюджет, тривають активні перемовини з Міжнародним валютним фондом. Тому зміна очільника Нацбанку жодним чином не має вплинути на хід цих перемовин.

Виклики, що постануть перед новим Головою Національного банку, абсолютно зрозумілі. Але я хочу нагадати, що є мільйони українських громадян, які сьогодні зацікавлені в лібералізації кредитної політики банківської сфери, це важливо, зокрема, для малого, середнього, великого бізнесу, сьогодні він чекає швидких доступних грошей. Думаю, вам, пане кандидате, варто знайти той міцний баланс для того, щоб розв'язати цю проблему.

Наша депутатська група «Відновлення України» буде підтримувати кандидата Пишного Андрія Григоровича на посаду Голови Нацбанку, і маємо надію на міцну дієву комунікацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Колтунович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги! Шановний кандидате, хочу звернути увагу на кілька пріоритетів, які в подальшій вашій роботі необхідно буде вам все-таки враховувати і виконувати, тому що для країни це надзвичайно важливі, нагальні завдання.

Перший безапеляційний пріоритет монетарної політики – це досягнення і забезпечення цінової стабільності, подолання галопуючої інфляції. Тому що хто б там нам не розказував, що це нормальна практика, але коли кумулятивне інфляційне навантаження за два роки у нас 69,1 відсотка, майже 70 відсотків, – це неадекватні цифри. 30 відсотків в цьому, 30 в наступному році. Уявіть, це у співвідношенні з мінімальними фіксованими доходами. Боротьба з інфляцією – це беззаперечний пріоритет.

Друге. Основний інструмент монетарної політики – облікова ставка. Я за неї запитував тому, що облікову ставку підняли з 6 до 25 відсотків. Її необхідно знижувати хоча б тому, що вона відповідатиме за стимулювання і кредитування

реального сектору економіки. Ви на завершення свого виступу дуже влучно сказали: беззаперечний пріоритет – це стимулювання економіки.

Тому наша депутатська група наполягає на тому, щоб кредитування реального сектору економіки відбувалося за довгими і дешевими грошима. Це необхідно забезпечувати, і для цього є відповідні інструменти в Національного банку.

Третє. Також хочу, щоб ви переглянули й інші інструменти монетарної політики, які використовуються, тому що у нас немонетарна інфляція. Використовувати ту саму облікову ставку і ряд інших моментів, для цього ми, навпаки, розкручуємо додаткову інфляційну спіраль.

Четверте. Стабільність національного грошового курсу. У цьому та наступному роках на 86 відсотків планується девальвація. Гривня з 27 до 50 гривень за долар падає. Також необхідна стабільна грошова одиниця, для того щоб ми мали стабільну зовнішньоекономічну кон'юнктуру.

На завершення. Безумовно, наша депутатська група підтримає вашу кандидатуру, і ми бажаємо вам успіху в цьому, щоб насамперед стимулювати внутрішній споживчий ринок і макрофінансову стабільність в країні.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Шановний пане кандидате! Пане Андрію, мені здається, ви вже почули основні вимоги і побажання ваших в майбутньому колег народних депутатів. Я можу з впевненістю сказати, що, незважаючи на складний ковідний період, на складний воєнний період, все-таки банківська система використовувала всі інструменти, доступні для того, щоб утримувати фінансову систему країни. Але, я впевнена, будуть ще важчі часи. Тому що тих інструментів, які використовував Національний банк досі, буде недостатньо, а деякі з них мають бути повністю відмінені.

І тут абсолютно очевидно зараз шукати ту співпрацю, про яку ми щойно говорили, задаючи питання шановному кандидату. Тому що останні рекомендації Ради Національного банку вказують на те, що в економіці країни потрібні зміни, бо фінансова система країни не може утримуватися лише за рахунок банківських інструментів.

Тому все-таки я хотіла б, щоб ви почали справжню роботу з Міністерством економіки, з Міністерством фінансів по всіх напрямках. Це стосується і системи оподаткування, тобто всіх політик, які тільки впливають на стан економіки країни.

Звісно, я бажаю вам успіхів, але дуже прошу звернути увагу, що у вашій роботі пріоритетом має бути не лише робота із зовнішніми кредиторами, нам

потрібно починати серйозну внутрішню роботу. Внутрішні резерви величезні, ми їх досі не використовували, досі про це ніхто не думав. Давайте об'єднуватися, попереду ще важчі часи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, від «Батьківщини» ще виступить Іван Іванович Крулько, і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! На сьогоднішньому засіданні фракції «Батьківщина» ми мали зустріч з кандидатом на посаду Голови Національного банку України паном Пишним. Під час цієї дискусії ми вкотре переконалися в тому, що кандидат, який сьогодні претендує на цю високу посаду, є професіоналом своєї справи, дуже добре розуміє ті виклики, які сьогодні стоять перед фінансовою системою країни, перед Національним банком, перед необхідністю утримання стабільності грошової одиниці.

Сподіваюся, у пана Пишного все вийде на цій посаді. Фракція «Батьківщина» ухвалила рішення підтримати його кандидатуру для обрання Головою Національного банку України. Водночас я хотів би сказати, що основним завданням для нового Голови Національного банку України буде вирішення проблематики, яка сьогодні є ключовою і полягає в обліковій ставці НБУ в 25 відсотків. Навіть за нинішніх кризових умов в умовах війни ця ставка є вбивчою для української економіки.

Наведу лише один приклад. Облігації внутрішньої позики, які випускає Кабінет Міністрів України, викуповуються Національним банком по обліковій ставці, тобто під 25 відсотків. Таким чином емісію, яку робить Національний банк, він продає українській державі під 25 відсотків річних. Ми таких дорогих грошей не беремо в жодній міжнародній інституції чи в нашого жодного зовнішнього позичальника. Уявіть, які тоді мають бути кредити в комерційних банках для людей, якщо облікова ставка 25 відсотків і уряд по суті за цією ставкою робить емісію коштів і віддає кошти уряду.

Ми вважаємо, що це треба терміново змінювати, сподіваюся, новий Голова Національного банку займеться цим питанням у невідкладному порядку, тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Виявилось, від депутатської групи «Довіра» ще пан Іванчук хоче виступити, і після цього голосуємо.

Я просто прошу представників депутатських фракцій і групи, які хочуть виступити, наступного разу записуйтеся, там є така кнопка.

Пан Іванчук. Будь ласка.

ІВАНЧУК А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 88, Івано-Франківська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» одногосно ухвалила

рішення підтримати кандидатуру Андрія Пишного на посаду Голови Національного банку України. Але як голова профільного банківського підкомітету хотів би звернутися до кандидата і від депутатського корпусу передати таке побажання-прохання.

Крім того, що Національний банк повинен виконувати свої інституційні зобов'язання: утримувати курс національної валюти, підсилювати макроекономічну стабільність, депутати дуже стурбовані тим, що комерційні банки на сьогодні, м'яко кажучи, саботують кредитування реального сектору економіки. Тому дуже добре, що кандидат на посаду Голови Національного банку має такий колосальний досвід роботи в комерційному банку. Тому, Андрію Григоровичу, ви повинні, не побоюся цього слова, заставити банківську систему, щоб відбувалося реальне кредитування реального сектору економіки. Це буде найкраще, що ми можемо зробити для країни в такий важкий воєнний час і післявоєнне відновлення.

Тому дуже прошу всіх підтримати кандидатуру Андрія Григоровича на цю посаду. Переконані, він не підведе.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Пишного А.Г. на посаду Голови Національного банку України» ([№ 8107](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Андрію Григоровичу, прийміть вітання. Дякую.

Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні колеги, ідемо далі. Зараз ми переходимо до питання, яке, мабуть, є найважливішим у діяльності парламенту, – це проект Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Я відразу звертаюся з проханням до всіх спланувати так сьогоднішній день, а таких днів буває раз чи два у рік, щоб ми прийняли це рішення, скільки поправок не стояло б. Тому я прошу, скоригуйте свої плани, сьогодні ми маємо вийти з рішенням щодо цього питання. Домовилися, колеги?

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» ([№ 8000](#)) у першому читанні, який було представлено 21 вересня 2022 року.

Відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради України розгляд питання проводиться за процедурою повного обговорення. Відповідно до Регламенту та пропозицій комітету пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь голови Комітету Верховної Ради з питань бюджету – до 5 хвилин; відповіді голови комітету на запитання – до 6 хвилин; виступ міністра фінансів – до 5 хвилин; виступ голови Рахункової палати – до 5 хвилин; виступи представників депутатських фракцій і груп – до 24 хвилин, тобто по 3 хвилини на виступ; виступи народних депутатів – до 6 хвилин, по 3 хвилини на виступ; прийняття рішення – всього 1 година.

Немає заперечень? Таке рішення ми погодили на засіданні Погоджувальної ради. Тому переходимо до розгляду питання.

Для доповіді щодо висновків і пропозицій та результатів розгляду проекту Державного бюджету запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Юрій Юрійович Арістов.

Будь ласка, Юрію Юрійовичу, до 5 хвилин.

АРИСТОВ Ю.Ю., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати та запрошені! Комітет з питань бюджету підготував проект Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» для розгляду в першому читанні. Маємо чітке розуміння, що бюджет спрямований на перемогу, у ньому немає місця видаткам розвитку. Війна вимагає від нас відповідальних кроків та жорстких рішень.

До законопроекту вчасно надійшли 1270 пропозицій народних депутатів та комітетів, це вдвоє менше, ніж у минулому році, за що я вам дуже вдячний. Проте для врахування пропозицій необхідно майже 4 трильйони гривень.

Завдання бюджетного комітету – це пошук балансу між надходженнями і витратами бюджету, між потребою та можливістю. Наша робота супроводжувалася багатогодинними та палкими дискусіями у спробі знайти консенсус між бажаннями авторів пропозицій та жорсткою реальністю країни, що воює, яка має дуже обмежений ресурс.

Пріоритети в цій реальності чіткі й зрозумілі, їх відображає проект бюджету на наступний рік: обороноздатність країни та соціальна підтримка населення, медицина, освіта, відновлення критичної інфраструктури. Виходячи з таких пріоритетів, комітет підготував пропозиції до проекту бюджету. Це розширення напрямів використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, передбачено видатки на Державний фонд регіонального розвитку в сумі 2 мільярди гривень за рахунок зменшення видатків у резервний фонд. Крім того, комітет пропонує доручити уряду до другого читання опрацювати питання щодо збільшення доходів з урахуванням стану їх виконання в цьому році та нещодавно прийнятих законів щодо оподаткування, збільшення видатків у сфері

освіти, науки, медицини, культури, спорту за поданими пропозиціями, виходячи з наявних ресурсів та обґрунтованості додаткової потреби в коштах.

Слід також розглянути можливість перегляду бюджету в разі фактичного перевищення прогнозного показника інфляції з метою підвищення прожиткового мінімуму і мінімальної зарплати. А якщо будуть збільшені надходження від акцизів на тютюн, з'явиться можливість і збільшення видатків на освітні субвенції та Державний фонд регіонального розвитку.

Закликаю народних депутатів відчувати саме свою відповідальність за те, як і за які кошти буде жити країна в наступному році.

Виконання значної частини бюджету залежатиме від міжнародної фінансової допомоги, тому нам потрібно якнайшвидше прийняти цей законопроект, щоб раніше розпочати перемовини з міжнародними партнерами щодо пошуку джерел фінансування.

Отже, Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді прийняти підготовлений проект Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Ухвалення такого рішення дасть можливість Кабінету Міністрів підготувати законопроект до другого читання з урахуванням бюджетних висновків Верховної Ради.

Працюймо разом для перемоги! Слава Україні!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили, Юрію Юрійовичу?

Я прошу народних депутатів записатися на запитання до доповідача. Нагадаю, на це ми відводимо до 6 хвилин: 1 хвилина – на запитання, 2 хвилини – на відповідь. Будь ласка, записуйтеся.

Народний депутат Ларін Сергій Миколайович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЛАРІН С.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово колезі Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане голово бюджетного комітету, у мене буде два коротких запитання. Вони стосуються пропозицій, які надала наша депутатська група до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Перше питання стосується обмежень виплат у 10 мінімальних заробітних плат усім чиновникам, членам наглядових рад, держслужбовцям, чиї заробітні плати вищі за цю межу. Зважаючи на той факт, що в нас серйозний дефіцит бюджету, на сьогодні він становить майже 1,3 трильйона гривень, більше ніж

усі доходи, чому поправки щодо оптимізації видаткової частини бюджету не враховуються?

Друге питання. Нас цікавить, чому не враховані пропозиції щодо підтримки Національної академії наук України та галузевих академій наук. Ми всі знаємо, яка там ситуація: заборгованість із виплати заробітної плати, наукові працівники працюють неповний робочий тиждень. Це призводить до трудової еміграції наукових кадрів.

Дякую за відповіді на обидва запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте відповідь.

АРІСТОВ Ю.Ю. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він увімкнений.

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую за запитання. Почну з другого. Як ви могли помітити, у нас є доручення уряду розглянути можливість дофінансування всіх галузевих і основної академії, тому тут ми з вами заодно, підтримуємо звернення до уряду.

Щодо скорочення видатків на утримання державних органів. Більшість пропозицій, які були подані, не містили джерел покриття запропонованих видатків, були формально збалансовані. Хочу звернути вашу увагу, що Кабінет Міністрів у 2022 році скорочував фінансування державних органів на 10 відсотків. Потім було скорочення ще на 10 відсотків уже в запропонованому бюджеті. Тому я вважаю, що подальше скорочення таких видатків без здійснення необхідних заходів щодо реформування відповідних органів влади та оптимізації чисельності їх працівників вбачається сьогодні неможливим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Макаренку Михайлу Васильовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАКАРЕНКО М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Шановний головуючий, прошу передати слово Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Наступні запитання стосуються індексації мінімальних фіксованих доходів, зокрема мінімальної

заробітної плати. Я сьогодні вже неодноразово у своїх виступах згадував, що індекс інфляції чи, точніше, індекс споживчих цін на товари і послуги, як він правильно називається, у цьому році і в наступному році буде 30,1 відсотка і 30 відсотків. Загалом це, якщо порахувати індекси, – 69 відсотків. Девальвація національної грошової одиниці на цьому фоні буде 83,15 відсотка. При цьому в нас не змінюються розміри мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму і мінімальної пенсії.

До чого я веду? Просто в попередньому запитанні я пропонував обмежити топвиплати в десять мінімалок тим, хто отримує по кілька сотень тисяч у місяць. А як вижити людям, які отримують по кілька тисяч гривень у місяць і ми їм не диверсифікуємо всю систему? Розумієте, яка в нас соціальна асиметрія відбувається? Чи ви рахували, які у вас прогнозні параметри щодо індексації...

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую за запитання. Порівняно з поточним роком середньорічні розміри прожиткового мінімуму і мінімальної зарплати все-таки зростають, оскільки протягом наступного року діятимуть збільшені розміри – наприкінці цього року розмір мінімальної заробітної плати становитиме 6 тисяч 700 гривень, а з 1 грудня розмір прожиткового мінімуму – 2 тисячі 589 гривень.

На даний час у зв'язку зі значною обмеженістю бюджетних ресурсів немає фінансових можливостей підвищити соціальні стандарти. Разом з тим комітет частково врахував пропозиції щодо необхідності перегляду Державного бюджету в частині підвищення прожиткового мінімуму і мінімальної зарплати та збільшення відповідно бюджетних показників у разі фактичного перевищення прогнозу індексу споживчих цін. Кабінет Міністрів публічно цю тему обговорював, і я не маю інформацію, що індекс споживчих цін буде переглянутий, тому вважаю, що це також стосуватиметься перерахунку пенсій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальне запитання – Задорожній Микола Миколайович, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАДОРОВЖНІЙ М.М. Добрий день! Округ № 162, Сумщина. Шановний Юрію Юрійовичу, щиро дякую вам і всім колегам з Комітету з питань бюджету за те, що ми, як завжди, оперативно й швидко знайшли консенсус серед усіх пропозицій.

Я хотів би попросити, щоб ви детальніше пояснили колегам (думаю, на територіях округів більшості депутатів-мажоритарників відбувалися або ще відбуваються бойові дії), як функціонуватиме фонд відновлення, за законопроект про створення якого ми нещодавно проголосували в першому читанні, який пропонується в проекті бюджету на 2023 рік? Прошу детальніше пояснити, як думаю, що це важливо не лише для колег мажоритарників, а й для всієї країни.

Щиро дякую.

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую за запитання. Так, я є співавтором законопроекту про створення в спеціальному фонді державного бюджету фонду ліквідації наслідків збройної російської агресії. Його головна мета полягає в тому, що всі конфісковані у російській федерації гроші будуть направлені на ліквідацію наслідків агресії. Основне – це будівництво житла, яке зруйновано, і все, що стосується інфраструктури до цього житла. При розгляді видатків на проектно-кошторисну документацію ми також додали на відновлення критичної інфраструктури.

Джерелом наповнення фонду в 2022 році в нас визначено конфісковані гроші, у 2023 році туди додаються ще й прибутки Національного банку. Тому вважаю, що ресурс фонду буде наповнений. Фонд працюватиме під керівництвом Кабінету Міністрів за погодженням усіх рішень бюджетним комітетом. Тобто контроль Верховної Ради в даному разі буде реалізований.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Юрійовичу. Час завершився, прошу зайняти своє місце.

Слово для виступу надається міністру фінансів України Сергію Михайловичу Марченку. Будь ласка, Сергію Михайловичу.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України.* Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати! Я щиро вдячний всім вам за те, що ви в цей складний період у надзвичайно стислі терміни опрацювали проект бюджету, надали необхідну кількість поправок, які дадуть змогу зробити його кращим. Ми зі свого боку опрацюємо всі ці поправки, постараємося максимально врахувати, зважаючи на умови сьогодення, зважаючи на те, що ми зараз перебуваємо у воєнному стані.

Основні напрями цього бюджету чітко визначені – це обороноздатність та соціальний захист громадян.

Ще раз хочу підкреслити, що цей бюджет є унікальним, тому що він поза політикою, жодним чином не підтримує політичні амбіції, не надає преференцій певним галузям, секторам, регіонам. Я дякую вам, що ви знайшли можливість зберегти цю аполітичність.

Цей бюджет надзвичайно простий, з одного боку, і надзвичайно складний, з іншого боку. Я дякую вам, що ви надзвичайно відповідально ставитеся до стану державних фінансів, і кількість ваших пропозицій та поправок про це свідчить. Якщо в минулому році було більше 3 тисяч пропозицій і поправок шановних народних депутатів, то цього року ця кількість удвоє менша. Сума пропозицій менша в десятки разів. У минулому році до бюджету було надано пропозицій на більш ніж 90 трильйонів гривень, цього разу ця сума – 4 трильйони гривень. Вона також велика і також значна, але це вже свідчить про те, що ми ближче до компромісу, ближче до того, щоб максимально врахувати всі побажання народних депутатів і зрозуміти це в реаліях сьогодення.

Я щиро вдячний бюджетному комітету, який ефективно опрацював проект бюджету. Ми до другого читання доопрацюємо і будемо готові в надзвичайно стислі терміни з урахуванням того, що зараз у нас є активні перемовини з нашими партнерами. Наші партнери вже вивчають проект бюджету, надають пропозиції. Хочу сказати, що наші оцінки потреби збігаються з оцінками потреби наших партнерів, тобто і міжнародних фінансових організацій. Дефіцит бюджету на наступний рік надзвичайно великий і складний – 38 мільярдів доларів США. З урахуванням цього зараз ми активно ведемо перемовини з тим, щоб забезпечити і гарантувати цей фінансовий ресурс.

Ще раз дякую всім вам за конструктив, дякую за діалог, дякую за розуміння. У процесі доопрацювання і в разі вашої підтримки ми готові максимально доопрацювати проект бюджету і зробити його більш досконалим, наскільки це можливо в умовах воєнного стану. Тому що досконалий бюджет зараз може бути лише один – це захист нашої територіальної цілісності, оборони, це наші воїни і, звичайно, соціальний захист. Інших пріоритетів у цьому бюджеті немає і не може бути.

Дякую вам і сподіваюся на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу.

Слово для виступу надається голові Рахункової палати Валерію Васильовичу Пацкану. Будь ласка, Валерію Васильовичу.

ПАЦКАН В.В., Голова Рахункової палати. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, члени уряду, запрошені! Рахункова палата здійснила експертизу проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» і направила Верховній Раді відповідні висновки. Зупинюся на особливостях проекту, його пріоритетах і викликах.

Перше. Бюджет 2023 року – це бюджет війни. Відсутність повної поточної статистичної інформації, високий ступінь невизначеності щодо тривалості і наслідків війни вкрай ускладнили і прогноз основних показників бюджету, і їх оцінку. Наслідком війни стало зменшення основних показників бюджету: доходів, видатків, реальних соціальних стандартів – і водночас зростання державних запозичень і дефіциту бюджету.

Друге. В умовах війни безумовним пріоритетом є фінансування національної безпеки і оборони країни. Порівняно з поточним роком видатки збільшено на 244 мільярди гривень, або 28 відсотків. Загалом на цю сферу передбачено 1,1 трильйона гривень, або 85 відсотків доходів, з них 355 мільярдів буде спрямовано на закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння.

Третє. Ще один пріоритет – це соціальний захист і соціальне забезпечення українців. На ці цілі передбачено 409 мільярдів гривень, це 16 відсотків загального обсягу видатків державного бюджету. Новаціями проекту бюджету на 2023 рік є фіксування соціальних стандартів на рівні 2022 року та об'єднання бюджетних програм. Це дозволило оптимізувати видатки на соцзахист і, як

наслідок, збільшити на 10 мільярдів допомогу внутрішньо переміщеним особам на проживання.

Четверте. Видатки на надання трансфертів з державного бюджету місцевим скорочено на 13,5 відсотка і вони становлять 182 мільярди гривень. Уряд передбачив надання трьох нових трансфертів, актуальних під час війни. По-перше, додаткова дотація на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що постраждали через війну, – 24 мільярди. По-друге, субвенція на облаштування безпечних умов у школах – 1,5 мільярда. По-третє, субвенція на придбання шкільних автобусів – 1 мільярд.

П'яте. Проект розроблений на основі чинного податкового законодавства, що забезпечує принцип стабільності, і це, безумовно, позитив. При цьому, за оцінкою Рахункової палати, є ризики недосягнення прогнозованого зростання надходжень ПДВ із ввезених на митну територію України товарів, ренти за користування надрами для видобування природного газу та недонадходження платежів від підприємств державного сектору економіки.

Шосте. З метою фінансування дефіциту бюджету в наступному році уряд прогнозує залучили 1,7 трильйона гривень державних запозичень. Це 56 відсотків усього ресурсного доходу бюджету. При цьому 95 відсотків запозичень планується здійснити на зовнішньому ринку. Найперше це кошти МВФ – 633 мільярди гривень та уряду США з іншими офіційними кредиторами – 576 мільярдів гривень. Це означає, що запозичення будуть здійснюватися під менші відсотки і на довші періоди. Здійснення передбачених витрат залежатиме від продовження співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, іншими кредиторами.

Сьоме. Державний борг зросте на 76 відсотків до 6,4 трильйона гривень, що становитиме 100 відсотків внутрішнього валового продукту. Суттєвими є ризики ще більшого зростання державного бюджету внаслідок понадпланового випуску ОВДП для фінансування військових видатків, неотримання коштів від приватизації та заміни їх державними запозиченнями, знецінення гривні. Лише на обслуговування Державного бюджету України буде спрямована кожна четверта гривня доходів бюджету.

Шановні колеги, на завершення хочу повернутися до того, з чого починав. Бюджет приймається в умовах війни, і його фінансування має бути безперервним, а видатки ефективними. Вважаю, що зараз найважливішим є оперативне прийняття проекту бюджету на 2023 рік...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. Відповідно до частини п'ятої статті 157 Регламенту Верховної Ради України до мене з листом звернувся голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики з проханням під час обговорення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» надати

слово для виступу від імені Комітету з питань правової політики народному депутату України Демченку Сергію Олексійовичу.

Будь ласка, Сергію Олексійовичу, до 3 хвилин.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, сьогодні ми розглядаємо проект бюджету на 2023 рік. Що це означає для Комітету з питань правової політики? Це питання пов'язане з тим, що ми надаємо допомогу Міністерству фінансів, на що звернути увагу і де саме мають бути витрачені кошти. Ми з першого дня казали, коли обговорювали з Міністерством фінансів, що судова влада має продовжувати існувати в нашій країні, саме питання існування на сьогодні розглядається в цьому проекті Державного бюджету. Відповідні поправки, подані задля фінансування судової влади, були майже однотайно підтримані бюджетним комітетом і мають бути враховані Міністерством фінансів.

Я звертаюся до Міністерства фінансів. Шановний міністре, шановні заступники міністра, мова йде про фінансування Верховного Суду – найвищої судової інстанції в Україні. Відсутність фінансування Верховного Суду, залишення в тому стані, як зараз запропоновано в проекті бюджету, викличе нерозгляд, я підкреслюю, справ, пов'язаних з державною таємницею, справ, пов'язаних з колаборацією та інших, так звані воєнні злочини не будуть розглянуті в судах. Це дуже специфічний вид злочинів, який має розглядатися з урахуванням таємниці, але звертаю увагу, навіть кошти для того, щоб забезпечити державну таємницю під час розгляду цих справ, не передбачені в проекті бюджету.

Колеги, відповідне фінансування, яке зараз пропонується і підтримано бюджетним комітетом, передбачає також збільшення фінансування на Вищий антикорупційний суд України. Про що йде мова? Усім відомо, що у 2021 році нами підписано Меморандум про економічну та фінансову політику разом з Міжнародним валютним фондом, в якому наша країна взяла зобов'язання щодо цього антикорупційного суду. Якщо ці зобов'язання, звертаю увагу міністра фінансів, не будуть виконані, то це не дасть можливості вам провести результативний діалог з нашими партнерами задля того, щоб забезпечити фінансування на 2023 рік. Тому в цьому питанні ми також вам надали допомогу шляхом внесення відповідних поправок.

Крім того, колеги, мова йде про Вищу раду правосуддя – вищий орган суддівського врядування. Проектом бюджету не забезпечені навіть зарплати всім членам Вищої ради правосуддя. Вся міжнародна спільнота нам допомагає зараз сформувавши найбільш прозорий вищий судовий орган, а ми не забезпечуємо його заробітними платами. Ганьба! Саме цю допомогу ми надаємо на сьогодні Міністерству фінансів, щоб були забезпечені ці виплати.

Останнє. Три тисячі осіб мають бути звільнені, якщо бюджет залишиться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, я не отримував більше письмових заявок від комітетів щодо виступів, тому більше представники комітетів не виступають.

Ідемо далі. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. На це відводиться до 24 хвилин, по 3 хвилини на виступ від фракцій і груп. Прошу записатися, колеги.

Руцишин Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Добрий день, шановні колеги! Я бачив достатньо багато бюджетів, які розглядалися в цьому залі і цим скликанням, і попереднім. Справді, це той проект бюджету, який у першому вигляді найбільш адекватно відповідає часу, у ньому скорочують видатки, тому що грошей немає. І якщо ви уважно слухали нашого вже обраного Голову Національного банку України, навіть з тими скромними видатками, які закладені в бюджет, навряд чи у нас вийде самостійно без емісії профінансувати бюджет і видатки, а отже, доведеться друкувати гривню, і дуже не хотілося б, щоб курс далі зростав.

До речі, щодо курсу. Шановні колеги, у бюджеті немає прив'язки до курсу. Ну, просто, чесно кажучи, це помилка, яку чомусь усі повторювали. Я розумію, навіщо це роблять російські телеграм-канали, але не розумію, навіщо це роблять українські депутати. Немає! Є пояснювальна записка, там є макропрогноз від 31 серпня 2022 року, який робить одна людина в Міністерстві економіки. Ніхто не знає, який може бути курс, офіційний – 36,6, ніякої прив'язки – 42, 43, 50 тощо там теж немає.

У мене є певні зауваження щодо пропозицій, які враховані, і я сподіваюся, що народні депутати сьогодні змінять, а колеги, які дуже хочуть щось профінансувати, відкриють і подивляться, як фінансується бюджет під час війни і як перекидаються гроші між розпорядниками. Навіть те, що ви хочете, можна зробити елегантно, так щоб це не викликало відрази в мене не як політика, а як людини, яка народилася і виросла в місті Маріуполі і хотіла б, щоб гроші, які є зараз у бюджеті, направлялися або на армію, або на підтримку людей, які залишилися без житла.

Повторю ще раз: будь-який бюджет можна критикувати, дуже легко це робити, це робили мільйон разів з цієї трибуни, але дуже важко це адекватно робити під час війни. Тому, шановне Міністерство фінансів, я проголосую за цей проект бюджету вперше у своєму житті з надією на те, що жодні непрофільні видатки вами не будуть погоджені. Я читав, які повноваження має Міністерство фінансів під час війни, і сподіваюся, що всі гроші будуть спрямовані або на

армію, або на підтримку людей, які залишилися без житла, і сподіваюся, так само адекватно поставляться й інші колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, ми вже почали дискусію з шановним паном головою комітету щодо індексації, соціальних стандартів, і я почну з кінця, точніше, з цього, а потім перейду до загальних макроекономічних показників. Дивіться, коли ви апелюєте до 1 грудня минулого року, коли встановлювали 6500 гривень і 6700 гривень, як є зараз, – це плюс 3,1 відсотка зростання мінімальної заробітної плати. За інфляції 30 відсотків ви відчуваєте непаритетне зростання мінімалки та інфляції. Це перший момент.

За два роки інфляція зростає, я вам казав, 30, 30, 69 – загальний кумулятивний індекс за 3 відсотків зростання мінімалки. Чому найважливіший акцент зростання мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії, прожиткового мінімуму, далі йде мінімальний посадовий оклад першого тарифного розряду, який розраховується, і таке інше? Тому що найважливіше на сьогодні, щоб стимулювати економічну активність всередині країни, – це запустити внутрішній споживчий ринок. Якщо наш споживач всередині країни, я зараз відхожу від макроекономічних показників бюджету, а переходжу виключно до соціальних стандартів... Якщо в нас не буде стимулювання товарів і послуг, далі падатиме виробництво, зменшуватиметься відрахування податків і зборів, ми й далі будемо утискати цей бюджет і збільшувати запозичення. Це погана ситуація і погана картина. Але це ще півбіді.

Рухаємося далі по бюджету. Дефіцит бюджету в нас – 1,3 трильйона гривень, це більше ніж усі доходи бюджету. Запозичення – майже 1,7 трильйона гривень у наступному році, це більше на 32 відсотки, ніж усі доходи. Тобто макроекономічна картина на сьогодні плачевна.

Ідемо далі. Дефіцит Пенсійного фонду – 232 мільярди гривень. У минулому році було 200. Це плановий показник, який є в додатку 3 до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік», і ми бачимо, що ця цифра збільшується. Тому це теж важливий момент.

Ну, і субсидії. Було – 41,7, зараз – 37,8 мільярда гривень. Я, чесно кажучи, не бачив жодного тарифу, який зменшився б на сьогодні, я бачив лише додаткові нарахування. Тому, з цієї точки зору, якщо взяти всі ці макроекономічні аспекти і комплексно скласти... Ми в наших пропозиціях до першого читання пропонували, щоб оптимізувати видаткову частину бюджету, обмежити в 10 мінімалок виплати чиновникам. Я ж не просто так про це кажу. Коли ми переглядали ковідний бюджет, наша фракція тоді наполягала на тому, щоб обмежити

в 10 мінімальних заробітних плат, і в 2020 році ця норма вже діяла, і це працювало.

Ми просимо і міністра фінансів, і Прем'єра до цього повернутися, з одного боку, а з іншого – диверсифікувати бюджетні кошти на підтримку найбільш незахищених верств населення. Тоді це буде соціально спрямований бюджет навіть в умовах воєнного стану.

Безумовно, ми його підтримуємо. Але макропоказники необхідно переглядати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Лис Олені Георгіївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛИС О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Забуранній Лесі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Леся Забуранна.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні українці, шановні колеги, дозвольте висловити позицію нашої фракції стосовно проекту бюджету. Дійсно, проект бюджету на наступний рік є унікальним. Ми абсолютно переконані, що бюджет 2023 року буде бюджетом перемоги для нашої країни. Зокрема, у ньому чітко прослідковуються основні пріоритети, як зазначали міністр фінансів та голова комітету. Найперше половину бюджету, навіть трохи більше, буде спрямовано саме на сектор оборони, і вкрай важливо, що другим пріоритетом є видатки на Міністерство соціальної політики, тобто на підтримку людей.

Ви знаєте, я хотіла б звернути увагу і наша політична сила, яка активно працює з людьми, допомагає їм, особливо внутрішньо переміщеним особам і в Києві, і в інших місцях, де люди, дійсно, потребують уваги держави, на цю програму закладено більше 60 мільярдів гривень. Однозначно вистачить коштів на забезпечення людей пенсіями, всіма необхідними виплатами. Тобто незважаючи на те що в країні війна, держава визначає пріоритетом саме людину, тому що ми абсолютно переконані, що лише збереження наших людей, нашої нації – це найкраща відповідь агресору. Тому цей бюджет буде спрямований на вирішення даних завдань.

Окрім того, вчора на засіданні Комітету з питань бюджету ми також дискутували про те, що потрібно продовжувати в тих регіонах намагатися запуснути економіку. У даному проекті бюджету на програму Президента «Доступні

кредити 5-7-9 %», яка себе чудово проявила, передбачено майже 16 мільярдів гривень. На фонд ліквідації наслідків збройної агресії, який продемонструє, що ми відбудуємо країну у найближчий час, передбачено 19 мільярдів гривень. Мене як людину, яка дотична до науки, освіти також дуже приємно вразив той факт, що на бомбосховища, на укриття в школах ми теж передбачили 1,5 мільярда гривень. Ми також сподіваємося, що 2 мільярди, які підуть на Державний фонд регіонального розвитку, будуть спрямовані на захист, на безпеку наших дітей.

Загалом даний проект бюджету, дійсно, відрізняється тим, що до нього було подано мінімальну кількість поправок і пропозицій, принаймні в нашому скликанні, – 1 тисяча 270, більш-менш вони були конструктивні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово депутату Дмитруку Артему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитрук Артем.

ДМИТРУК А.Г. Шановні колеги, шановний пане Голово, ми всі прекрасно усвідомлюємо важливість саме цього бюджету на наступний рік. Десятки років на вулиці Грушевського приймалися різні кошториси, але ніколи ще ми не були у вирі повномасштабної війни за наше існування як держави, так і як народу. Уряд влучно назвав його бюджетом країни, що воює. Понад 1,1 трильйона гривень – на українську оборону. Це значний внесок у захист нашої території, що має забезпечити подальший ефективний опір проти агресора. Але навіть у таких умовах ми зберігаємо соціальний захист українських громадян.

Депутатська група «Відновлення України» активно долучилася до розробки пропозицій до проекту бюджету. Для прикладу, постало питання, чи доцільно передбачати державне фінансування політичних партій, коли наша основна партія – це наші захисники і вся Україна. Ця стаття видатків – понад 360 мільйонів гривень. Ці гроші можна перерозподілити на реабілітацію військовослужбовців, на виплати заробітних плат людям. Ми також побачили потенціал для зростання видатків на освіту та на медичне забезпечення, збільшення підтримки наших громадян внутрішніх переселенців. Водночас ми не змістили жодного урядового пріоритету і вважаємо такий підхід досить відповідальним.

Безумовно, наша група проголосує за цей проект бюджету на 2023 рік. Адже в ньому, окрім оборони та збережених соцстандартів, ми бачимо вагоме зменшення видатків на державний апарат, що не матиме негативного впливу

на його ефективність. Зберігаються всі програми з підтримки нашого підприємства. Врешті ми закладаємо кошти на подальше відновлення України в рамках фонду ліквідації наслідків збройної агресії та інших статей.

Вважаємо цей кошторис гідним підтримки українського парламенту.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Федорович Молоток, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

МОЛОТОК І.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець). Сумщина. Шановні колеги! Шановний Сергію Михайловичу! Депутатська група «Партія «За майбутнє», звичайно, підтримуватиме проект бюджету на 2023 рік. Очевидно, що він є найскладнішим з часів незалежної України, і порівнювати його з кошторисами попередніх довоєнних років некоректно, тому що змінилося абсолютно все. Ми не можемо стовідсотково бути впевнені в макропоказниках, за якими проводилися розрахунки, тому що тривалість і наслідки війни спрогнозувати не береться жоден експерт світу. Тим часом наша держава під час війни виконує взяті на себе соціальні зобов'язання: виплачуються пенсії, заробітна плата, надається соціальна допомога, і все це пролонгується на наступний рік.

Є багато чинників, від яких залежить виконання бюджету на 2023 рік, але найголовніше – це успіхи Збройних Сил на фронті, і перше місце в цьому бюджеті ми надаємо допомозі і підтримці наших Збройних Сил, бо це запорука нашого життя – життя вільної і незалежної країни.

Важливим чинником також є відновлення нашої країни. Ми створили фонд з подолання наслідків збройної агресії і, поклавши туди гроші від примусового вилучення майна російської федерації, тим самим відновимо Україну за рахунок тих, хто її зруйнував. Для цього потрібна підтримка наших юридичних партнерів. На Сумщині зруйновано більше 3 тисяч будинків, це і школи, і дитячі садочки. Прикордонна Сумщина щоденно потерпає від вибухів.

Ще один важливий чинник. Шановні колеги, шановний Сергію Михайловичу, я хотів би, щоб звернули увагу на освіту. Ми повинні до другого читання збільшити кошти на освітню субвенцію, тому що ми ризикуємо залишити освітян без заробітної плати. Ми повинні пам'ятати, що лише освічена нація може бути по-справжньому вільною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федина Софія Романівна. Будь ласка. Після неї ще Іван Іванович, і будемо завершувати.

Федина Софія Романівна передає слово Ніні Петрівні Южаніній. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, у нас немає трансляції, і я думала, що тут буде дуже відверта розмова, адже ми будемо приймати бюджет наступного воєнного року.

Я не розумію колег, які говорять, що бачили в цьому залі багато бюджетів або були членами бюджетного комітету вісім років. Давайте дивитися на цей проект бюджету, на всі цифри, які в ньому закладені, нам треба буде жити наступний страшний воєнний рік.

Я звертаюся до міністра фінансів. Ну, перестаньте говорити ці політичні вислови про те, що всі сили сконцентровані на секторі безпеки і оборони і що неймовірно великі ресурси виділяються в наступному бюджеті. Висновок Рахункової плати читали? Закладено 1 трильйон 121,1 мільярда, це на 244,4 мільярда більше, ніж по номінальному бюджету на 2022 рік. Але, враховуючи виділені кошти з резервного фонду, це на 102,7 мільярда менше, ніж у поточному 2022 році. Ми перерахували з врахуванням інфляції, яка закладена на наступний рік, – це мінус 300 мільярдів на сектор безпеки і оборони. Ви чули про це? Ви думаєте про це?

Я не проти. На засіданні комітету нам пояснили, що касові видатки значно менші. Але ж тоді, щоб правильно спланувати, всі гроші, які є надлишковими, враховуючи касові видатки, спрямовуйте на соціальний захист. Тому що не врахували очікувану інфляцію і залишили мінімальну заробітну плату і прожитковий мінімум на рівні показників, які ми приймали в 2021 році на 2022 рік і які почали працювати, зокрема мінімальна зарплата з 1 жовтня – 6 700 гривень. Якщо ми не врахуємо всі нагальні потреби наших людей, то ми тоді формуємо абсолютно неправильний бюджет. Я говорю про те, що в нас є ресурс, який можна перерозподілити, бо насправді касові видатки на армію в 2022 році менші, ніж навіть є планові. Цьому ж є якесь пояснення? Є.

Давайте зараз формувати бюджет більш наблизений до тих фактичних видатків, які ми будемо робити. Не закладайте собі такі подушки, якими ви потім маніпулюєте і говорите: перевиконання плану надходжень до бюджету. Ви сформували, ви зараз маєте точно переглянути дохідну частину, тому що податкову базу ми навіть за ці дні змінили. Ви не врахували ті самі акцизи.

І ще, ну, будьте відвертими, ви говорите, що все на сектор оборони і безпеки, і знову не приймаєте поправки щодо витрачання з дорожнього фонду. Невже 68,3 мільярда ви плануєте знову закатати в асфальт, а до них ще додати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Шановні колеги, після виступу Івана Івановича, я нагадаю, ми 6 хвилин ще відводимо для виступів народних депутатів, і після цього голосуємо рішення щодо прийняття за основу підготовленого комітетом проекту бюджету. А потім, якщо будуть поправки чи виступи, проводимо кінцеве голосування про прийняття за основу. Тому перше голосування буде буквально через 7-8 хвилин.

Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ми сьогодні розглядаємо бюджет, мабуть, найскладніший з тих бюджетів, які мені особисто доводилися бачити в цьому сесійному залі. Ми розуміємо, що цей бюджет формується в умовах війни, російської агресії, яку веде наш сусід проти нашої держави, в умовах, коли руйнується українська інфраструктура, коли люди змушені покинути свої будинки, коли вони виїхали з місць свого проживання, коли, по суті, економіка знаходиться в надзвичайно плачевному стані і в недостатньому обсязі сплачуються навіть ті податки, які передбачені в дохідній частині бюджету.

Багато чого можна було б зрозуміти, і навіть те, що в нас буде збільшений дефіцит бюджету, бо країна воює і країну треба захищати. Але якщо подивитися, що ми не можемо як фракція «Батьківщина» зрозуміти? У нашій державі, де в цьому році інфляція була більше 30 відсотків, а реальна інфляція була значно більша, яка позначилася на кожному українцю і на його купівельній спроможності, на наступний рік передбачається 30 відсотків інфляції. Люди, по суті, стали більш як удвоє біднішими щодо можливості купити все те необхідне, що їм потрібно для того, щоб просто вижити. І в цих умовах не знайшли можливості навіть із запозичень, але трохи підвищити соціальні стандарти. Ну, вибачте, але за мінімальну пенсію 2093 гривні, яка закладається в бюджеті на 2023 рік, люди не здатні вижити, особливо у прифронтових зонах. Тим людям, які змушені покинути свої домівки і зараз мають десь притулитися, за що жити, за що купити все необхідне і прогодувати свої родини? Те саме стосується і мінімальної заробітної плати, розмір якої також залишається таким самим.

Ми не можемо зрозуміти, чому все-таки в бюджеті не зроблена хоча б спроба здійснити реструктуризацію обслуговування державного боргу в сумі 326 мільярдів гривень, що закладається на наступний рік, для того щоб ті кошти, яких так потребують сьогодні Україна, Збройні Сили і звичайні українці, можна було направити на ці нагальні потреби.

Для фракції «Батьківщина» кожен бюджет – це насамперед не бюджет проїдання, а бюджет розуміння, як житиме Українська держава і кожен українець. Саме з таких передумов ми приймаємо рішення, можемо ми підтримати чи не можемо. На жаль, навіть розуміючи всі ті виклики, які є перед Україною, але вважаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.

Шановні колеги, ми завершили виступи від депутатських фракцій і груп. У нас ще 6 хвилин – виступи народних депутатів, тому прошу народних депутатів записатися.

Слово надається народній депутатці Лис Олені Георгіївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛИС О.Г. Прошу передати слово Шпак Любові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Любов Шпак. Будь ласка.

ШПАК Л.О. Розуміючи, що це бюджет країни, що воює, все-таки хочеться звернутися до соціальної сфери, тому що багато людей на сьогодні залишаються за межею бідності. Фактичне заморожування розмірів базових соціальних стандартів, найперше розміру мінімальної пенсії, призведе до суттєвого зростання в 2023 році бідності в нашій країні.

За даними оцінки експертів Світового банку, у 2023 році частка населення України, яка житиме за межею бідності, може зрости до 60 відсотків. Це порівняно з тим, що в 2021 році, зверніть увагу на цю цифру, це було 2 відсотки. Зростання з 2 відсотків до 60!

Далі. Внаслідок зростання рівня бідності також збільшаться видатки за існуючими програмами соціальної допомоги, які враховують матеріальне становище одержувачів, такими як житлова субсидія, допомога малозабезпеченим. Але ці відповідні видатки зменшені в бюджеті на сьогодні. Немає також компенсації в тарифах.

Щодо прожиткового мінімуму. Ми розуміємо, що прожитковий мінімум є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого мають визначатися всі соціальні гарантії та стандарти. Це гарантовано статтею 46 Конституції України. Пенсії та інші соціальні виплати для українців повинні бути гідними.

Ми також можемо спостерігати, що з січня 2023 року прожитковий мінімум на одну людину закладено в розмірі 2 тисячі 589 гривень, на відміну від того, що вже в серпні 2022 року, за розрахунками Мінсоцполітики, прожитковий мінімум становив 6 тисяч 500 гривень. Ви уявляєте цю різницю на сьогодні? Відповідно до цього розмір мінімальної пенсії 2 тисячі 93 гривні. Спробуйте прожити на 2 тисячі 93 гривні в місяць. Таке може бути взагалі? А це пенсіонери, які потребують не лише харчування, а й лікування. Тобто ми на сьогодні їх приводимо до того, що вони не можуть вижити на такі гроші.

У зв'язку з цим прошу звернути увагу всіх депутатів на ці цифри і на те, що якимось наше населення повинно вижити в цей період, хоча наш бюджет на сьогодні – це бюджет країни, що воює.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Пасічному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Пасічний. Будь ласка.

ПАСТІЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 127, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово, шановні народні депутати! Проект Державного бюджету на 2023 рік є бюджетом воєнного часу, бюджетом країни, що воює, це бюджет задля нашої перемоги. Видатки Міноборони становлять 870 мільярдів, майже 50 відсотків видатків підуть на національну безпеку і оборону, це більше 1 трильйона 100 мільярдів гривень.

Соціальна підтримка населення – другий пріоритет бюджету. У проекті бюджету збережено всі виплати за соціальними зобов'язаннями, які взяла на себе держава.

Проект бюджету також містить нові програми, які допоможуть стимулювати відновлення економіки. Це видатки на гранти для створення та розвитку бізнесу.

Відновлення зруйнованої інфраструктури внаслідок війни – це фонд ліквідації наслідків збройної агресії, на який передбачено 19 мільярдів гривень, а також дотація на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною агресією російської федерації, – майже 24 мільярди гривень.

Окремо хотів би подякувати міністру фінансів та команді міністерства, які в сьогоднішніх надскладних умовах підготували проект бюджету та плідно опрацювали його з Комітетом з питань бюджету на засіданнях робочої групи.

Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я розумію так, що це буде, мабуть, завершальний виступ. Осадчук Андрій Петрович, фракція політичної партії «Голос».

У вас не ввімкнутий мікрофон, будь ласка, вставте картку. Передасте слово Васильченко?

Галина Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Це, мабуть, вперше за цю каденцію законопроект, який я зі свого боку і багато моїх колег оцінюємо доволі позитивно. Очевидно і логічно, що більшість усіх видатків, які закладені в даному проекті, скеровуються на оборону держави, адже ми знаходимося в стані війни, в стані оборони нашої країни. Але ми водночас не можемо забувати про такі важливі гуманітарні сфери, як освіта, медицина, культура і, зокрема, місцеве самоврядування. Звісно, що з позитивів варто відмітити те, що 64 відсотки ПДФО залишаються на місцях, те, що

ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців залишається на місцях, адже були ризики, що ці кошти можуть забрати до державного бюджету.

Але я хотіла б нагадати вам, пане Руслане, а також колегам з Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, що буквально два тижні тому на форумі місцевого самоврядування, який відбувався у Львові, до якого долучилися представники громад наживо чи онлайн практично з усієї України, ми обговорювали питання щодо збереження реверсної дотації на місцях у наступному році, бо це суттєво допоможе громадам вистояти в період війни. Адже багато громад, зокрема на території Західної України, приймають дуже багато внутрішньо переміщених осіб, відповідно збільшується навантаження на освітню, медичну сферу, і це все потребує додаткового фінансування.

Я, зокрема, зі свого боку подала близько 20 поправок, які стосуються підтримки місцевого самоврядування, а саме справедливого розподілу фінансових ресурсів для належного виконання органами місцевого самоврядування своїх повноважень.

Ми також маємо не забувати про Фонд енергоефективності. На превеликий жаль, у проекті цього бюджету взагалі не закладено коштів на енергоефективність. Ми про це говоримо багато років, і якщо ми не будемо знаходити коштів на енергоефективність, нам буде набагато важче проходити опалювальні сезони. Цього року, як ніколи, ми розуміємо, наскільки важливо здійснювати заходи з енергоефективності. І, власне, одна з моїх поправок стосується того, щоб ми знайшли і передбачили такі кошти.

Ми також зобов'язані враховувати згадувані мною показники внутрішньо переміщених осіб. Я сподіваюся, що профільним комітетом буде дано відповідне доручення Кабінету Міністрів, щоб вони врахували ці показники, і бюджетні кошти розподілялися справедливим чином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення в першому читанні проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Я прошу народних депутатів зайняти свої місця. Зараз будемо голосувати за прийняття проекту за основу. Будь ласка, займіть свої місця.

Шановні колеги, відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію прийняти підготовлений Комітетом з питань бюджету проект Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» ([№ 8000/П](#)) за основу.

Готові голосувати? Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Шановні колеги, я вам просто розкажу, який буде сценарій далі, якщо можна. Після прийняття за основу проекту постанови ми будемо ставити на голосування ті включені до таблиці пропозиції, на розгляді та голосуванні яких наполягає народний депутат. Ми домовилися з деякими фракціями і групами, що вони замість того, щоб ставити на голосування, візьмуть декілька хвилин на виступи. Однак є ті, які хочуть ставити, але я думаю, що ми якимось постараємося дійти компромісу. Далі ми спочатку, як завжди, ставимо на голосування поправки для врахування, потім, якщо такі будуть, – на підтвердження, і після цього ми проводимо ще одне голосування – про прийняття в цілому проекту Постанови «Про висновок та пропозиції до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Якщо раптом ми його не голосуємо, не дай Боже, то нам доведеться зібратися найближчим часом.

Крім цього, якщо ми підтримаємо чи не підтримаємо якусь поправку чи пропозицію, яка призведе до змін чи розбалансування висновків, нам треба буде через два дні зібратися знову, щоб переголосувати.

Це я просто кажу для того, щоб ми серйозно ставилися до тих питань і до тих пропозицій, які будуть розглядатися. Домовилися, колеги?

У нас була домовленість, що надаємо 10 хвилин для виступу Юлії Володимирівни Тимошенко замість тих поправок, на голосуванні яких наполягає фракція, і далі ще хтось буде. Потім 4 чи 5 хвилин – Дмитро Олександрович Разумков і 2 хвилини – Шпак. І потім ми з «Європейською солідарністю»... (*Шум у залі*). Ви теж будете виступати, правильно я розумію?

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 10 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шкода, безумовно, що немає в залі Прем'єр-міністра, уряду, коли доповідається проект бюджету і коли він приймається. Це така парламентська практика, тому що завжди, коли приймали бюджет у цьому залі, це ніколи не відбувалося формально, ніколи не проходило без суттєвих обговорень і змін. Мені шкода, що немає зараз уряду і Прем'єр-міністра.

Те, що я зараз говоритиму про цей проект бюджету, не сприймайте жодною мірою як критику міністра фінансів або міністерства в цілому, тому що насправді в такий важкий час, як сьогодні, потрібно було виробляти на рівні вищого керівництва держави підходи до концепції, як взагалі формувати бюджет України під час війни. Міністерство фінансів просто робить технічну роботу і виконує речі, які є, скажемо так, рядовими. Але бюджет на цей рік і на наступний рядовим чином формувати неможливо.

Я зараз скажу вам декілька речей, які, мені здається, трохи примусять вас замислитися над цим. Просто зважте: доходи бюджету на наступний рік – 1 трильйон 280 мільярдів, але повернення і обслуговування внутрішнього і зовнішнього боргу становить 741 мільярд. Якщо ви поррахуєте, це майже 60 відсотків доходів державного бюджету на наступний рік. Ви собі не уявляєте, що

це таке. Це означає, що неправильна боргова політика насправді зжерла весь бюджет, який має Україна. Ви розумієте, що таке 741 мільярд? За правильного поводження з боргами ми могли б не просто проіндексувати пенсії, заробітні плати, а й дати більше на оборону і безпеку, дати реальні гроші для того, щоб відновлювати зруйноване житло людям. Ми багато чого могли б зробити, але цього не зробили, тому що те, що відбувається, виглядає так.

Ось зараз я прошу вашої особливо уваги. Із 741 мільярда гривень боргу левова частка становить абсолютно внутрішній борг України. Що таке внутрішній борг? Це емісія Національного банку України, яка потрапляє до державного бюджету. Це колосальні фінансові ресурси. Це, щоб ви розуміли, лише за відсотками, які сплачує державний бюджет по емісії Національного банку, приблизно 300 мільярдів гривень. Знаєте, під який відсоток віддається емісія Національного банку державному бюджету? Хто-небудь із вас знає? 25 відсотків річних, 300 мільярдів гривень. Мені просто цікаво, хто-небудь опікується цими цифрами? А знаєте, що мені відповіли? Сказали: та нічого страшного, ці гроші, які йдуть на оплату цих відсотків за ОВДП (це внутрішній борг, це емісія), потім повертаються з Національного банку у вигляді доходів бюджету, це, по суті, доходи Національного банку.

А тепер увага! Якщо ми будемо сплачувати приблизно 300 мільярдів гривень відсотків, а це 25 відсотків річних за емісією, то Національний банк за бюджетом, проект якого нам надали, поверне лише 19,3 мільярда. У мене просте запитання, це арифметика. Національний банк зобов'язаний усі гроші повернути назад до бюджету, весь доход Національного банку за вирахуванням їх заробітної плати та якихось втрат. Чому платиться 300 мільярдів, а назад повертається 19,3 мільярда? Знаєте, куди воно йде? Тому що в Національному банку також вибудована піраміда, яка називається депозитними сертифікатами. Національний банк тепер запозичує гроші і за ними через депозитні сертифікати платить скажені складні відсотки, і в річних виходять такі суми, які я просто не хочу вам називати.

Мені просто хочеться знайти відповідь на питання: через які комерційні банки скачують доходи Національного банку, отримані від 25 відсотків річних по емісії? Хто-небудь мені це пояснить? Я це говорю тому, що досконало знаю фінанси як бюджету, так і Національного банку. І те, що я вам кажу, це не просто корупція, це, по суті, сьогодні в бюджеті і в Національному банку вибудований насос, який відкачує ті гроші, які мусили йти на оборону, на соціальний захист і таке інше.

Як з цим поводитися? Треба взяти досвід 1999 року, коли була досить складна ситуація, і тоді зробили дуже просту річ: на вісім років оцю ракову пухлину (ця фінансова піраміда – це ракова пухлина, повірте мені) заморозили, і жодної копійки державний бюджет не платив. А потім зробили процедуру, так званий репрофайлінг – на 10 років розтягнули ці виплати, які були заморожені, і ці виплати зразу поверталися з Національного банку як доходи бюджету.

Ось як поводяться державні діячі. А те, що сьогодні 60 відсотків дохідної частини бюджету практично перекреслено, забрано у держави під час війни за філігранними фінансовими технологіями, за це хтось мусить відповідати.

Але це не все, у нас є ще зовнішні борги, і для мене незрозуміло, коли у нас форс-мажор, чому як мінімум борги МВФ, борги Світового банку не реструктуризовані або не списані.

Але є ще одна частина – це наші євробонди, це те, що запозичено на ринках. Ви знаєте, яка сьогодні вартість від номіналу наших євробондів на ринках? Хто-небудь з вас володіє цифрою? Приблизно від 16 до 20 відсотків номіналу. Це означає, що правильною політикою зараз було б придбати, у тому числі за запозичені гроші, за 16 відсотків номіналу наші зовнішні борги, у нас їх, на хвилину, 22,5 мільярда доларів. Але хтось і потім практично не має цього боргу. Але що сьогодні робиться? Скуповують ті, хто знає, як скуповувати на зовнішніх ринках наші євробонди по 16, 17, 18 відсотків номіналу, а потім пред'являють бюджету по 100 відсотків номіналу, плюс відсотки.

Дорогі друзі, просто, чесно кажучи, в 10 хвилин складно вмістити все про те, як побудувати бюджет під час війни і при цьому зберегти всю дохідну частину і примножити її. Я не можу зараз читати лікбези, але можу сказати, що або хтось і в справі, і в долі, або Прем'єр-міністр просто некомпетентна людина для того, щоб у такий складний час проходити ці важкі випробовування. Я вам можу сказати, щоб знайти рішення і закласти до цього бюджету – це тиждень часу – і мати додатково 741 мільярд на підтримання країни.

Ось у мене в руках з нашими поправками альтернативний бюджет, категорично далекий від популізму. Це те, про що я вам розповіла, це те, як мусив би виглядати державний бюджет у цій ситуації. А не зменшення видатків на охорону здоров'я у той час, як у нас поранених ви самі знаєте скільки, не зменшення видатків на субсидії для людей щодо оплати енергоносіїв, не зменшення видатків на оборону і безпеку, і категорично для дітей віком до 6 років – 2 тисячі 272 гривні мінімальний прожитковий рівень. Від цього весь соціальний захист рахується. Що ми з країною робимо?

Я хочу вам сказати, що вихід є. І цей вихід – професійний, правильний, ефективний, який дав би країні можливість нормально прожити цей час. Я вже не кажу про 74 мільярди на будівництво доріг. Дорогі друзі, у світі ніде не будуються дороги з бюджету. Немає таких країн, щоб навести приклад. Будуються на основі будь-яких інших фінансових інструментів, їх безліч. Залучайте в світі безмежні гроші і будуйте дороги. Але під час війни 74 мільярда брати на дороги і мати потім, ви знаєте, від 30 до 40 відсотків відкати – ну, це не людськи, не по-державному і не патріотично.

Тому, безумовно, ми не будемо тиснути на червону кнопку, хоча по цьому проекту бюджету треба порушувати мінімум 20 кримінальних справ. Але я хочу вам сказати, що країна зобов'язана в такий тяжкий час мати сильне ефективне професійне управління, а не корупцію і не безглуздя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, далі ми говорили, що виступить Дмитро Олександрович Разумков, 5 хвилин. Потім Шпак – 2 хвилини. Потім Колтунович – 2 хвилини, потім Волинець – 3 хвилини, після цього – Васильченко – 4 хвилин і Гриб, 1 хвилина. Так? Дякую.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, сьогодні розглядається важливе питання – проект Державного бюджету на 2023 рік. У державі, що воює, ключовим пріоритетом повинна бути армія. Дійсно, у проекті бюджету передбачено 1,1 трильйона гривень на потреби сектору безпеки й оборони, на армію – близько 850 мільярдів. Це більш ніж серйозні показники.

Однак паралельно з цим ми вимушені констатувати той факт, що в проекті бюджету є питання, які, дійсно, повинні бути питаннями для наших антикорупційних органів. Це, зокрема, інтереси грального бізнесу, коли деякі любителі лотерей і їх вподобайки закладаються на 87 мільйонів гривень. Скажіть, будь ласка, це були б зайві кошти для української армії, для українських медиків і українських учителів? Коли намагаються зменшити фінансування на медицину і розповідають, що ми втратили частину наших територій. Завдяки нашій армії ми повертаємо ці території і дуже швидко. Завтра треба буде відновлювати і лікарні, і повертати медиків, давати їм роботу і нову техніку, на якій вони лікуватимуть українців. Така сама ситуація і з школами, з вишами, з дитячими садками. Скільки їх розбомблено росіянами, скільки знищено? Сьогодні ми повинні зробити все, щоб підготуватися до того, щоб дати якісну освіту нашому майбутньому, нашим дітям.

Питань дуже багато. Є питання, пов'язані з відновленням бізнесу. І в бюджеті на 2022 рік нічого не заклали, і в проекті бюджету на 2023 рік нічого не закладається для того, щоб повернути український бізнес на території, дати можливість знову працювати, створити умови, за яких бізнесу було б вигідно повертатися до Київщини, Чернігівщини, Харківщини, відновлювати свою діяльність, повертати туди робочі місця і сплачувати податки. Цього не відбувається і в проекті бюджету знову не закладаються кошти на вирішення цих питань.

Але там закладаються чергові «шкурняки», коли майже 1,5 мільярда гривень виділяються на фінансування російських каналів для «хороших русских». У нас немає куди гроші подіти?

Або ми виділяємо кошти на будівництво. Я – за будівництво, нам треба буде велике будівництво, велике відновлення і велике майбутнє, але це все можливо одразу після великої перемоги, яку здобуде український народ. А якщо ми зараз будемо розпорошувати наш бюджет, то нічого не отримаємо і втратимо державу.

Сьогодні треба діяти так, як український народ і українська армія: робити все для перемоги, а не для своїх кишень, як деякі з наших колег у цьому залі і не

лише в цьому залі, і про це вже починають говорити в журналістських розслідуваннях.

Перед нами також великі виклики, пов'язані з підтримкою тих верств населення, які постраждали від війни, це найбільш мало захищені верстви населення. Сьогодні в профільному Комітеті з питань фінансів, податкової та митної політики лежить законопроект, авторами якого є ми, який, дійсно, дає змогу списати іпотеку та інші кредити для тих людей, які її втратили, так само як і пеню, і кредити. Але голова комітету продовжує його там тримати. На жаль, політика в цьому залі продовжує під час війни перти попереду здорового глузду і пріоритетів наших громадян і нашої держави.

Тому давайте дивитися на той проект бюджету, який ми плануємо приймати. Ми подали дуже багато поправок. Це і підтримка сільськогосподарських підприємств на 4 мільярди гривень, і перерозподіл ресурсів на медицину, і перерозподіл ресурсів на підтримку бізнесу, і перерозподіл ресурсів на вчителів та індексацію пенсій, про яку зараз розповідають, що проводитимуть її в наступному році після першого кварталу.

Я хотів би всім нагадати, у цьому році в нас інфляція 30 відсотків і в наступному закладають інфляцію 30 відсотків. Давайте думати не лише про депутатів, не лише про зарплати і не лише про свої цікавості, а про те, що людям перший квартал ще треба буде прожити. Треба думати про людей, і саме це повинно бути закладено в бюджеті на 2023 рік, інакше не матимемо ані бюджету, ані держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народна депутатка Шпак Любов Олександрівна, фракція політичної партії «Слуга народу», 2 хвилини замість своїх поправок. Будь ласка, Любове Олександрівно.

ШПАК Л.О. Хотілося б також звернути увагу на функціонування підприємств у наступному році. Прогнозоване зростання цін на природний газ, енергетична криза, яка існує, – це найбільша загроза на сьогодні для українських промислових підприємств, адже вони змушені закуповувати газ за ринковими цінами. Таким чином, енергетична криза негативно впливатиме на обсяги виробництва промислової продукції, і відповідно наслідком буде зменшення внутрішнього валового продукту.

Чи закладено в проекті бюджету підтримку бізнесу? Вона відсутня, її немає на сьогодні, на жаль.

За наслідками суттєво постраждають також і громадяни насамперед через зменшення рівня доходів. Як ми вже зазначали, за два роки купівельна спроможність – мінус майже 70 відсотків. Тобто ми маємо майже 70 відсотків інфляції, збільшення споживчих цін за два роки – 2022 і 2023 роки, залишаючи всі

доходи зафіксованими на тому ж рівні, тобто заморожуємо. Суттєво, у 2,5 разу ми зменшуємо прожитковий мінімум.

Що нас очікує? У нас не закладено, повторюю, ані збільшення житлової субсидії, ані підвищення допомоги малозабезпеченим сім'ям. Видатки на ці статті, навпаки, знижені. Задумайтеся над цим. Немає також статті щодо різниці в тарифах.

Як люди проживуть 2023 рік – оце найцікавіше на сьогодні. За межею бідності, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович, 2 хвилини. Будь ласка. Підготуватися Волинцю.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, я вже мав можливість сьогодні озвучити аналіз самого проекту бюджету і під час представлення, і під час запитань та відповідей.

Зараз я лише акцентую увагу на окремих пропозиціях. Ми подали 15 поправок до першого читання проекту бюджету на 2023 рік. Вони стосуються насамперед збільшення фінансування на внутрішньо переміщених осіб. Це на сьогодні важливо, навіть необхідно, я думаю, непотрібно актуалізувати й пояснювати цю тему. Це перше.

Друге. Збільшення фінансування на Національну академію наук України і галузеві академії наук.

Третє. Це, безумовно, збільшення фінансування на підвищення розмірів мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, мінімальної пенсії тощо. Я також сьогодні щодо цього вже аргументував, тому що на фоні дворічної інфляції на рівні 69 відсотків і девальвації на рівні 83 відсотків, до 50 гривень за долар, індексація має відбуватися або хоча б часткова індексація. Тому що на сьогодні це базис, який у подальшому відобразатиметься на економічній активності і сповільненні економічної активності через нижчий попит.

Далі, наступний момент. Ми також запропонували обмеження щодо виплати заробітних плат чиновникам, членам наглядових рад тощо у 10 мінімальних заробітних плат для того, щоб мінімізувати ці надлишкові витрати й оптимізувати видаткову частину бюджету, і десь диверсифікувати ці кошти на підтримку найбільш незахищених верств населення.

На завершення я хочу сказати, що бюджет – це результат тієї економічної політики, яку проводила нинішня влада з 2019 по 2022 рік включно. За винятком оборонної частини цей проект бюджету особисто для мене абсолютно нічим не відрізняється від бюджетів ані на 2020 рік, ані на 2021 рік, ані на 2022 рік. Тому наша група хоч і підтримає його, але все-таки ми звертаємо вашу увагу на те, що без зміни економічної політики, економічного курсу бюджет у вас не зміниться, він буде і в наступному році, і через один рік такий самий.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я надаю слово народному депутату Волинцю Михайлу Яковичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода», 3 хвилини. Після нього виступлять Васильченко, 4 хвилини, і Гриб, 1 хвилина (*Шум у залі*). Вибачте, я не чую вас.

Подивіться, ми домовлялися, що протягом 10 хвилин виступить Юлія Володимирівна, 3 хвилини – Волинець. Потім ще будуть виступи Васильченко, 4 хвилини, Гриб, 1 хвилина, і після цього переходимо до поправок.

Боже, я перепрошую, я мав на увазі фракцію «Батьківщина». Ну, свобода – це внутрішній дух, Михайле Яковичу.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Дякую за таку активність і пожвавлення в парламенті.

Шановні друзі, лідер фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко ґрунтовно за 10 хвилин виклала фундаментальні питання, які торкаються формування бюджету на 2023 рік, але навіть за 10 хвилин неможливо було зупинитися на аспектах окремих розділів, тому мені доручено виступити щодо соціальних питань.

Подивіться, з трудових колективів від 20 до 30 відсотків працівників добровільно пішли на фронт, а наприклад, на шахті «Інгульська», де видобувається уранова руда, практично всі члени колективу, члени Незалежної профспілки гірників України, пішли на фронт. А там заборгованість із виплати заробітної плати становить шість місяців, але в проекті бюджету не закладаються ці питання для вирішення на державному рівні.

Ми напрацювали по кожній позиції пропозиції. «Батьківщина» подала більше сотні пропозицій, але здебільшого вони не враховані. Я хочу сказати, що в проекті бюджету на цей рік закладається прожитковий мінімум у розмірі 2 тисячі 481 гривня. Це все заморожується. Мінімальна зарплата закладається на рівні 6 тисяч 700 гривень, а при цьому інфляція закладається 31 відсоток.

Ми розуміємо, що це бюджет бідності. Фракція «Батьківщина» передбачає, що прожитковий мінімум має бути не нижче ніж 9 тисяч 252 гривні і мінімальна заробітна плата має бути на цьому ж рівні. Але враховуючи, що ми перебуваємо в стані війни, то і мінімальна зарплата, і прожитковий мінімум мають поетапно щокварталу збільшуватися. Проте цього не відбувається, це навіть не закладається в проекті бюджету.

Шановні друзі, від мінімальної заробітної плати, від прожиткового мінімуму залежать всі соціальні параметри і виплати. Ми сьогодні розглядали проект закону [№ 3663](#) про ліквідацію Фонду соціального страхування, і ніхто не сказав про те, що заборгованість із виплати заробітної плати там становить 3 мільярди. Фракція «Батьківщина» подала туди конкретні пропозиції, а це не-виплачені лікарняні, допомога по вагітності і пологам і таке інше. У пояснювальній записці до проекту бюджету на 2023 рік говориться, що заборгованість із виплати заробітної плати в Україні в цілому найманим працівникам становить 1 мільярд 100 мільйонів. Та лише у вугільній галузі – 1 мільярд 500 мільйонів.

Ми теж по вугільній галузі надали пропозиції, на жаль, вони не враховані. Передбачено фінансування вугільної галузі на рівні минулого року в обсязі 3 мільярди 800...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Яковичу з фракції «Батьківщина».

Народна депутатка Гриб. Потім ще виступить народна депутатка Васильченко.

Народна депутатка Гриб, 1 хвилина. Будь ласка.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, до цього проекту бюджету я подавала поправки з приводу компенсації енергетикам, тому що всі енергетичні компанії, як державні, так і приватні, на сьогодні перебувають практично в стані банкрутства. Ми вже прийняли закон, у якому все-таки затвердили компенсацію НАК «Нафтогазу», бо наші попередні рухи, коли ми прийняли рішення не підвищувати тарифів на опалення, на комунальні послуги, якраз і призвели до того, що зараз компанії банкрутують.

На превеликий жаль, ці поправки не були враховані, і я дуже прошу, щоб у майбутньому Міністерство фінансів все-таки розглянуло можливість врахування таких поправок, тому що енергетика – це двигун економіки. Якщо цього не зробити, то ми всі (знаєте, є непарламентське слово, я його не озвучуватиму) будемо там, де краще не бути.

Всім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз я ще запрошую до завершального обміну своїх поправок на виступ народну депутатку Васильченко Галину Іванівну, 4 хвилини.

Я прошу вже запросити народних депутатів до залу, тому що далі будуть поправки фракції «Європейська солідарність». Я правильно все розумію?

Народна депутатка пані Галина Іванівна Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Фракція «Голос». Шановні колеги, я коротко вже окреслила, які в нас суперечності, зокрема ми з колегами подавали близько 20 поправок, які стосуються кількох блоків.

Найперше – це підтримка бізнесу, адже уряд повинен чітко розуміти, що підтримка бізнесу – це пряма допомога бюджету. Чим більше і краще працюватиме наш бізнес, тим кращі умови будуть для нього по відновленню, тим більше відповідно буде доходів у бюджеті для того, щоб ми могли ефективно здійснювати видатки на ті чи інші потреби.

Інший блок наших поправок стосувався Фонду енергоефективності, зокрема, підтримки відповідної сфери.

Ще один найбільший блок наших поправок стосувався підтримки місцевого самоврядування, і я хотіла б звернути увагу на кілька з них. Зараз моє звернення скоріше до Міністерства фінансів та Кабінету Міністрів з тим, щоб у процесі своєї роботи вони звернули увагу і врахували ті ключові позиції, на яких ми

наполягаємо. Зокрема, це поправка 276 щодо горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів. Поправка 675 – про допомогу ветеранам війни. Поправка 720 – про Фонд енергоефективності, який я згадувала. Поправка 804 – про фонд розвитку підприємництва. Поправки 1097, 1102 стосуються освітньої субвенції та загалом врахування показника щодо учнів. Поправка 1105, яку я згадувала у своєму попередньому виступі, стосується того, щоб врахувати показники внутрішньо переміщених осіб при формуванні різних субвенцій, які мають іти на місця. І поправка 1190 щодо належного фінансування охорони здоров'я та освіти.

Не можу також не згадати надзвичайно важливий момент – поправку 1241, яка передбачає субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на національно-патріотичне виховання. Ми всі розуміємо, наскільки важливим і актуальним зараз є цей аспект, і саме з центру – з державного бюджету, з Кабінету Міністрів – має йти така ініціатива. І в кожній громаді, в кожній ОТГ, в кожному місті чи селі мають здійснюватися відповідні заходи і має бути передбачене відповідне фінансування на здійснення заходів з національно-патріотичного виховання.

Тому ще раз звертаюся до представників Кабінету Міністрів та Міністерства фінансів з тим, щоб звернули увагу на ці ключові моменти, тобто на підтримку бізнесу, на підтримку сектору енергоефективності, на підтримку охорони здоров'я та освіти, а також на Фонд енергоефективності. На нашу думку, ці ключові речі є вкрай необхідними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили це питання, ніби вже всі фракції висловилися, замінили свої поправки на виступи.

Я звертаюся до Артура Володимировича Герасимова. Артуре Володимировичу, починаємо, так? Хто виступатиме?

Ніна Петрівна Южаніна. Називайте номер поправки, і після того ми голосуємо. Спочатку, як ми домовлялися, голосуємо поправки, які пропонуються на врахування, потім, якщо такі будуть, поправки, що пропонуються на підтвердження. Починаємо з тих, які на врахування.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, на жаль, при розгляді пропозицій у комітеті було мало присутніх депутатів, тому мені доведеться пояснити і тим, хто думає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номер поправки.

ЮЖАНІНА Н.П. Перша моя поправка 178 про те, про що ми говорили, але не досягнули, хоча, здавалося б, усі розуміють зміст поправок, але вони виявилися неврахованими.

Поправка 178: «Установити, що в 2023 році, як виняток з положень статті 24² Бюджетного кодексу 50 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на забезпечення потреб сектору оборони, а також не менше як 10.000.000 тис. гривень на будівництво та реконструкцію міжнародних автомобільних пунктів пропуску...».

Це ми повертаємося до тієї норми, яку приймали до кінця 2022 року. Ми вже обговорювали в залі. Це абсолютно прийнятно для того, щоб не витрачалися захмарні гроші на дороги. Зараз розмір дорожнього фонду сягає 65 мільярдів, і щоб усі вони не витрачалися на дороги, бо такої потреби...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 178 авторства Ніни Петрівни Южаніної. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Герасимов – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я вам щиро вдячний, що голова комітету зараз на трибуні. Ми саме хотіли б звернутися до вас, Руслане Олексійовичу, з тим щоб представник комітету був на трибуні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Він на трибуні. Я його бачу. Ви бачите? Він є. Будь ласка, Ніно Петрівно, який номер поправки? Починайте з номера.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 179. Звертаюся до голови комітету. Пане Юрію, ви зараз дивитеся в очі всім народним депутатам. Якщо у 2022 році ми змогли виділити значні кошти із дорожнього фонду на армію, чому ви вважаєте, що у 2023 році всі мільярди, там уже і 80 мільярдів називають, ми будемо закатувати в асфальт?

Будь ласка, подивіться на цю поправку: «...50 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на забезпечення потреб сектору оборони». Абсолютно лояльний підхід, і ви залишитеся перед країною в доброму вигляді, а не будете оббрівувати цей свій же бюджет, який зараз приймаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це поправка 179, я правильно розумію, Ніно Петрівно? Я вас прошу, починайте з номера.

Юрію Юрійовичу, у вас є відповідь на поправку 179? Коротко, якщо можна.

АРІСТОВ Ю.Ю. Дякую за пропозицію врахувати, але комітет не підтримує цієї поправки. Я вважаю, що навіть іноземці бачать, що в росії, як кажуть, дві біди – «дураки и дороги». А в Україні «дураков» уже поменшало, а дороги в нас європейські. Тобто я вважаю, що треба їх будувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 179 Ніни Петрівни Южаніної. Вона комітетом відхилена. Аргументи ви почули. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Ніно Петрівно, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 180. Я думаю, що країна оцінить те, що ви щойно сказали: всього 50 відсотків направити на сектор оборони і безпеки під час війни «слуги» не наважаться. Як таке може бути взагалі? Ви нічого не боїтеся?

Поправка 180 стосується того, щоб частину з дорожнього фонду не менше 10 мільярдів спрямувати на будівництво та реконструкцію міжнародних автомобільних пунктів пропуску. А тут чому немає волі? Ви взагалі не думаете про те, як економіка має далі існувати, колись розбудується це вузьке горлечко для нашого експорту, який зараз весь поїхав через автомобільні пункти пропуску? Ви з політичної точки зору не підтримуєте чи фактично не хочете спрямовувати туди кошти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 180 народної депутатки Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Номер наступної поправки.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 205. Колеги, ви не чуєте, про що я говорю? Я закликаю вас до абсолютно прийнятних, нормальних речей, не обнулюючи якихось ваших резервів, які ви хотіли б кудись спрямувати, прошу врахувати поправку 205.

Колеги, на час війни було відмінено одну зі статей Бюджетного кодексу про те, що у разі якщо Верховна Рада не працює, рішення щодо формування резервного фонду і витрачання з резервного фонду приймає виключно Кабінет Міністрів. Нам треба повернути ту редакцію, яка була закладена з самого початку в нормах: якщо почала працювати Верховна Рада, то всі рішення, всі зміни

до бюджету приймаються виключно Верховною Радою. Абсолютно здорова форма, яка завжди існувала.

Ви спромоглися відмінити цю обов'язкову умову, коли не працює Верховна Рада. Пане Стефанчук, поверніть, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що вам повернути, Ніно Петрівно? Я не можу нічого повернути, крім рішення залу. Тому я просто ставлю на голосування поправку 205 Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ніна Петрівно, наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 268. На засіданні комітету було сказано, що Верховна Рада не може приймати рішення про зміни до бюджету, бо вона не засідає. То я до вас зверталася, пане Голово, з тим, що ви маєте сказати вголос, що Верховна Рада здатна збиратися тоді, коли країні це потрібно під час війни, і ми вже працюємо. І поправку 205 ви найперше мали б поставити на підтвердження і її відстоювати для того, щоб основна функція народних депутатів України залишалася за нами.

Поправка 268 подана з приміткою «доручення уряду». Я сподіваюся, що в разі зростання інфляції уряд усе-таки перегляне всю видаткову частину в плані мінімальної заробітної плати і прожиткового мінімуму.

Можна не ставити поправку на підтвердження. Я сподіваюся, пане Арістов, що ви все-таки знайдете рішення щодо цієї пропозиції про доручення уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, дивіться, ця поправка врахована частково. Ви використали хвилину щодо неї, як я можу не поставити її на голосування? Але вона може зараз провалитися, це буде погано. Давайте ставити лише ті поправки, які відхилені. Ця поправка врахована частково, і є доручення уряду, давайте виходити з цього (*Шум у залі*). Добре, я можу поставити, але який сенс, вона вже...

Шановні колеги, поправка 268 Южаніної. Вона врахована частково. Авторка наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію авторки. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Який номер наступної поправки, Ніно Петрівно?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 289. Пане Голово, якщо ви бачили бюджет минулого року, то доручення уряду завжди закінчується нічим. Тобто залишається редакція першого читання проекту закону і нічого не змінюється.

Тому я і пояснювала. Але я сподіваюся, що є зацікавленість і «слуг народу», і всього залу в тому, щоб видаткова частина також змінювалася в разі збільшення інфляції, бо будуть такі самі надлишкові інфляційні надходження.

Щодо поправки 289. Абсолютно точно, уряд зараз має перерахувати дохідну частину, тому що за цей період ми змінили законодавство і маємо додаткові надходження, за моїми розрахунками, 43,8 мільярда гривень.

Прошу підтримати поправку 289.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 289 Южаніної комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 290 стосується саме того, з чого мають скластися ці додаткові надходження 43,9 тисячі гривень: доходи загального фонду за кодом «Податкові надходження» збільшити на 36,1 мільярда гривень, які складаються з наступних надходжень, розрахунків, яких зроблений на підставі додатків, запропонованих до бюджету.

Прошу підтримати поправку 290.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 290 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 291. Отже, пропонується доходи спеціального фонду за кодом «Податкові надходження», а це спеціальний фонд, який отримує надходження акцизу від продажу пального, збільшити на 7,7 мільярда гривень. Тому що знижені ставки за нещодавно прийнятим нами законом діятимуть лише до 1 липня, а з 1 липня відновлюються повні ставки на пальне. Ми бачили різні поправки, це збільшення може сягати аж 10 мільярдів – і це все знову піде на дороги.

Якщо зараз Мінфін не перерахує правильно, це будуть знову якісь надходження у вигляді перевиконання. Тому просила б врахувати цифру і Мінфін далі може уточнити її при повному перерахунку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 291 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 296. Справа в тому, що абсолютно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона теж врахована частково, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Я так розумію, пане Юрію, що поправки 296, 298, 299 і 300 враховано частково, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, це написано в таблиці.

ЮЖАНІНА Н.П. Тоді я 1 хвилину скажу щодо них, і не будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, давайте ви виступите 1 хвилину і не будемо ставити їх на голосування. Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. І не будемо їх ставити на голосування для врахування.

Я звертаюся зараз до міністра фінансів. Пане Сергію, дуже вас прошу звернути увагу, і це мала б бути не моя ініціатива, а виключно ваша. У Податковому кодексі ставки акцизного податку на тютюнові вироби встановлені в гривні, а відповідно до зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом ми маємо досягти уже в найближчі роки 95 євро. Зараз ставка в гривні, враховуючи курс, відповідає 47 євро...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, яка наступна ваша поправка?

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 513. Я, абсолютно чітко розуміючи, що має бути перерахована дохідна частина (і вона буде перерахована, це має бути ваша ініціатива стосовно тютюнників, тому що тут резерв величезний і для імпортних тютюнових виробів, і для внутрішнього виробництва), пропоную вам збільшити видатки за рахунок додаткових надходжень на 43,8 мільярда. Це на модернізацію та ремонт озброєння, не просто на сектор оборони і безпеки, а саме за програмою 2101150 збільшити на 10 мільярдів за рахунок додаткових надходжень, про які я щойно сказала.

Прошу підтримати поправку 513.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 513 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Який номер наступної поправки, Ніно Петрівно?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 1197.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, а можна називати поправки по порядку, щоб ми не стрибали?

ЮЖАНІНА Н.П. По порядку? Мені теж тоді буде дуже важко, бо в мене всі вони розкидані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, ну, ви ж бачите, що для голосування немає потенціалу. Може, ми все-таки перейдемо до якихось конструктивних, державницьких речей?

ЮЖАНІНА Н.П. Зрозумійте, будь ласка, ось усі говорять політичними висловами, а ніхто не хоче дивитися на цифри.

Поправка 317. Починаємо приводити у відповідність витратну частину, тому що ніхто не хоче: Мінфін не хоче сваритися з іншими розпорядниками, Прем'єра взагалі немає в залі, а зараз розглядається бюджет, ніхто не хоче переглянути видатки кожного розпорядника, для того щоб проінспектувати їх і визначити, щодо яких видатків ще є величезний резерв. Взяли й пояснюють: ми на 10 відсотків скоротили всім видатки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 317 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Називайте наступну поправку, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 319. Ми боїмося обділити себе любимих, бо саме ці поправки стосуються зменшення видатків на Верховну Раду, пане Стефанчук. Треба бути чесними перед людьми, коли ми говоримо, що кошти на поточні видатки скорочуємо для всіх, а на Верховну Раду збільшуємо. Я не розумію, як ви будете це пояснювати громадянам України.

Прошу підтримати поправку 319 і зменшити на 97 мільйонів видатки на Верховну Раду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, а від мене ви що хочете? Ви мене постійно згадуєте. Я до чого тут, ви можете мені просто пояснити? Я думаю, що це справа всіх депутатів.

Але ставлю на голосування поправку 319.

Це просто було право на репліку, ви мене постійно згадуєте, якесь таке внутрішнє, мабуть, переконання. Будь ласка, я готовий.

Поправка 319 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, я навіть підтримав вашу поправку. Не вистачило голосів: 68 – за.

Ніно Петрівна, який номер наступної поправки?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 325. Я чому звертаюся особисто до вас? Бо хочу, щоб ви не механічно виконували функцію, а все-таки чули і хоча б інколи підтримували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж підтримав, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Так-так. Наступна поправка також стосується Верховної Ради. У ній пропонується зменшити на 101 мільйон видатки на обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України.

Досить витратити кошти. Ми можемо витратити стільки, скільки витратили в 2022 році. Тому я зняла лише перевищення планових видатків на наступний рік.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 325 Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати, колеги.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Знову не вистачило голосів Ніні Петрівні.

Яка наступна поправка?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 327. У цьому 101 мільйоні зайвих коштів на Верховну Раду є 95 мільйонів на фонд оплати праці порівняно з іншими центральними органами виконавчої влади. Ми розбиралися на засіданні комітету щодо цього питання, але фактично ніхто не хоче відповісти, що це таке, що це за збільшення порівняно з 2022 роком планується у 2023 році. Можна говорити про те, що не хочуть зменшувати бюджетникам, але ми відповідальні люди і маємо

розуміти, що ця мізерна зарплата, яка нам зараз виплачується, нехай залишається такою ж і в наступному році.

Прошу підтримати поправку 327.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 327 Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Будь ласка, прошу, визначайтеся і голосуйте.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, бачите, що немає потенціалу в залі. Може, все-таки...

ЮЖАНІНА Н.П. Є керівники фракцій, у нас є рішення фракції, будь ласка, ставимо всі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас же ж вільна фракція...

ЮЖАНІНА Н.П. Всі поправки ставимо на врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Ніно Петрівно, який номер поправки?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 334. Починаємо з забезпечення діяльності Президента України, Державного управління справами. Я все розумію, але якщо й на цю інституцію передбачається більше видатків, ніж уже здійснено і планується здійснити до кінця 2022 року, погодьтеся, це неправильно. Пропоную зменшити на 92 мільйони гривень видатки споживання на обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення Офісу Президента.

Прошу підтримати поправку 334.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 334 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 336. До цих 92 мільйонів входять видатки розвитку загального фонду на суму 70 мільйонів. Я пропоную виключення відповідних видатків, як і в інших центральних органах виконавчої влади.

Прошу підтримати поправку 336.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 336 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 343. Сподіваюся, що на санаторно-курортні заклади, які належать ДУС, ви точно зменшите видатки і залишите витрати на рівні 2022 року. Прошу зменшити видатки на суму 2 мільйони гривень і привести їх у відповідність до 2022 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 343 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 348. Не розумію, для чого виділяються додаткові кошти на наукову і науково-технічну діяльність у сфері державного управління, стратегічних проблем внутрішньої та зовнішньої політики і з питань посередництва та примирення при вирішенні колективних трудових спорів. Порівняно з іншими навіть секвестрованими видатками тут ми просто вимушені зменшити видатки на 22 мільйони гривень для того, щоб їх привести у відповідність до 2022 року.

Прошу підтримати поправку 348.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 348 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 353. Погодьтеся, будь ласка, що точно є ті програми, які не можуть навіть з технічної точки зору працювати.

Наступна програма «Збереження природно-заповідного фонду в національних природних парках та заповідниках». Видатки розвитку пропоную зменшити на 4,8 мільйона гривень.

Прошу підтримати поправку 353.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 353 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Колеги, я прошу у всіх вибачення, може, комусь здається, що це такі маленькі суми, але коли ми дійдемо до кінця моїх поправок, то зберемо 4,1 мільярда гривень, які точно можуть бути використані на соціально незахищені верстви населення. Тому наступна поправка 360 стосується вже

Кабінету Міністрів. Обслуговування та організаційне, інформаційне-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Кабінету Міністрів пропонується зменшити на 13,8 мільйона гривень, привести у відповідність до всіх центральних органів виконавчої влади.

Прошу підтримати поправку 360.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 360 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 366 щодо додатка 3. Ви знаєте, як будується бюджетна класифікація. Для того щоб зняти 13,5, нам треба ще зняти за двома статтями 8,8 мільйона. Це знову Кабінет Міністрів, видатки розвитку загального фонду.

Прошу підтримати поправку 366.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 366 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 371. Звертаюся до тих колег, які не розуміють, навіщо подавали таку велику кількість поправок. Скажіть, будь ласка, чи потрібно під час війни забезпечувати збільшення фінансування офісу із залучення та підтримки інвестицій? У поправці я пропоную видатки розвитку загального фонду зменшити на 51 мільйон у зв'язку з тим, що це кошти, на які збільшується утримання цього офісу.

Прошу підтримати поправку 371.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 371 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 376. Ще одна цікава інституція з підтримки та просування експорту. Її видатки порівняно з іншими збільшені на 36,8 мільйона гривень. Це до того, що говорив міністр, що вони всі видатки передивилися і максимально їх скоротили. Я зараз називаю те, що не вдалося скоротити Міністерству фінансів. Я вам просто допомагаю. Ви підтримайте і скажете, що

це погані депутати запропонували таке скорочення, а не ви. Цим правом ви чомусь не скористалися, а було б так добре.

Підтримайте, будь ласка, поправку 376. Йдеться про плюс 36,8 мільйона гривень на 2023 рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 376 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 383 стосується збільшення наукової і науково-технічної діяльності у сфері державної статистики. Ну, люди, мені здається, що це елементарно. Так, я розумію, що ми зараз мільярдами, трильйонами рахуємо всі цифри, тому заморочуватися на якихось мільйонах ніхто не хоче. А це все та копійка, яку ми можемо спрямувати для підвищення хоча б трохи мінімальних стандартів або ж на якісь програми, про які я далі говоритиму.

Прошу підтримати поправку 383.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 383 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 409, починається блок на утримання органів прокуратури. Послухайте, ну, ми вже проживаємо 2022 рік, маємо скориговані видатки, розуміємо, яка в нас кількість працівників, скільки нам потрібно для оплати, скільки для утримання, точно не для якогось розвитку. І все-таки якщо порівняти скорочення, яке провели в усіх інших органах, то тут я пропоную привести цифру у відповідність і скоротити на 730,7 мільйона гривень видатки за програмою 0901010.

Прошу підтримати поправку 409.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 409 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 411. Ви не принижуйте себе і не бійтеся, коли ми говоримо про прокурорів. Вони мають жити за такими ж стандартами, як усі люди. Якщо люди живуть за 3 тисячі гривень у місяць, то їм достатньо 3 тисячі

гривень у день. Тому їх зарплату можна обмежити тією, яку вони отримують зараз. Поправка 411 – щодо приведення фонду заробітної плати до рівня 2022 року. Мінус 573 мільйони гривень – це ті гроші, які вони хочуть собі забрати додатково на оплату праці. Ми розуміємо, що це таке.

Підтримайте, будь ласка, поправку 411.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 411 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 413. У ній пропонується в органах прокуратури видатки загального фонду зменшити на 90 мільйонів, привести їх у відповідність до видатків 2022 року. Це із суми збільшення видатків, яка сягає майже 1 мільярда гривень, на 2023 рік.

Будь ласка, підтримайте поправку 413. Ми знаємо, що напрямів витрачання коштів, куди нам треба було б це спрямувати, дуже багато. Ми про них ще будемо говорити, і вже всі говорили про них.

Підтримайте поправку 413.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 413 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 422 стосується забезпечення функцій Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. У ній пропонується видатки розвитку загального фонду зменшити на 1,5 мільйона, привести у відповідність до видатків, як і в інших центральних органах виконавчої влади, із зниженням на 10 відсотків, як для всіх.

Чому ми так боїмося правоохоронних органів, можна запитати? Ми можемо їх примусити жити, як усі люди в країні?

Підтримайте, будь ласка, поправку 422.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 422 комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, а може, вам дати якийсь період часу для виступу? Ви трохи поправок знімете чи ні? Можете виступите протягом 10 хвилин замість 100 ваших поправок?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 431 стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не вдалося...

ЮЖАНІНА Н.П. Люди, на програму «Державна підтримка фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» України на організацію та проведення роботи з розвитку фізичної культури і спорту серед працівників і військовослужбовців правоохоронних органів» 32 мільйони гривень додано в цьому році. Це які спортивні змагання ви будете проводити? Будь ласка, всі на фронт, там спортивні змагання для працівників правоохоронних органів! Просто якась дикість.

Будь ласка, підтримайте поправку 431.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 431 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, поправка 459. Я знаю, що і ви не чули про такі програми, і я вперше побачили їх у цьому році, коли так детально вивчала проект бюджету. Тому я була дуже здивована, скільки є всього того, що можна було б оптимізувати і не витратити в рік війни. На програму «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері економічного розвитку, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності» збільшено видатки на 18 мільйонів гривень.

Прошу підтримати поправку і зрізати ці видатки до рівня 2022 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 459 Южаніної. Комітетом вона відхилена.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 465. Я взагалі-то хочу сказати, що коли складався бюджет, то не відчувається, що це бюджет війни, тому що за наступною програмою «Здійснення заходів з обов'язкового проведення тендерів ДУ «Професійні закупівлі» також збільшено видатки. Скажіть, будь ласка, та ви понаприймали купу законодавства, яке взагалі відмінняє проведення тендерів, відмінняє оновлення існуючої системи.

Прошу підтримати поправку 465 і залишити видатки такими, як у 2022 році, для цієї державної установи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 465 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 470 щодо програми «Заходи із посилення інституційної спроможності для підготовки проєктів державно-приватного партнерства». Це всі ті статті, які точно можна оптимізувати, залишивши їх відповідно до видатків на 2022 рік. Якщо ми переможемо і буде необхідність продовжувати якісь програми, у нас з'являться і доходи, які ми зможемо перерозподілити. Тому не зневажайте те, що можна зараз виправити, щоб ми всі вважали, що зробили все необхідне, все можливе.

Підтримайте, будь ласка, ці маленькі хвостики, які нам у кінці дадуть 4 мільярди гривень додаткових зекономлених грошей.

Прошу підтримати поправку 470.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 470 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 474. Програма «Науково і науково-технічна діяльність у сфері промислової безпеки та охорони праці». Праці немає. Де і що ми будемо удосконалювати, для чого ми збільшуємо видатки? У нас є елементарні видатки на охорону праці, які ми планували в 2022 році.

Будь ласка, пройдіть за всіма цими статтями. У комітеті не захотіли, у Мінфіні не захотіли. Якби підтримали ці поправки, ми зекономили б маленьку, але дуже вагому суму – 4 мільярди гривень.

Прошу підтримати поправку 474.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 474 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 669. Програма «Керівництво та управління у сфері соціальної політики». Я чула, до речі, на засіданні комітету, коли розглядалися пропозиції, що ох, як жаль, у нас дуже багато бюджетників мають замалі

заробітні плати. Тому взяти цю програму і збільшити видатки розвитку загального фонду на 18,1 мільйона гривень, мені здається, що ми точно не маємо права. У нас якраз це управління потребує значного збільшення для людей, а не своїх заробітних плат та інших видатків.

Підтримайте, будь ласка, поправку 669.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 669 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 684. Після скорочення всіх дрібних видатків, як, можливо, вам здалося, якраз іде програма «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» – це цей трансфер. Так ось, ті гроші, які я назбирала шляхом перерахунку доходів, 23 мільярди, я пропоную збільшити на індексацію і можливий перегляд пенсій на наступний рік хоча б людям, які отримують мінімальні пенсії.

Підтримайте всі, будь ласка, поправку 684. Джерела для цих коштів є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 684 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 724. Продовжуємо зменшувати видатки на ті програми, без яких точно країна жила б і житиме в наступному році. На програму «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері будівництва, житлової політики, житлово-комунального господарства та регіонального розвитку, дослідження збереження та вивчення видів флори у спеціально створених умовах» на 14,4 мільйона гривень збільшено видатки порівняно з 2022 роком після секвестру. Тобто як ця програма могла взагалі працювати у 2022 році?

Прошу підтримати поправку 724.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер поправки, повторіть ще раз, Ніно Петрівно. Поправка 724, так?

Поправка 724. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Перевірте, будь ласка, поправку 811. Комітет пізно видав таблицю про рішення, що потраплятиме до доручень уряду, тому я не всі поправки встигла навіть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 811 відхилено.

ЮЖАНІНА Н.П. Відхилено, тоді йдемо за цією поправкою. Шановні колеги, а ви чули, що в цьому році утримання міжнародних пунктів пропуску передано з функції митної служби до Міністерства інфраструктури? Вам нічого тут не здається таким, що порушує взагалі функціональну здатність митної служби?

Я пропоную зекономлені гроші, а також ті, які ми зможемо взяти додатково, перерахувавши показники за доходами, – 10 мільярдів направити митній службі на програму «Реалізація проекту з розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури та облаштування пунктів пропуску».

Дуже прошу підтримати, тому що, крім того що будемо залучати гроші наших іноземних партнерів, ми точно без цього не розкрутимо економіки, ми не вийдемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 811 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка, Ніно Петрівно? Все у вас?

ЮЖАНІНА Н.П. Ні, не все. Я не знаю... У мене поправка 740.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж домовилися не перестрибувати, Ніно Петрівно. Дуже складно.

ЮЖАНІНА Н.П. Подивіться, у мене поправки йдуть за темами: де ми скорочуємо видатки, де додаємо. Я зараз спробую, хоча й так намагаюся йти підряд за поправками, і буду старатися у дві руки слідкувати.

Поправка 740. Програма «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері розвитку агропромислового комплексу, стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції». Видатки збільшено на 18,8 мільйона гривень. Прошу привести до рівня секвестрованих видатків 2022 року.

Підтримайте поправку 740.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 740 Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, поправка 756. Скажіть, будь ласка, хіба можливе проведення земельної реформи в той час, коли наші землі кожного дня відтяпували, а ми зараз їх назад забираємо і будемо ще довго їх розмінувати? На програму «Проведення земельної реформи» передбачили збільшення видатків на 139,4 мільйона гривень.

Мені здається, що міністр фінансів тут точно мав би якось реагувати. Навіщо нам ця програма, скажіть, будь ласка? Давайте передивимося ці видатки. Підтримайте, будь ласка, поправку 756.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 756 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 760. Програма «Загальнодержавні топографо-геодезичні та картографічні роботи, демаркація та делімітація державного кордону». Видатки розвитку загального фонду збільшили на 102,7 мільйона гривень. Я не знаю, хто бачив цю програму, куди збираємося витратити зараз кошти, коли в нас ще немає зрозумілих кордонів, особливо на сході нашої країни.

Прошу підтримати поправку 760.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 760 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Є маленька поправка 766, я її пропущу, рибне господарство, бог з ним.

Перейдемо до поправки 774. Програма «Електронне урядування». Люди, видатки розвитку загального фонду збільшено на 442,5 мільйона гривень. Ви розумієте, кому війна, а в нас електронне урядування розвивається, ми будемо збільшувати видатки на ці програми.

Прошу підтримати поправку 774.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 774 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 779. «Загальне керівництво та управління у сфері інфраструктури». Видатки розвитку загального фонду збільшено на 683 тисячі. Здавалося б невелика сума, але коли ми роздивимося за всіма розпорядниками, то збираємо мільярди. Я не розумію, чому хтось ближчий до влади може для себе вибивати, а наприклад, освітня галузь отримала мінус 30 мільярдів у бюджетуванні на наступний рік.

Прошу навіть такі копійки враховувати і зменшувати видатки. Вони не потрібні і всі наші інституції абсолютно точно можуть існувати на рівні видатків цього року.

Підтримайте, будь ласка, поправку 779.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 779 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 782. Вам усім буде цікаво те, що в нас, виявляється, з'явилися персони, які літатимуть літерними авіаційними рейсами, тому що видатки на програму «Забезпечення, організація та виконання літерних авіаційних рейсів повітряними суднами» (повітряними суднами!) збільшено на наступний рік на 299 мільйонів. Кому побажати щасливого польоту, щоправда, не знаю, але совісті вже зовсім немає.

Підтримайте поправку 782. Літаки не літають, кого ви будете возити та ще й збільшуючи видатки?!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 782 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Жаль, що ви не чуєте.

Поправка 788. Бюджетна програма «Організаційне забезпечення реалізації інфраструктурних проєктів». Яких інфраструктурних проєктів? Ви ж уже сказали, що для цього вам потрібні такі захмарні суми видатків на дорожній фонд, але тут ще окремо збільшуєте додатково.

Підтримайте, будь ласка, поправку 788 і залиште видатки на рівні 2022 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 788 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 794. «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері розвитку фізичної культури та спорту». Люди, ми впевнені, що ми можемо зараз такі програми підтримувати і збільшувати видатки?

Прошу підтримати поправку 794 і зменшити видатки до рівня 2022 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 794 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 799. Мені здавалося, що ми вже зрозуміли, що така величезна проблема, яка є в нашій країні, має нас об'єднати. І багато роботи, я вважала, яку роблять волонтери, всі наші меценати, всі наші фізичні особи, витрачаючи свій час, свої гроші. Невже не можна за рахунок айтишників, які є в кожному органі виконавчої влади, добудувати чи впорядкувати певні системи? Ось, наприклад, програма «Побудова та функціонування інформаційно-аналітичної платформи верифікації та інші заходи, пов'язані з її впровадженням». Навіщо збільшувати видатки на цю програму, якщо ваші ж айтишники можуть це виконати, як усі ми зараз робимо? Навіщо ми збільшуємо ці видатки?

Прошу підтримати поправку 799 і зменшити на 14 мільйонів видатки на цю програму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 799 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка 801. Тут себе вже не обділило Міністерство фінансів. Програма «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері фінансової політики». Видатки розвитку загального фонду збільшили на 21 мільйон. Прошу скоротити ці видатки і залишити на рівні 2022 року.

Підтримайте, будь ласка, поправку 801.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 801 авторства Южаніної. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, може, завершилися поправки чи ще ні? Скільки залишилося?

ЮЖАНІНА Н.П. Ще залишилося до десяти поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 825. Програма «Виконання покарань установами та органами Державної кримінально-виконавчої служби України». Видатки загального фонду збільшено на 28,4 мільйона гривень.

Цей рік також складний для даного органу, але змогли ж якось прожити, використовуючи кошти, виділені в цьому році.

Прошу підтримати поправку 825 і скоротити заплановані видатки на 2023 рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 825 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 837. «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері архівної справи та страхового фонду документації». Видатки збільшили на 9 мільйонів гривень. Навіщо? Це що таке? Якщо ми враховуємо якісь інфляційні процеси, то чому тоді стосовно людей, встановлюючи прожитковий мінімум, ми не враховуємо інфляції більше 50 відсотків, яка планується з урахуванням цього року?

Будь ласка, підтримайте поправку 837.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 837 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 886. Переходимо до Національного антикорупційного бюро України. Пропоную зменшити видатки споживання загального фонду на 161 мільйон і залишити їх на рівні скорочених у 2022 році. Повертаємося до питання: кого й чого ми боїмося? Я не розумію, для чого тут збільшення? Якщо їх заробітна плата виписана в законі, вона не індексувалася, не змінювалася, то з чим пов'язане таке збільшення, взагалі незрозуміло.

Прошу підтримати поправку 886.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 886 авторства Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 888. Видатки на забезпечення діяльності НАБУ збільшено на 161 мільйон, який складається з видатків на оплату праці, збільшених на 139 мільйонів. Саме цих 139 мільйонів, на які збільшено видатки, стосується поправка 888. Для того щоб на зменшити на 161 мільйон, треба за всіма іншими бюджетними програмами також відкоригувати. Просто так складається бюджет, така структура бюджету.

Вимушена двічі повторювати: поправка 888.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 888. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, ви ж погоджуєтеся, що наступний рік називаєте роком з воєнним бюджетом – надскладним і надуріганим? У цій поправці говориться про те, що ДБР...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер поправки, Ніно Петрівно?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 898.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Програма «Забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань». Видатки споживання загального фонду збільшуються на 380 мільйонів. Ми вже бачили: прокуратура, НАБУ, зараз дійшли до ДБР. У нас грошей для людей немає, а для цих хлопців і дівчат гроші є, незважаючи на війну.

Будь ласка, підтримайте поправку 898.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 898 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 900 стосується заробітної плати працівників ДБР. Тобто до цих 380 мільйонів входить збільшення фонду заробітної плати на 242 мільйони, при тому що за скороченою програмою в 2022 році зі скороченим фондом оплати праці установа спокійно собі жила і виплачувала заробітну плату. Ви ж впевнені, що у них немає заборгованості із виплати заробітної плати? Я точно впевнена. Навіщо збільшувати видатки на оплату праці під час

війни? Скажіть, будь ласка, що змінилося? Виплати сім'ям померлих не робляться, але знаходимо гроші на прокуратуру, ДБР, НАБУ і таке інше.

Підтримайте, будь ласка, поправку 900.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 900 Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНІНА Н.П. Є ще одна цікава програма. Насправді я вас чую і вже перестрибую через одну поправку, тож тенденція добра.

Поправка 905. Програма «Керівництво та управління здійсненням контролю у сфері телебачення і радіомовлення». Скажіть, будь ласка, а навіщо на 750 тисяч збільшувати видатки загального фонду? Навіщо таким структурам, які на сьогодні виконують свої функції зі зменшеними бюджетами, ми виділяємо такі величезні додаткові кошти? Це просто не можна навіть якось охарактеризувати.

Підтримайте, будь ласка, поправку 905.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 905 авторства Южаніної. Комітетом вона не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Не знаю, буду, мабуть, вибирати поправки за найбільшими сумами.

Поправка 960. Програма «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері агропромислового комплексу». Видатки розвитку загального фонду збільшено на 514 мільйонів 880 тисяч гривень порівняно з видатками з урахуванням секвестру цього року. Прошу такі видатки взагалі не планувати, тим більше не збільшувати в наступному році. Скажіть, будь ласка, хто розуміється в науково-технічній діяльності у сфері агропромислового комплексу?

Підтримайте, будь ласка, поправку 960.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 960 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЮЖАНИНА Н.П. Ще декілька поправок. Поправка 970. Я називатиму ті поправки, де є великі суми. Програма «Заходи, пов'язані з проведенням приватизації державного майна». Видатки споживання загального фонду збільшили на 89 мільйонів. Прошу привести цей показник до секвестрованого рівня 2022 року, так буде правильно.

Поправка 970. Будь ласка, підтримайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 970 авторства Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Поправка 1082. Шановні колеги, ви отримали листи майже від усіх представників освіти з усіх громад і загальні листи, що кожному прийшли на електронну пошту, що вони не розуміють, як ми могли скоротити видатки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, я перепрошую, ця поправка врахована частково і є доручення уряду.

ЮЖАНИНА Н.П. Суму в розмірі 4 мільярди 105 мільйонів, які ми мали б зібрати, лише скорочуючи непотрібні видатки, ми могли б повністю направити на субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам для зарплати вчителям. Дякую, що хоча б є доручення уряду, але прошу, щоб після розгляду цього документа Міністерством фінансів ми побачили, чи врахували щось для вчителів, чи ні.

Ставимо на голосування для повного врахування? Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте тоді поставимо на голосування для повного врахування.

Поправка 1082 авторства Южаніної. Вона врахована частково, але автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, поправка залишається врахованою частково.

Яка наступна поправка?

ЮЖАНИНА Н.П. Поправка 1197. Це особисто моя остання поправка. Ми назбирали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона теж врахована частково, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Так. Це все стосується субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на освітні потреби. Я досить ретельно перерахувала всю дохідну частину. Звісно, я просила б підтримати поправки з абсолютними сумами, але сподіваюся, що Міністерство фінансів перерахує все-таки на освітні потреби після того, як проведуть переключку, скільки дітей у країні і де вони навчаються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, перепрошую, я помилився, ця поправка все-таки відхилена.

Тому ставлю на голосування поправку 1197 Ніни Петрівни Южаніної, яка відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, у вас все, я правильно розумію? Дякую, Ніно Петрівно за обговорення.

Хтось ще виступатиме? Народний депутат Арістов. Скільки у вас поправок? Який номер поправки?

Я перепрошую, Ар'єв, бо Арістов тут стоїть.

Народний депутат Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Так, я розумію, що можна після такого дня і Ар'єва з Арістовим переплутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головне, щоб ви один одного не переплутали.

АР'ЄВ В.І. Давайте тоді все-таки попрацюємо логічно над поправками. Поправки 16 і 17, взаємопов'язані. Я прошу дати 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, говоріть.

АР'ЄВ В.І. Ці поправки вносяться з метою обмежити надання державних гарантій для покриття боргових зобов'язань суб'єктів господарювання і визначити межу. В оригіналі це, можливо, дає опції для Кабінету Міністрів вручну регулювати, як обмежувати часткове виконання боргових зобов'язань. Ми пропонуємо 70 відсотків.

Протягом дискусії у бюджетному комітеті нам доводили, що зараз треба таким чином робити, не обмежуючи, бо інакше не йтимуть інвестиції. Але, вибачте, вони все одно сьогодні не йтимуть. І навіть якщо ми запишемо часткове виконання без вказування верхньої межі, це не допоможе інвесторам прийняти рішення про те, щоб прийти в Україну.

Тим не менше ми пропонуємо зараз обмежити безпосередньо 70 відсотками виконання часткових боргових зобов'язань для того, щоб уряд мав розуміти свої межі і до яких меж він може використовувати надані йому права, а не робити це в ручному режимі.

Прошу підтримати поправки 16 і 17.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, тоді я почергово ставлю на голосування поправки.

Поправка 16 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися і голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Я ставлю на голосування поправку 17 Ар'єва Павленка. Вона комітетом також відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається відхиленою.

Будь ласка, Ар'єв, яка наступна поправка?

АР'ЄВ В.І. Наступні поправки 18 і 19, вони також взаємопов'язані. Прошу дати 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

АР'ЄВ В.І. Подивіться, це стосується також часткового виконання боргових зобов'язань за портфелем кредитів, наданих суб'єктам господарювання мікропідприємництва, малого та середнього бізнесу. Уряд вважає, що теж часткове покриття може допомогти малому і середньому бізнесу в 2023 році.

Тим не менше у 2023 році найбільше допоможе малому і середньому бізнесу невтручання в його справи держави. Тому що на сьогодні ми бачимо знову-таки продовження практики тиску з боку податкової, уже почали ходити пожежні інспекції і трусити малий і середній бізнес, витрушувати з них останнє.

Тобто питання в тому, що ці преференції, які подаються зараз малому і середньому бізнесу, дуже важко отримати і це складний шлях, подекуди навіть корупційний. Але в даному разі ми пропонуємо теж обмежити верхню межу цього часткового виконання 30 відсотками. Тому що ми розуміємо, що якщо брати допомогу малому і середньому бізнесу, то часткове виконання, яке воно не було б, а ще в ручному режимі, не розв'яже їхніх проблем.

Тому я прошу підтримати поправки 18 і 19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 18 Ар'єва і Павленка. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 19, народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Ар'єв. Будь ласка. Яка наступна поправка?

АР'ЄВ В.І. Дуже важливі поправки 20 і 21. Вони взаємопов'язані. Прошу також 2 хвилини.

У мене до вас прохання звернути на ці поправки дуже серйозну увагу, тому що йдеться про обсяг державних гарантій для покриття боргових зобов'язань суб'єктів господарювання за кредитами і позиками, що залучаються для фінансування програм (увага!), пов'язаних з підвищенням обороноздатності і безпеки держави і необхідних для держави у стані війни.

На цей рік за цими програмами, на превеликий жаль, використано фактично нуль. Це, до речі, ганьба для нашого уряду, який досі не затвердив паспортизації тих проектів під кредити, які потрібні для сектору безпеки і оборони. Але я дуже сподіваюся, що все-таки це прорве і ми зможемо нарешті розвивати ці програми, які сьогодні вкрай потрібні Україні для того, щоб захиститися від агресора.

Зрозумійте, ми перебуваємо у стані війни, і якщо уряд каже про те, що це воєнний бюджет, то він має бути воєнним на всі сто відсотків. Ми пропонуємо підвищити ці гарантії з 20 мільярдів до 30 мільярдів. Аргументи, які були наведені на засіданні комітету, що кошти не були використані в цьому році, не означатимуть, що наступного року треба теж залишати 20 мільярдів. Якщо все-таки ці програми підуть, то треба зробити все для того, щоб ми використали ті ресурси, які були в цьому році недовикористані, і додати ще 10 мільярдів, які могли б стати в нагоді Збройним Силам України.

Прошу підтримати обидві поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставитиму на голосування за чергою.

Поправка 20 Ар'єва і Павленка. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 21 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Вона теж комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, далі.

АР'ЄВ В.І. Я розумію, що жодні поправки не проходять, але є кілька принципових поправок.

Поправка 27. Давайте подивимося на те, що пропонується в цій поправці. Вона стосується прожиткового мінімуму, і це не популістська пропозиція, але можна встановити прогресивну шкалу збільшення протягом року прожиткового мінімуму в Україні.

Я хочу вас просто закликати. Щойно Ніна Южаніна знайшла купу ресурсів. На превеликий жаль, ви їх не врахували, але ресурси є для того, щоб допомогти українським громадянам пережити важкі часи, які на нас чекають наступного року. І якщо ми говоримо про те, що в нас є ресурси, то треба їх запускати не на літерні рейси і не на незрозумілі прожекти, а на те, щоб допомогти громадянам. Два пріоритети...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 27 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 54.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Поправки 86, 87, 88, 89, 91, 92. Я дуже прошу дати мені 3 хвилини для того, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надаємо 3 хвилини і не ставимо їх на голосування, бо я не встиг їх записати. Добре?

АР'ЄВ В.І. Я дуже прошу поставити їх на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді назвіть, будь ласка, ще раз номери поправок.

АР'ЄВ В.І. Поправки 86, 87, 88, 89, 91, 92. Прошу надати мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Я хочу звернути увагу на те, що всі ці поправки вносяться з метою переспрямування частини коштів «Укравтодору» на потреби Збройних Сил України та соціальне забезпечення військовослужбовців та їх сімей. У нас немає іншого виходу. Я ще раз кажу, два пріоритети, які мають бути сьогодні, – це Збройні Сили України, оборона України та підтримка соціально незахищених верств населення. Якщо у нас є 68 мільярдів гривень на те, щоб ремонтувати дороги, то нам треба знайти гроші для того, щоб підтримати військовослужбовців, які отримали поранення, виплатити кошти сім'ям військовослужбовців, які загинули, віддаючи свій борг, тому що на сьогодні ця процедура не прозора, розкидана по відомчих статтях, а в результаті ми отримуємо ситуацію, коли лише 10 відсотків із тих сімей, які зібрали необхідні документи, отримують ці виплати.

Зрозуміло, якщо сьогодні волонтери уже не можуть просто зібрати кошти з громадян на дрони, на тепловізори, на те, щоб забезпечити наших вояків зимовою формою, то, можливо, ми в бюджеті нарешті знайдемо ці кошти? Вони є. І те, що Ніна Южаніна пропонувала, і те, що зараз я говорю. Ми повинні зрозуміти врешті-решт, що дуже багато непотрібних витрат містяться в проекті бюджету. І якщо ми не перерахуємо кошти з «Великого будівництва» на великий захист України, то тоді буде ганьба усім нам.

Ще раз повторюю одну річ. Люди сьогодні збирають останні копійки, у Сумах 85-річний дідусь продав свою квартиру і дачну ділянку для того, щоб перерахувати кошти у фонди волонтерів. Ми можемо це робити, це може робити Міністерство оборони, це може робити «Укроборонпром» – закуповувати все необхідне для Збройних Сил України. Давайте будемо ремонтувати дороги після війни, після перемоги. А для того щоб перемогти, треба кожен копійку спрямувати на те, щоб дати на фронт і захистити військовослужбовців і їх родини, щоб тили у наших воїнів були міцні.

Я дуже прошу підтримати ці поправки, мати совість і нарешті потурбуватися не на словах, а на ділі про захист України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 86 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 87 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 88 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 89 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 90 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її... А, вона врахована, перепрошую.

Поправка 91 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Наступна і завершальна поправка 92 народних депутатів Ар'єва і Павленка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Далі – Княжицький. Я правильно розумію? Будь ласка, назвіть номер поправки...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. У мене було 30 поправок, я озвучуватиму вісім і прошу щодо них голосувати.

Насамперед хотів би привітати українську організацію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номер поправки, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поправка 254.

Насамперед хотів би привітати українську громадську організацію «Центр громадянських свобод» з отриманням Нобелівської премії. Вперше Нобелівська премія в Україні. Я думаю, що це дуже важливо для України і для нашого громадянського суспільства (*Оплески*). Дякую.

Суть поправки 254. У ній пропонується нова редакція пункту 11 «Прикінцевих положень» проекту закону. Ми пропонуємо доручити уряду не опрацювати питання про збільшення видатків на культуру, а підготувати відповідний проект про зміни до бюджету в частині збільшення видатків на культуру після скасування воєнного стану, оскільки фактично знищуємо культуру, ми не фінансуємо в цьому році ані Український культурний фонд, ані Український інститут книги в достатній кількості, ані Держкіно, а навпаки хочемо виділити купу грошей на незрозумілі марафони, це злочинно!

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 254 авторства Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Княжицький. Будь ласка. Назвіть номер наступної поправки.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Наступна поправка 389. Друзі, нам вдалося якось відродити український кінематограф, у 2019 році ми знімали по 50 фільмів у рік. Зараз фільми не фінансуються. Пропонується збільшення видатків на держпідтримку кінематографії на 500 мільйонів гривень за рахунок зменшення видатків на ДБР. Проектом бюджету на держпідтримку кінематографії передбачено лише 85 мільйонів, тоді як на пропагандистську діяльність Міністерства культури та інформаційної політики України, безрезультатну і непотрібну, майже 2 мільярди сумарно.

Прошу підтримати поправку 389.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 389 Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У поправці 561 пропонується збільшити на 646 мільйонів гривень видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв закладам вищої освіти за рахунок зменшення на відповідну суму видатків за бюджетною програмою «Забезпечення діяльності ДБР».

Ми знаємо, що Міністерству освіти і науки України саме такої суми не вистачає для проходження освітніми закладами опалювального сезону. Ми вбиваємо нашу освіту. Пішли першокурсники зараз вчитися, через місяць їх відправляють на півроку додому на так звану дистанційку. Давайте хоч дітей вчити нормально.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 561 народного депутата Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наступна поправка 842. У ній пропонується створити окрему державну програму Міністерства культури та інформаційної політики України щодо здійснення заходів Державної програми сприяння опануванню державною мовою, доручити уряду визначити обсяг коштів для виконання вимог Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Це норма закону.

З моменту прийняття закону про державну мову уряд і міністерство бойкотують виконання норм статті 5 цього закону, яка вимагає від них затвердити відповідну державну програму. Це особливо актуально зараз, коли в нас так багато тимчасово переміщених осіб у західних районах України. Через це виникають певні непорозуміння. Люди хочуть вивчати українську мову. Держава взагалі не займається підтримкою вивчення української мови, хоча цього вимагає закон.

Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 842 народного депутата Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наступна поправка 846. У поправці пропонується збільшити на 500 мільйонів видатки на Український культурний фонд за рахунок зменшення на цю суму видатків на пропаганду. Тому що Міністерство культури та інформаційної політики робить пропаганду з виробництва і трансляції програм для державних потреб, а Український культурний фонд – прозора інституція, яку ми створили, отримує на свої програми аж нуль гривень. Ми збільшили їм видатки лише на те, щоб вони підвищили собі зарплату.

Прошу повністю врахувати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 864 Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поправка 846.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп. Я перепрошую.

Поправка 846 Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наступна поправка 854. Ця поправка схожа на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона врахована частково.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так. Я прошу врахувати її повністю. Вона схожа на поправку 846, так само щодо збільшення фінансування УКФ за рахунок зменшення фінансування пропаганди. Поправка врахована частково, але ми наполягаємо на повному врахуванні і дорученні уряду в частині збільшення видатків під час підготовки до наступних читань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 854 Княжицького врахована частково. Автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Наступна поправка. Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Поправка 857 теж врахована частково. У ній пропонується збільшення на 100 мільйонів гривень фінансування Українського

інституту книги, де немає коштів не лише на програму, а й не вистачає на зарплати. Вона, справді, частково врахована в частині доручення уряду збільшити видатки, але я наполягаю, щоб ця поправка була врахована повністю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 857. Вона врахована частково. Автор народний депутат Княжицький наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Наступна поправка. По-моєму ще одна залишилася, так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, це остання поправка 879. У ній пропонується збільшити видатки на 10 мільйонів гривень на фінансування Уповноваженого з державної мови за рахунок зменшення видатків на ДБР. Передбачені проектом бюджету 17 мільйонів є недостатніми для виконання функцій Уповноваженого і його секретаріату. Колеги, пам'ятаєте, коли Володимир Зеленський виступав на врученні Шевченківської премії, він цитував Черчилля: «Якщо ми економимо на культурі, то за що ми воюємо?». А зараз ми викинули фінансування культури і підтримки української мови з Державного бюджету. Це абсолютно ганебно.

Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 879 Княжицького. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, подивіться, у мене такий порядок, я просто узгоджую з вами: ще дві свої поправки відстоює Федина, далі – дві поправки Іонової, три поправки В'ятровича, три поправки Бондаря і одна поправка Синютки. Це орієнтовно те, що мені сказали. Шановні колеги, тобто десь, я думаю, хвилин за 10 ми можемо... (*Шум у залі*). Я пам'ятаю, що ще Дмитро Олександрович. Ви ж будете ставити на підтвердження.

Шановні колеги, приблизно через 10 хвилин ми завершимо обговорення щодо підтримки поправок, далі будуть деякі поправки на підтвердження і голосуємо за проект бюджету. Тому прошу народних депутатів запросити до залу, думаю, за 7-8 хвилин, може, за 9 хвилин ми будемо переходити до результативного голосування.

Софія Романівна Федина, дві поправки. Називайте номер, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправка 494. Колеги, яким абсолютно не цікаво слухати те, що відбувається, скільки з вас були на похоронах? Скільки з вас проводжали в останню путь наших захисників? На жаль, у проекті бюджету на наступний рік закладено виплати на загиблих лише на 21 чи 22 особи, усі пропозиції додати кошти ігноруються.

Міністр активно махав головою, що такого нібито немає, але наше завдання – забезпечити наявність коштів, щоб кожна родина, де є загиблий, отримала обіцяну компенсацію в розмірі 15 мільйонів. Тому пропонується додати видатки розвитку загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою 1501100 в обсязі 342 мільйони, які пропонується взяти із програми «Електронне урядування».

Колеги, кому не начхати на військовослужбовців...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 494 Федина. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Ще одна поправка Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Поправка 1196. На жаль, бачу, що більшості абсолютно начхати на родини загиблих і на виплату їм компенсації за наших захисників.

У поправці 1196 пропонується передбачити видатки за субвенцією на виконання Постанови Кабінету Міністрів України «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» (№ 280) для людей, які пішли служити ще з 2014 року, але самі є вихідцями з окупованих територій і втратили все своє майно. Цією постановою передбачалося, що вони отримують компенсацію на забезпечення житлом, але протягом останніх трьох років через коронавірус, через вторгнення абсолютно всі кошти зрізані.

Шановне товариство, я прошу, щоб ми зараз, підтримавши цю поправку, виділили додаткових 50 мільйонів гривень, щоб ті захисники, які є вихідцями з окупованих територій, які з 2014 року захищають Україну, отримали кошти хоча б на якесь житло, якого у них немає, а вони сьогодні й далі захищають Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 1196 Федина. Комітетом вона відхилена. Автор просить поставити цю поправку на голосування для врахування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Дві поправки Іонової. Будь ласка, Маріє Миколаївно.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я хотіла б поставити на врахування поправку 10, у якій говориться про те, що згідно з абзацом другим статті 4 проекту закону Міністерству фінансів дозволяється вносити зміни до розпису спеціального фонду Державного бюджету України там, де будуть очікувані надходження в 2023 році. Але ця норма допускає можливість управління державними видатками саме в ручному режимі і тому без відповідного економічного обґрунтування напрямів і обсягів розподілу бюджетних коштів.

Такі необхідні зміни до Державного бюджету України може оперативного вносити лише Верховна Рада України, і вона не раз це демонструвала. Тому, чесно кажучи, досить уже, необхідно припинити практику ручного управління тією інституцією, де приймається рішення, ми знаємо, на якій вулиці – на Банковій, тому що вона навіть не є розпорядником Державного бюджету України. Я просила б повернути норму, щоб ці повноваження виконувала Верховна Рада України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 10 авторства Іонової і її колег. Вона комітетом відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Ще одна поправка Іонової. Назвіть, будь ласка, номер.

ІОНОВА М.М. Я просила б дати мені 4 хвилини для виступу щодо чотирьох поправок, це поправки 270, 111, 121, 128, і поставити їх на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте розглядати по одній, ви ж не зекономите час. Поправка 270. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. А я можу попросити, щоб мені дали 4 хвилини на чотири поправки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, по одній хвилині, і ми голосуємо одразу.

ІОНОВА М.М. А потім проголосуємо по черзі, таке прохання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 270.

ІОНОВА М.М. Вибачте, я просто не почула, що ви говорите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я кажу, доповідайте щодо поправки 270.

ІОНОВА М.М. Гарзд. Я почну з поправки 270. Нагадаю колегам, що протягом 2021-2022 років державним підприємством «Мультимедійна платформа іномовлення України» були створені телевізійні канали «Дом» і «FREEDOM», які фінансуються державою. На жаль, на їх фінансування у 2021 році було виділено майже 13 мільйонів доларів, а в 2022 році цей бюджет зріс майже на 14 мільйонів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 270 авторства Іонової і колег. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнята

Поправка 111. Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Дякую. Я хотіла б продовжити. Судячи з тендерів, найбільше грошей все-таки витратили на російськомовні серіали та політичні токшоу. Ну, колеги, реально в умовах російської агресії утримання для цих цілей двох державних телеканалів, ну, виглядає таким надмірним тягарем для державного бюджету, і ми не можемо протидіяти ефективній інформаційній агресії російської федерації. Більше того, на жаль, ці канали, у тому числі «FREEDOM», який транслюється російською мовою, просуває саме проросійські пропагандистські наративи. Давайте краще розподілимо цей бюджет на фінансування потреб оборони, безпеки в 2023 році, тому що це неприпустимо і має бути скомпенсоване.

Я також хотіла б зазначити, що на такий приклад тиражування в єдиному марафоні навіть пан спікер, коли була вчорашня новина щодо пропозиції по переговорах, відреагував і сказав: слухаю і дивуюся. Тому важливо, щоб ми ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 111 авторства Іонової і колег. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 121. Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Я продовжую. Все-таки, пане Голово, хотіла б, щоб ми на каналі «Рада» не транслювали вбивцю, яка анексує території і погоджується на вбивство українців, щоб цю тварюку, Матвієнко, не транслювали на українських телеканалах. Я підтримую те, що ви вчора зазначили.

Так само проводиться дуже активна робота іншими депутатами нашого парламенту, парламентська дипломатія, робота в регіонах. Хотілося б, щоб особливо в слоті телеканалу «Рада» показували народних депутатів, збалансоване представництво політичних фракцій і не показували таких ворогів українського народу.

Я вже не кажу про те, що навіть програма *Bihus.Info* звертає увагу на нецільове використання коштів Верховної Ради, бо вперше канал «Рада» виплатив 20 мільйонів гривень структурі *KinoKit* лише за концепцію нової сітки. Тобто ці кошти йдуть на так звані ютуб-канали, які, на жаль, критикують волонтерів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 121 авторства Іонової і колег. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка 128. Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Завершуючи, хотіла б нагадати колегам про розслідування «Детектор медіа», де показували, наприклад, опозицію, «Європейську солідарність» лічені рази, але кожен день критикують. Так само протягом восьми місяців відбувається така політична цензура, де використовується службове становище. Ні для кого не секрет, ви всі знаєте, що показують лише представників Офісу Президента і міністерство цензури.

На цьому я хотіла б завершити і запитати: що, ви думаєте, що цього не помічає суспільство? Думаєте, що цього не помічають міжнародні партнери? Вони вже почали давати публічні сигнали, що під час війни не треба подовжувати політичну цензуру і не будувати таку маленьку росію в Україні. Україна – завжди переможе, але Україна переможе, лише будучи демократією. Тому давайте дамо самі собі відповідь, чи це нормально, що під час війни в бюджеті виділяються мільярди на канал «Рада», російськомовний канал «FREEDOM», де...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальна поправка 128 Іонової. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Далі три поправки В'ятровича. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добрий день, шановні колеги. Моїх поправок насправді 11, буду озвучувати чотири, усі вони стосуються сфери культури, фінансування якої, на мою думку, у цьому проекті бюджету вже не просто скорочено, а бюджет є розгромом культури, на жаль.

Моя поправка 173 спрямована на те, що якщо в умовах, коли влада майже повністю позбавляє фінансування важливі програми в галузі культури, принаймні дозволити спрямовувати кошти на фонд ліквідації наслідків збройної агресії і також на розвиток і підтримку української культури.

У цій поправці не йдеться про жодні суми, але тим не менше вона відкинута. Прошу підтримати, щоб культура теж фінансувалася Українською державою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 173 В'ятровича. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, будь ласка, тільки починайте з номера.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Поправка 253. Вона як і інші стосується культури, тому що я переконаний, що нерозуміння важливості культури, у тому числі в час війни, може призвести до важких наслідків і в цій війні.

Замість абсолютно знущальних формулювань пункту 11 «Перехідних положень» пропоную чітку і зобов'язуючу норму: «Кабінету Міністрів України до 15 лютого 2023 року внести на розгляд Верховної Ради законопроект про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо забезпечення в повному обсязі видатків на реалізацію визначених українським законодавством програм та напрямків діяльності Українського культурного фонду, Українського інституту книги, Українського інституту національної пам'яті, відновлення програм збереження української культурної та історичної спадщини».

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 253 В'ятровича. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Поправка 847. Ми постійно чуємо, що грошей на культуру немає, але я зараз спробую показати, де можна отримати гроші на культуру.

Поправка 847 передбачає зменшення видатків на так зване виробництво телерадіопрограм для державних потреб. Бо як ми бачимо цього року, парламентський канал і канали іномовлення використовуються для одностороннього піару однієї політичної сили і виключно для піару Офісу Президента. Це незаконно і неприйнятно і в мирний час, і тим паче незаконно і неприйнятно в час війни. Переконаний, що моя пропозиція заслуговує на те, щоб її підтримали. Мова йде про 400 мільйонів гривень, які треба забрати з цієї статті і перекинути на підтримку української культури.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 847 В'ятровича. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка. Будь ласка, Володимире Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Поправка 904 про те, де брати гроші. Є в нас така дивна структура, яка називається ДБР, яка, між іншим, у час війни знаходить час, зусилля і ресурси для того, щоб переслідувати бойових генералів. Так ось я пропоную саме з бюджету цієї організації 1 мільярд гривень перекинути на те, щоб підтримати інституції української культури, тому що вважаю, що діяльність інституцій української культури набагато важливіша, ніж перетворення ДБР на політичний інструмент, зокрема спрямований проти тих людей, які зі зброєю в руках захищають сьогодні Україну.

Прошу підтримати поправку 904.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 904 авторства В'ятровича. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Дякую, Володимире Михайловичу.

Далі Бондар, три поправки, так? Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. У мене також було більше поправок, але зійшлися на трьох, перша з них поправка 636. Ці всі три поправки стосуються шахтарів. Ніна Южаніна, виступаючи, дивувалася, коли збільшувалися кошти за інвестиційними програмами пошуку інвесторів.

Перша моя поправка відразу показує, де можна запропонувати інвестору заходити. Це неприбуткові шахти, але, на жаль, вони не ліквідовані. Тому фінансування програми щодо ліквідації неприбуткових вугледобувних підприємств пропонується збільшити на 147 мільйонів, тобто закрити ті неприбуткові шахти, це великі території, на яких розташовані ці шахти, і дати можливість заходити інвесторам. Це і комунікація, і інфраструктура, і будівлі. Тому прошу проголосувати за цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 636 народного депутата Бондаря. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

БОНДАР М.Л. Наступна поправка 638. Ви знаєте, що дуже багато хлопців-шахтарів зараз мобілізовані, напевно, це з однієї простої причини, що підприємства функціонують, туди легше було прийти і вручити повістки і забрати хлопців таких потрібних гірничих професій. На жаль, багато з них зараз загинули. Але хлопці-шахтарі гинуть не лише на фронті, а в тому числі й на шахтах. Тому в поправці 638 я пропоную видатки на гірничо-рятувальні заходи на вугледобувних підприємствах збільшити на 112 мільйонів.

Прошу вас, колеги, підтримати, тому що життя кожного українця важливе, а шахтар, окрім того, що воює на фронті, ще й воює на енергетичному фронті нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 638 народного депутата Бондаря. Комітет її відхилив. Прошу визнатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка. Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. Моя завершальна поправка 640 щодо реструктуризації вугільної галузі. Хлопці, які повертатимуться з фронту, першочергово надіються, що вони повернуться на свої робочі місця. Якщо не вкладати в модернізацію, в розвиток вугледобувних підприємств, їм не буде куди повернутися, тому що не буде лав, не буде обладнання, не буде чому функціонувати. Відповідно хлопці, дівчата, які повертатимуться на підприємства, застануть їх зруйнованими або такими, що занепадають.

Тому прошу, колеги, проголосувати за цю поправку і виділити кошти на модернізацію на підтримку вугільної галузі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 640 народного депутата Бондаря. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, у нас залишився Синютка, одна поправка, Величкович, одна поправка, Герасимов, вісім поправок. Після цього ми завершуємо. Далі Разумков поставить чотири поправки на підтвердження і голосуємо за проект бюджету в цілому (*Шум у залі*). Якщо їх не буде серед тих, що поставить Разумков, тоді ви ще поставите дві поправки на підтвердження.

Синютка, одна поправка. Будь ласка.

СИНЮТКА О.М. Шановний пане Голово і шановні колеги, поправка 183. Я переконаний, що вона була відхилена бюджетним комітетом через просто такий безпрецедентно швидкий розгляд усіх поправок. Хочу звернути увагу депутатів з усіх фракцій і груп, у тому числі з фракції «Слуга народу» і найперше депутатів-мажоритарників: поправка стосується повноважень щодо прийняття

місцевих бюджетів і внесення змін до місцевих бюджетів. Вважаю, що тут усі за децентралізацію, і переконаний, що нам треба дуже чітко сьогодні визначити, що повноваження щодо змін і прийняття бюджетів належать до компетенції місцевих органів влади і не стосуються військових адміністрацій, і в нас припиняться дискусії в кожній області, де то ради, то військові адміністрації приймають бюджети і вносять до них зміни.

Тому я прошу підтримати пропозицію, що в 2023 році затвердження місцевих бюджетів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер поправки? Це поправка 183, правильно?

Поправка 183 Синютки. Вона відхилена комітетом. Прошу шановних колег визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Величкович, одна поправка. Будь ласка. Починайте з номера поправки.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, у поправці 865 я пропоную передбачити видатки споживання за загальним фондом за бюджетною програмою «Оздоровлення і відпочинок дітей військово-службовців, дітей з числа категорій тимчасово переміщених осіб та дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації, в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку вищої категорії, які розташовані в гірських районах (районах, в яких розташовані населені пункти, віднесені до категорії гірських)» в сумі 150 мільйонів гривень за рахунок збільшення доходів загального фонду державного бюджету за кодом 11020000 «Податок на прибуток підприємств» у зв'язку з необхідністю захисту найбільш уразливої категорії населення – дітей від збройної агресії російської федерації проти України та дітей військовослужбовців, які захищають Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 865 Величковича. Вона врахована частково, але автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 865 залишається врахованою частково.

Шановні колеги, залишилося вісім поправок Артура Герасимова.

Артуре Володимировичу, називайте номер поправки.

Шановні колеги, секунду. Перед тим як Артур Володимирович...

ГЕРАСИМОВ А.В. А можна мені надати час...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надам, ми спочатку почнемо.

Шановні колеги, я прошу запросити всіх народних депутатів до залу, тому що після того, як ми пройдемо цих вісім поправок, ми голосуємо поправки на підтвердження, і після цього голосуємо за прийняття проекту бюджету в цілому. Ще раз нагадую, це найважливіше голосування депутата за рік. Тому я дуже прошу всіх бути на своїх робочих місцях.

Артуре Володимировичу, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, після моїх виступів відбудеться голосування за проект бюджету, тобто прошу дуже уважно послухати, про що я зараз говоритиму.

Усі мої вісім поправок, які я зараз поставлю, збалансовані з точки зору того, яке джерело і куди витрачаються кошти.

Поправка 492. Колеги, на дороги на 2023 рік у нас заплановано витратити від 80 до 90 мільярдів гривень, при тому що реальна потреба не перевищує 43-45 мільярдів. У моїй поправці пропонується 3 мільярди зняти з доріг і перекинути на допомогу сім'ям загиблих та поранених. Дороги чи сім'ї загиблих та поранених? Ось нехай кожен у цьому залі зараз прийме для себе рішення, він підтримує цю збалансовану поправку чи ні. Колеги, я просто звертаюся особисто до кожного: дороги чи сім'ї загиблих та поранених?

Будь ласка, підтримайте поправку 492.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 492 Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Наступна поправка 505. Шановні колеги, ця поправка стосується того, що через те, що в нас заплановано, з моєї точки зору, зайвих більше 50 мільярдів на дороги, то я прошу 8 мільярдів перекинути, і це також збалансована поправка, на закупівлю форми, у тому числі зимової, та засобів захисту для наших військових. Ось тепер знову у вас на вагах, з одного боку, гроші на дороги, які там не потрібні реально, бо треба близько 43-45 мільярдів, ви плануєте 80-90 мільярдів, з іншого боку, зимова форма, про яку всі тут розповідали, що вона є, лише у військах її чомусь немає. Знову-таки звертаюся персонально до кожного, щоб кожен мене почув: дороги чи зимова форма? Приймайте рішення кожен для себе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, поправка 505 народного депутата Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Наступна поправка 514. Шановні колеги, тематика та сама: ми знімаємо надлишкові гроші з доріг і спрямовуємо їх Міністерству оборони на закупівлю нових озброєнь. Знову-таки ви вже вибрали асфальт замість допомоги сім'ям загиблих, ви вибрали асфальт замість зимової форми, щойно це показали ваші голосування. Ви хоча б слухайте, про що голосуєте. Ось зараз на вагах, з одного боку, асфальт, до того ж зайвий асфальт, бо 43-45 мільярдів, які потрібні, все рівно там залишаться, з іншого боку, на вагах новітнє озброєння, яке зможе закупити Міністерство оборони. У мене велике прохання: дійсно, кожен з вас не хоче допомагати сім'ям загиблих, не хоче зимової форми для військових і не хоче нових озброєнь? Зараз побачимо.

Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 514 Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Артуре Володимировичу, наступна поправка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Увага, колеги! Наступна поправка 748 стосовно наших аграріїв. Одразу хочу сказати, зараз ми звільняємо наші території. Разом з тим у зоні бойових дій, і не лише там, є багато замінованих ділянок. Окрім того, ми розуміємо, що наші аграрії на сьогодні – це один з ключових експортерів, який дає валютні надходження в державу. І я щиро вважаю, що ми можемо їм допомогти, особливо на сході України, особливо на півдні України, де треба розмінувати, де треба організовувати логістику, яка коштує шалені гроші.

Тому, шановні колеги, це невелика сума порівняно з тим, що ми сьогодні бачили в цьому залі, але я прошу підтримати цю поправку, яка допоможе українським аграріям. Ми внесли її разом з представниками «Батьківщини» і просимо всіх підтримати для того, щоб українські аграрії, особливо на сході та на півдні, де йшли бойові дії, одержали підтримку і змогли зібрати більший врожай.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 748 Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Наступна поправка 791. Як я вже казав, цей набір поправок є збалансованим між собою, і ця поправка стосується якраз зняття 13 мільярдів з будівництва доріг та з асфальту і перекидання їх на ті коди, про

які ми говорили перед цим: на допомогу сім'ям загиблих, на допомогу армії в закупівлі зимової форми і на допомогу армії в закупівлі озброєнь.

Щодо взагалі голосування, яке я сьогодні бачив у цьому залі, ви знаєте, ключове – щоб потім не було соромно. Тому що кожному виборцю у ваших округах, який за вас голосував, ми будемо пояснювати, що ви обрали асфальт і відкати замість допомоги сім'ям загиблих і замість того, щоб армія купувала зимову форму і новітнє озброєння.

Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 791 Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72

Рішення не прийнято.

Артуре Володимировичу, у вас залишилося ще дві чи три поправки?

Шановні колеги...

ГЕРАСИМОВ А.В. Наступна поправка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду, я зараз надам вам слово.

Шановні колеги, ще три поправки Герасимова, і після цього голосуємо декілька поправок для підтвердження і за прийняття проекту в цілому. Тому дуже прошу запросити народних депутатів до залу, щоб вони були вже на своїх місцях і не влаштовували марафону в останню секунду.

Будь ласка, Артуре Володимировичу, назвіть номер поправки.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Наступна поправка 874, Руслане Олексійовичу. У ній пропонується зняти гроші з асфальту, причому непотрібні. Ще раз вам поясню: на асфальт сьогодні потрібно на рік 43-45 мільярдів, це навіть з врахуванням 18 мільярдів боргів, які треба повернути «Укравтодору», а вони запланували від 80 до 90 мільярдів. Ми розуміємо, навіщо це запланували, і посмішки тут недолугі.

Ця поправка перекидає ці гроші, 1 мільярд, на Головне управління розвідки. О'кей? Головне управління розвідки на сьогодні зарекомендувало себе найвідчайдушнішими, найкрутішими бійцями на фронті, і зараз ми подивимося, що важливіше для кожного, хто сидить у цьому залі. Про загиблих ми бачили, про озброєння ми бачили, про зимову форму ми бачили, ось тепер увага: асфальт з відкатами чи Головне управління розвідки? Зараз побачимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 874 Герасимова. Вона врахована частково. Автор наполягає на повному врахуванні. Ставлю на голосування пропозицію автора. Прошу голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Артуре Володимировичу, ще дві поправки.

ГЕРАСИМОВ А.В. Наступна поправка 902, Руслане Олексійовичу. У ній пропонується зняти 266 мільйонів з Державного бюро розслідувань. Ви знаєте, що я вніс законопроект про перезавантаження Державного бюро розслідувань. Колеги, прошу його вивчити уважно. Чому? Тому що ті депутати, які залишилися в Києві, які залишилися в країні, дуже багато їздили і по фронтових ділянках, і по Україні в цілому. Так ось на моє запитання в дуже багатьох місцях, хто першим драпонував з державних органів, називали Державне бюро розслідувань. Я це не вигадую, це факти, які, я думаю, багато з вас, хто був на прифронтових ділянках, може підтвердити. Саме тому знімаємо ці гроші і передаємо їх на Міністерство оборони.

Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 902, правильно, Артуре Володимировичу? Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка, Артуре Володимировичу, який номер?

ГЕРАСИМОВ А.В. Поправка 1217, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, я, чесно кажучи, не можу зараз сказати, що багато з вас не знають, за що голосують. Ви вже три роки в парламенті і прекрасно знаєте, що коли йдуть розрахунки фахівців і коли вам кажуть цими розрахунками, що на дороги заплановано, так скромно скажемо, у два рази більше, ніж це потрібно на рік, а водночас грошей на армію не вистачає. Відкрию вам страшенну таємницю, що на Міністерство оборони ви додали близько 50 мільярдів без урахування інфляції. Якщо врахувати інфляцію, то навіть Рахункова палата сказала вам, що у вас на армію наступного року не вистачає приблизно 103 мільярди гривень. Це Рахункова палата, незалежні експерти кажуть, що не вистачає близько 157-200 мільярдів гривень на армію. І в цей же час ви голосуєте за поправки, за якими витрачаються гроші куди завгодно і в тому числі на оцей непотрібний асфальт!

Підтримайте цю поправку і виправіть це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальна на сьогодні поправка, яка ставиться на голосування для врахування, це поправка 1217 народного депутата Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми пройшли всі поправки, які колеги хотіли поставити на голосування для врахування. Зараз будуть ще від чотирьох до шести поправок для підтвердження. Я попрошу народних депутатів зайняти свої місця.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка. Ви попросили дати вам 2 хвилини на перші дві поправки, а потім ще 2 хвилини – по одній. Будь ласка, Разумков. Який номер поправки?

Написано: «Картка не вставлена». Перевірте наявність картки в пульті. Вставлена, так? Будь ласка, увімкніть мікрофон. По-моєму увімкнувся.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, будь ласка, послухайте мене уважно. Мова йде про дві поправки: поправку 845 і поправку 848. Ми всі вчора бачили в програмі *Bihus.Info* що відбувається з українським телебаченням. Ці поправки народного депутата Трухіна. Але я навіть не про корупцію зараз хотів би сказати, я хочу запитати у вас: хто проголосує за поправки, які роблять телевізійний контент для «хороших русских», а потім повернеться у свої округи і буде готовий піти до людей?

Я вам назву зараз цифру. Ця поправка нічого не розбалансовує в бюджеті, вона економить 1,4 мільярда гривень. Вслухайтесь, 1,4 мільярда гривень! Це гроші для армії, для лікарів, для тих, які нас захищають, а не гроші, які підуть на телевізійний контент, який дивитимуться в росії. Як ефективно це працює, ви всі побачили 24 лютого. Після цього ви побачили, як це працює в Бучі, в Ізюмі і, на жаль, побачите ще в багатьох наших містах. Не варто витратити гроші Державного бюджету України на створення контенту, який дивитимуться в росії. Ці кошти треба направити на озброєння і на нашу армію, які швидко прийдуть туди і покажуть, що таке Україна.

Тому я дуже прошу поставити ці дві поправки на голосування для підтвердження і прошу вас не голосувати. Майте совість, майте можливість повернутися у свої округи, подивитися в очі людям і майте совість перед собою. Будь ласка, зробіть правильний вибір.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз я почергово поставлю на голосування ці дві поправки. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Поправка 845 народного депутата Трухіна. Вона врахована комітетом. Народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 845. Прошу голосувати.

«За» – 187.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 848 народного депутата Трухіна. Та сама ситуація. Вона врахована комітетом, водночас народний депутат Разумков наполягає поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 848. Прошу голосувати.

«За» – 197.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, ви будете наполягати на двох інших поправках? Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Передусім я хотів би подякувати всім колегам, які думають про державу, а не про якийсь власний зиск.

Поправка 230 стосується того, що особи з інвалідністю внаслідок війни та особи з інвалідністю, які отримували грошову компенсацію за неодержані півтітки, фактично позбавляються такої можливості за цією поправкою.

Ми розуміємо, скільки сьогодні людей, які отримують інвалідність. Їх ставатиме більше. Тому це неприпустима поправка, пропоную її не підтримувати. Прошу поставити її на голосування. І давайте думати про людей, які сьогодні точно потребують підтримки держави, це, дійсно, люди з інвалідністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 230 народного депутата Струневича. Вона врахована комітетом. Народний депутат Разумков наполягає поставити її на голосування для підтвердження. Тому прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, наступна поправка 277. Це відповідне положення Бюджетних висновків передбачає доручення Кабінету Міністрів розглянути доцільність включення до Державного бюджету норм, за якими Кабінет Міністрів на період дії воєнного стану зможе скорочувати існуючі пільги і гарантії.

Шановні колеги, ця норма говорить про те, що у Верховної Ради України забирають останню можливість впливати на прийняття рішень. Лише чотири поправки з 1 тисячі 200 поправок були враховані в цьому проекті бюджету. Якщо ви проголосуєте за цю поправку, то до вас зовсім ніхто не звертатиметься, тому що народний депутат стане порожнім місцем. Давайте поважати себе і тих людей, які віддавали за нас свої голоси у 2019 році, будь ласка.

Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 277 народного депутата Діденко. Будь ласка, Юрію Юрійовичу, позиція комітету.

АРІСТОВ Ю.Ю. Шановні народні депутати, ця норма діє в 2022 році. Поки буде в країні карантин, вона діятиме... (*Шум у залі*). Ця поправка лише поширює на період воєнного стану ту норму, яка працює. Тому давайте підтримаємо її (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу тиші!

Ви почули позиції. Поправка 277 народного депутата Діденко. Вона врахована частково. Таке рішення комітету. Водночас народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження. Ви почули позицію комітету, який просить підтвердити таке рішення комітету, врахувати цю поправку частково.

Тому я ставлю на голосування для підтвердження цю поправку, яка врахована частково. Прошу голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

У вас все, ви не будете наполягати ставити на голосування великі поправки? Добре. Секунду, я тоді беру... (*Шум у залі*).

Шановні народні депутати, прошу зайняти місця.

Відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради України я ставлю на голосування проект Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» ([№ 8000/П](#)) для прийняття в цілому.

Готові голосувати? Підтримайте бюджет. Прошу народних депутатів голосувати. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні народні депутати, проект Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» прийнято у першому читанні.

Відповідно до статті 157 Регламенту Верховної Ради України схвалені Верховною Радою висновки та пропозиції до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2023 рік» набувають статусу Бюджетних висновків Верховної Ради України.

Шановні колеги, будь ласка, не розходьтесь, нам треба разом з бюджетом внести зміни до Бюджетного кодексу. Давайте ми ще проголосуємо за це і після того оголосимо перерву. Я прошу про єдине: давайте без обговорення відразу поставимо і проголосуємо. Немає заперечень? Прошу всіх народних депутатів повернутися до залу.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу

України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» ([№ 8035](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» ([№ 8035](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування пропозицію скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» ([№ 8035](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, знаєте що, давайте про невідкладне... Почекайте, ну, куди ви вже йдете! Поверніться до залу! Прямо якесь нетримання.

Є ще пропозиція підписати невідкладно те, що ми сьогодні прийняли.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України
КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію невідкладно підписати прийняті вчора і сьогодні в цілому Верховною Радою закони і негайно направити їх Президентові. Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ось тепер дякую.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні майже завершено. Дякую за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його наступного продовження вам буде повідомлено завчасно. Прошу не поширювати інформації щодо його початку.

Разом переможемо агресора! Слава Україні!